

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Selvforsyningsgrad – sammenligning av norske og internasjonale beregninger

NIBIO RAPPORT | VOL. 12 | NR. 46 | 2026

Rapport

TITTEL:	Selvforsyningsgrad – sammenlikning av norske og internasjonale beregninger		
DATO:	13.03.2026	REVIDERT DATO:	-
ANTALL SIDER:	124	ANTALL VEDLEGG:	17

FORFATTER(E):	
NAVN:	DIVISJON/ STASJON/ANNET:
Lohre, Simen Wilsher	Divisjon for Kart og statistikk, Landbruksøkonomisk analyse
Svennerud, Mads	Divisjon for Kart og statistikk, Landbruksøkonomisk analyse
Mittenzwei, Klaus	Ruralis - Institutt for rural- og regionalforskning
Færaas, Vetle Wiersholm	Ruralis - Institutt for rural- og regionalforskning
KONTAKTPERSON NIBIO: Simen Wilsher Lohre, simen.wilsher-lohre@nibio.no	

RAPPORTNUMMER: 12/46	PROSJEKTNUMMER: 54503	ARKIVNUMMER: 25/01863
TILGJENGELIGHET: Åpen	ISBN: 978-82-17-03968-6	ISSN: 2464-1162

OPPDRAUGSGIVER: FoU-midler over jordbruksavtalen	OPPDRAUGSGIVERS KONTAKTPERSON: Heidi Engeset
---	---

PROSJEKTLEDER: Simen Wilsher Lohre	KVALITETSSIKRET/GODKJENT: Geir-Harald Strand/Hildegunn Norheim
--	--

STIKKORD: selvforsyning, selvforsyningsgrad, dekningsgrad, matforsyning, konsum, FAO, produksjon, import, eksport, utenrikshandel, forbruk, landbruksøkonomi, fôr, sammenlikning, metode, norsk metode, internasjonal metode, statistikk, Sveits, Tyskland, Norge, korn, fôrkorreksjon, kraftfôr, kosthold, matvarebalanse	FAGOMRÅDE: Landbruksøkonomi
---	------------------------------------

SAMMENDRAG: I dette prosjektet sammenliknes norsk selvforsyningsgrad med selvforsyningsgraden i andre land. Norsk beregningsmetode brukes, så langt det er mulig, med utgangspunkt i tilgjengelig internasjonal statistikk. Den norske metoden er tilpasset norske forhold, og man vil derfor ikke finne identiske beregninger av selvforsyningsgrad i andre land. Det er gjort forsøk med tilpasninger av metode og datagrunnlag for å imøtekomme behovet for en sammenlikning av selvforsyningsgrad på tvers av land basert på en ensartet metode. Det er gjennomført en analyse av nasjonale beregningsmetoder i Sveits, Tyskland og Østerrike som sammenliknes med den norske metoden. Basert på tilgjengelig internasjonal statistikk fra FAO er selvforsyningsgraden analysert med norsk metode for EU samlet, Sverige, Danmark, Finland, Island, Russland, Sveits, Tyskland, USA, Japan og Sør-Korea.
--

Rapportens referanse: Lohre, S., W., Svennerud, M., Mittenzwei, K., Færaas, V. W. (2026). *Selvforsyningsgrad – sammenlikning av norske og internasjonale beregninger*. (NIBIO RAPPORT, 12/46). Norsk institutt for bioøkonomi.

Forord

I jordbruksoppgjøret 2025 ble avtalepartene enige om å prioritere en utredning som undersøker metode for beregning av selvforsyningsgraden i Norge og i andre land. Dette prosjektet har som formål å kartlegge om andre land har beregninger for selvforsyningsgrad som kan være sammenliknbare med beregningen av norsk selvforsyningsgrad. Videre anvendes eksisterende offentlig tilgjengelige data for matforsyning for å beregne sammenliknbare tall for selvforsyningsgrad på tvers av land ved å bruke norsk beregningsmetode.

Rapporten er utarbeidet av NIBIO og Ruralis. NIBIO har ledet prosjektet, og gjennomført beregninger av selvforsyningsgrad i andre land med norsk metode. Ruralis har undersøkt hvordan enkelte andre land i Europa gjennomfører nasjonale analyser av selvforsyningsgrad.

Prosjektet er finansiert av FoU-midler over jordbruksavtalen.

Personell

Firma	Navn	Utført arbeid
NIBIO	Simen Wilsher Lohre	Prosjektledelse, analyser, rapportskrivning, metodebeskrivelse
NIBIO	Mads Svennerud	Analyser, rapportskrivning, metodebeskrivelse
NIBIO	Yujie Qi Wenstøp	Metodebeskrivelse
NIBIO	Jon Fredrik Strandrud	Kvalitetssikring
Ruralis	Klaus Mittenzwei	Kartlegging og sammenlikning internasjonale metoder
Ruralis	Vetle Wiersholm Færaas	Kartlegging og sammenlikning internasjonale metoder

Ås, 10.03.2026

Simen Wilsher Lohre

Innhold

Forord	3
1 Innledning	6
1.1 Bakgrunn	6
1.2 Hva sier selvforsyningsgraden om matforsyningen og hvorfor er den viktig?	6
1.3 Forventede resultater	6
2 Metode	7
2.1 Beregning av selvforsyningsgrad etter norsk metode	7
2.1.1 Introduksjon av hva som inngår og ikke inngår i norsk selvforsyningsgradsberegning	7
2.1.2 Fôrkorreksjon i husdyrprodukter	10
2.2 Vurdering av selvforsyning i andre land	10
2.3 Bruk av internasjonal statistikk for å beregne sammenliknbare tall for selvforsyning	11
2.3.1 Tilpasning av den norske metoden for å lage sammenliknbare tall basert på FAO statistikk	12
2.4 Begrepsavklaringer	13
3 Resultater	14
3.1 Selvforsyning for aktuelle land med tall fra FAO sin FBS database	14
3.1.1 Selvforsyning per land etter norsk metode	14
3.1.2 Beregnet selvforsyningsgrad per matvaregruppe	18
3.1.3 Kostholdssammensetning beregnet fra FAO sin database	20
3.2 Bruk av SUA databasen	21
3.3 Utvikling i beregnet selvforsyningsgrad	23
3.4 Beregning av selvforsyningsgrad av nasjonale myndigheter i andre land	25
3.4.1 Definisjon av selvforsyningsgrad	25
3.4.2 Selvforsyningsgrad på tvers av land og over tid	27
3.4.3 Utdypende kilder om SG	29
4 Diskusjon og konklusjon	31
4.1 SG i andre land etter norsk metode	31
4.1.1 Sveits	31
4.1.2 Danmark	31
4.1.3 USA	32
4.1.4 Sør-Korea	33
4.1.5 Sverige	34
4.1.6 Japan	35
4.1.7 Finland	35
4.1.8 Island	36
4.1.9 Russland	37
4.1.10 Tyskland	38
4.1.11 EU samlet	38
4.2 Sammenlikning av resultater for Norge	39
4.3 Utfordringer ved bruk av norsk metode på FAO sin database	42
4.3.1 Avvik mellom tall fra FBS-databasen og den norske statistikken	42

4.3.2	Metodiske utfordringer ved å bruke internasjonal statistikk uten korreksjoner	42
4.4	Sammenlikning norsk metode og andre land	42
4.5	Konklusjon.....	44
5	Litteraturliste	45
6	Vedlegg	48
	Vedlegg 1: Beregnet selvforsyningsgrad per land per varegruppe fra FBS 2022	49
	SG1	49
	SG2	50
	SG3	51
	Vedlegg 2: Grunnlag fordeling per samlepost (FBS 2022)	52
	Vedlegg 3: Kilogram beregnet forbruk per innbygger per år (FBS 2022)	53
	Vedlegg 4: Kilokalorier beregnet forbruk per innbygger per dag (FBS 2022).....	54
	Vedlegg 5: Kilokalorier definert forbruk per innbygger per dag («Food supply», FBS 2022)	55
	Vedlegg 6: Andel av beregnet forbruk målt i energi fordelt på produktgrupper (FBS 2022)..	56
	Vedlegg 7: Selvforsyningsgrad SG3 per land per produktgruppe (FBS 2023)	57
	Vedlegg 8: Selvforsyningsgrad SG3 per land per år 2013-2023 (FBS)	58
	Vedlegg 9: Selvforsyningsgrad SG3 per varegruppe per land per år (FBS 2013-2023)	59
	Vedlegg 10: Andel av kostholdssammensetning i energi per varegruppe per land per år (FBS 2013-2023).....	66
	Vedlegg 11: Sammenlikning norske tall (2022) og FBS 2022 for Norge.....	73
	Vedlegg 12: Sammenlikning norske tall (2023) og SUA 2023 for Norge.....	74
	Vedlegg 13: Sammenlikning utvikling i beregnet SG3 (FBS) og norske tall 2013-2023	75
	Vedlegg 14: Metodebeskrivelse beregning av selvforsyningsgrad	76
	Vedlegg 14.1: Varenummer i tolltariffen til utenrikshandel norsk metode.....	95
	Vedlegg 15: Metode for beregning av selvforsyningsgrad i Tyskland.....	107
	1. Definisjoner	107
	2. Beregningsmetode	108
	3. Oppdatering av beregningsmetoden	112
	Vedlegg 16: Metode for beregning av selvforsyningsgrad i Sveits	113
	Vedlegg 17: Metode for beregning av selvforsyningsgrad i Østerrike.....	116

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

I jordbruksoppgjøret 2025 ble avtalepartene enige om å prioritere en utredning som undersøker metode for beregning av selvforsyningsgraden i Norge og en rekke andre land (LMD, 2025). I Meld. St. 11 (2023-2024) fremmet regjeringen en egen strategi for økt selvforsyning av jordbruksvarer (Regjeringen, 2024). Et godt kunnskapsgrunnlag knyttet til beregningsmetodikk for selvforsyningsgraden vil være viktig for gjennomføringen av en slik strategi.

Kunnskap om hva som produseres av mat nasjonalt og hva som importeres, samt potensiale for økt produksjon og endret produksjonssammensetting, eksport, bærekraft og miljø og helseaspekter har blitt stadig mer aktualisert. Tallene som fremskaffes i forbindelse med Helsedirektoratets årlige utgivelse *Utvikling i norsk kosthold* (Helsedirektoratet, u.å.) anvendes i dag også som grunnlag for beregning av nøkkeltall slik som selvforsyningsgrad, produksjon i norsk jordbruk, produksjon i norsk jordbruk på norsk fôr (publiseres i *Resultatkontrollen* - en rapport med formål om å «finne ut om utviklingen i jordbruket har gått slik Stortinget har forutsatt i landbrukspolitikken») (BFJ, 2024b). Metoden som brukes i dag for å beregne selvforsyningsgrad, er spesielt tilpasset norske forhold.

I dette prosjektet kartlegger vi, i tråd med utlysningsteksten, om andre land har beregninger som kan være sammenliknbare med beregningen av norsk selvforsyningsgrad. Videre anvender vi eksisterende offentlig tilgjengelige data for matforsyning og produksjon fra FNs organisasjon for ernæring og landbruk (FAO, u.å.) for å beregne sammenliknbare tall for selvforsyningsgrad ved å bruke norske beregningsmetoden.

1.2 Hva sier selvforsyningsgraden om matforsyningen og hvorfor er den viktig?

Selvforsyningsgraden (heretter SG) er et mål på hvor mye av forbruket av matvarer i et land som kommer fra innenlands produksjon. SG er et mål på hvor stor andel av forbruket som er av innenlands opprinnelse og vil derfor (teoretisk) kunne variere mellom 0 og 100 prosent. SG gir ikke et fullstendig bilde av matsikkerheten i landet, men er et nyttig mål for å måle utviklingen (Meld. St. 11 (2023-2024), s. 19).

Det finnes flere måter å vurdere nasjonal selvforsyning på, der SG er den mest brukte i Norge.

For å vurdere tilgangen på tilstrekkelig med mat i en krisesituasjon, kan *selvforsyningsevnen* eller *dekningsgrad* være mer egnede mål.

- Dekningsgraden er et mål på innenlands produksjon delt på nasjonalt konsum, og kan være over 100 prosent fordi produksjonen kan overstige forbruket. I norsk sammenheng kan det være naturlig å heller anvende dekningsgrad fordi vi har en høy eksport av fisk og sjømat med en produksjon som er langt høyere enn det innenlandske forbruk.
- Selvforsyningsevnen omregner innenlandsk produksjon til energi, og tar høyde for omstillingsevne i matproduksjonen, og gir slik et mål på hvor mye av befolkningens beregnede energibehov som potensielt kan dekkes av innenlandsk matproduksjon.

1.3 Forventede resultater

Vi forventer at man ikke kan beregne selvforsyningsgraden i andre land basert på den norske metoden uten å gjennomføre modifikasjoner i metoden. Hovedårsaken til dette er at slik statistikken foreligger i FAO-databasene, splittes ikke anvendelse av produksjon, import og eksport (f.eks. hva som går til mat vs. fôr). Dette er en essensiell forskjell mellom den norske metoden og tilgjengelige data gjennom FAO databasene.

2 Metode

2.1 Beregning av selvforsyningsgrad etter norsk metode

Norsk SG beregnes årlig som en del av matforsyningsstatistikken til Helsedirektoratets rapport «Utvikling i norsk kosthold» (Helsedirektoratet, u.å.; NIBIO, u.å.). Data innhentes fra både offentlige og konfidensielle kilder, som bidrar til kartlegging av produksjon, import, eksport og engrosforbruk av mat. Alt omregnes til energi ved hjelp av energivækt på produktgruppenivå (mel, kjøtt, fisk, meierivarer osv.). Tallmaterialet i den årlige rapporten utarbeides hovedsakelig av NIBIO og Universitetet i Oslo. Hovedvekten av de norske produksjonsdataene baserer seg på tall fra Totalkalkylen (BFJ, 2024a), kombinert med opplysninger fra norske matprodusenter, mens import- og eksport tall i hovedsak baserer seg på utenrikshandelsstatistikken (SSB, u.å.).

En utfyllende beskrivelse av den norske metoden er beskrevet i vedlegg 14.

Den norske metoden er spesielt utviklet for norske forhold, ettersom det foreligger detaljerte data om anvendelsen av produksjonsvolumer, eksport og import, noe som gjør det mulig å skille ut fôr- og andre mengder etter anvendelse.

SG etter norsk metode beregnes med utgangspunkt i et beregnet engrosforbruk¹ etter følgende formel:

$$\text{produksjon} + \text{import} - \text{eksport} = \text{forbruk}$$

SG er videre beregnet som:

$$SG = (\text{forbruk} - \text{import}) / \text{forbruk}$$

eller:

$$SG = (\text{produksjon} - \text{eksport}) / (\text{produksjon} + \text{import} - \text{eksport})$$

Med et beregnet forbruk, vil de to ulike formlene gi samme selvforsyningsgrad (Finci et al., 2023).

Om vi «fjerner» eksporten fra likningen får vi dekningsgraden, som gir et uttrykk for andelen av det vi spiser som produseres, uten å ta bort det som eksporteres.

$$DG = \text{produksjon} / \text{forbruk}$$

eller:

$$DG = \text{forbruk} + \text{eksport} - \text{import} / \text{forbruk}$$

Dekningsgraden vil i Norge bli høy, ettersom vi har stor produksjon og eksport av sjømat, samt et lavt fiskeforbruk (utgjør om lag 2 prosent av energiinntaket). I neste delkapittel er databehandlingen i de norske beregningene nærmere beskrevet med varegruppen korn som eksempel.

2.1.1 Introduksjon av hva som inngår og ikke inngår i norsk selvforsyningsgradsberegning

I følgende delkapittel beskrives hva som inngår og ikke inngår i beregningen av SG etter norsk metode, med korn/mel som eksempel.

I forbindelse med det årlige jordbruksoppgjøret beregnes verdien av norsk kornproduksjon (bondens produserte omsetning) som i sin tur består av volumer og kilopriser fordelt på kornsorter og kvaliteter,

¹ Den norske beregningen måler i hovedsak volumer ved førstehåndsomsetning (engrosmengder), for detaljer se vedlegg 14.

der hjemmeforbruk inngår i tallene. Disse tallene er offentlig tilgjengelig gjennom totalkalkylen. Produksjonsvolum per kornsort og kvalitet fra totalkalkylen fremkommer i tabell 1.

Tabell 1: Produksjonsvolum av korn fra bønder (inkludert hjemmeforbruk) (i mill. kg)

	2021	2022	2023
Hvete matkornkvalitet	186,0	274,1	56,4
Hvete førkornkvalitet	62,4	110,5	122,1
Hvete såkornkvalitet	14,4	17,2	9,2
Sum hvete	262,8	401,8	187,7
Rug/rughvete matkornkvalitet	16,0	24,3	3,7
Rug/rughvete førkornkvalitet	22,1	35,1	26,9
Rug/rughvete såkornkvalitet	0,6	0,1	0,3
Sum rug/rughvete	38,7	59,6	30,9
Bygg mat-/ og førkornkvalitet	576,9	619,7	445,1
Bygg såkornkvalitet	30,3	32,7	23,2
Sum bygg	607,2	652,4	468,3
Havre mat-/ og førkornkvalitet	253,6	306,8	190,1
Havre såkornkvalitet	15,3	16,3	11,2
Sum havre	268,9	323,0	201,3
Sum korn	1 177,6	1 436,9	888,2

Kilde: Totalkalkylen (NIBIO, u.å.b)

Som tabellen viser ble det produsert 186 mill. kg med hvete med matkornkvalitet i 2021, 274,1 mill. kg i 2022 og 56,4 mill. kg i 2023. Det kan være stor variasjon mellom det som produseres fra år til år. Når en bonde produserer korn, blir kornet primært levert på kornmottak om høsten det året kornet blir produsert, men noe av kornet lagres av bonden og leveres påfølgende år. I år der matkornproduksjonen er stor, vil det kunne bli ett overskudd av korn med matkornkvalitet. Dette overskuddet kan bli omregulert til førkorn. I praksis innebærer det at ikke alt korn med matkornkvalitet faktisk inngår i verdikjeden for mat. I den norske beregningen av SG anvendes imidlertid ikke tallene for korn fra Totalkalkylen.

Det som danner grunnlaget for dagens matvareforsyningsstatistikk og beregning av SG er anvendte produksjonstall som NIBIO mottar fra Landbruksdirektoratet. Landbruksdirektoratet innhenter anvendte produksjonstall fra de norske matmøllene som mottar matkorntilskudd. Mengder anvendt korn til matmelproduksjon for 2022 fremkommer i tabell 2. Dette tallmaterialet danner grunnlag for både produksjonsvolum av mel, samt norsk- og importandeler av korn omregnet til mel.

Tabell 2: Anvendt mengde korn til matmelproduksjon (i mill. kg)

	2022
Hvete norsk	192,3
Hvete import	73,6
Rug norsk	14,5
Rug import	2,1
Bygg norsk	2,8
Bygg import	0,0
Havre norsk	34,3
Havre import	2,7
Sum norsk	244,0
Sum import	78,3
Sum norsk og import	322,3

Kilde: Landbruksdirektoratet

Hvete er den kornsorten som er mest betydningsfull for norsk matmelproduksjon. Ifølge tallene fra Landbruksdirektoratet utgjorde korn fra hvete 82 prosent av kornforbruket som gikk til matmelproduksjon i 2021 og 2022 (84 prosent i 2023).

Det samlede kornforbruket (norsk og import) til matmelproduksjon utgjør årlig om lag 320 mill. kg i 2021-2023. Samtidig rapporterer møllene at det årlig selges om lag 260 mill. kg mel, der hvetemel utgjør om lag 200 mill. kg. De norske møllene har mulighet til å lagre relativt store mengder av korn, slik at de ikke trenger å benytte årets avling av korn til å lage mel, men kan la det ligge på lager til neste år før de lager mel av kornet.

Når SG for korn beregnes legges tallene i tabell 3 til grunn.

Tabell 3: Omregning av norsk- og import av korn, til mel (i mill. kg)

	2021	2022	2023
Bruk av norskprodusert hvete (korn)	172,4	192,3	179,4
Bruk av importert hvete (korn)	98,2	73,6	82,6
Bruk av norsk korn (alle sorter)	215,7	244,0	226,6
Bruk av importert korn (alle sorter)	113,7	78,3	87,0
Sum norsk og importert korn (b)	329,4	322,3	313,6
Sum mel omsatt (a)	260,3	260,7	254,3
Omregningsfaktor fra korn til mel (alle mel-/ og korntyper) (a/b)	79,0 %	80,9 %	81,1 %

Av det samlede kornforbruket på 322,3 mill. kg ble det omsatt 260,7 mill. kg mel fra møllene i 2022. Dette gir en omregningsfaktor fra korn til mel på 80,9 prosent (260,7/322,3). Videre er norskandelen på 75,7 prosent (244,0/322,3).

Basert på tallene tabell 3, er bruk av norskprodusert hvete (korn) i 2021 omregnet til mel på $172,4 \times 0,79 = 136,2$ mill. kg. I beregning av SG er det dette volumet som representerer den norske produksjonen av hvete.

Importen av hvete (som korn) bearbeidet i Norge og omregnet til mel utgjør: $98,2 \times 0,79 = 77,6$ mill. kg i 2021.

I tillegg til produksjon av mel i Norge (som foregår på matmøllene på basis av norsk og importert korn), innhentes også import- og eksporttall av mel og bakervarer fra SSBs utenrikshandelsstatistikk (for fullstendig omfang se vedlegg 14) i matforsyningsstatistikken. I alt er det definert om lag hundre ulike tollvarenummer under gruppen «korn som mel inkl. ris», som i sin tur grupperes etter underkategoriene ris, hvete, rug, bygg, havre, bakervarer, mais og annet/blanding. For handel av «rene» melprodukter anvendes import- og eksportvolumene fra SSB sin utenrikshandelsstatistikk direkte (med en faktor på 1,0), mens for bearbeidede produkter anvendes en faktor på 0,8 for omregning fra enhetsvekt til mel.

I tillegg til kornet som importeres til melproduksjon, importeres det også noe «ferdig mel» direkte fra utlandet. Dette melet omfatter både hvete, bygg, havre og rug (f.eks. pizzamelblandinger). For import av dette melet har vi opprettet en egen kategori «blandingsmel/annet». I tillegg beregnes det import og eksport av bakevarer som omregnes til mel (fullstendig liste er omtalt i vedlegg 14).

Eksport av korn og mel fra Norge er av begrenset omfang. I 2021-2023 ble det eksportert om lag 1 mill. kg årlig (korn omregnet til mel). Eksporten av korn og mel er fordelt på melsortene hvete, rug, havre og bygg, samt at noen melblandinger er lagt under kategorien «Annet». I tillegg kommer eksporten av bakevarer omregnet til mel. Disse volumene er hentet fra utenrikshandelsstatistikken (SSB, u.å.).

I tabell 4 har vi sammenfattet tall over kornslag og tall for produksjon, import, eksport og beregnet forbruk for 2022.

Tabell 4: Produksjon, import og eksport av kornslag 2022 (omregnet til mel) (i mill. kg)

	Produksjon	Import	Eksport	Forbruk	Selvforsyningsgrad
Hvete	155,6	59,5	0,1	215,0	72 %
Rug	11,6	1,7	0,0	13,3	87 %
Bygg	2,3	0,0	0,5	1,8	100 %
Havre	26,8	2,2	0,4	28,6	92 %
Annet	1,0	6,4	0,0	7,4	14 %
Bakevarer*	0,0	164,6	12,6	152,1	-8 %
Mais*	0,0	6,0	0,0	6,0	0 %
Sum korn ekskl. ris	197,3	240,4	13,6	424,2	43 %

* Disse regnes om fra produktvekt til mel, basert på en omregningsfaktor på 0,8, der bl.a. bakevarer og mais består av 75 ulike tollvarenummer.

Fordi SG regnes i energi og ikke kilo, blir volumene i tabell 4 regnet om til energi. Energiinnholdet vil kunne variere mellom kornsorter², men dagens selvforsyningsgradsberegning anvendes samme energifaktorer for de ulike angitte kornslagene (omregnet til mel) ovenfor (14 500 kJ per kilogram), mens f.eks. ris har en energifaktor på 15 000 KJ per kilogram.

Det at man ikke benytter totalalkylens norske produksjonstall av korn på 1 436,9 mill. kg (tabell 1) som grunnlag i matforsyningsstatistikken, men derimot anvender det beregnede produksjonstallet av korn (omregnet til mel) på 197,3 mill. kg (tabell 4), illustreres gapet som oppstår når man ikke hensyntar anvendelse av kornet.

2.1.2 Fôrkorreksjon i husdyrprodukter

I delkapittel 2.1.1, ser man i tabell 1 at den samlede norske produksjonen av korn i 2022 var 1 436,9 mill. kg der 274,1 mill. kg er hvete med matkornkvalitet. Samtidig viser tallene fra matmøllene at det «kun» ble benyttet 192,3 mill. kg hvete av norskprodusert korn. Differansen mellom hva som er produsert og som kunne vært anvendt til mat (274,1 mill. kg) og hva som faktisk blir anvendt til mat (192,3 mill. kg) havner enten på lager eller blir regulert til fôr eller annet formål.

I forbindelse med beregning av SG utarbeides det nøkkeltall der man beregner SG av mat *korrigert for import av kraftfôr til husdyr*. Denne beregningen er «løsrevet fra kornproduksjonen» og baserer seg på bruk av råvarer til kraftfôrproduksjon til husdyr fordelt på norske og importerte råvarer. I volum utgjør norskproduserte råvarer (i hovedsak karbohydrater fra norsk korn) om lag 1 mrd. kg, mens importen av fôrråvarer utgjør om lag 0,9 mrd. kilo i 2022. Disse volumene regnes så om til fôrenheter. Fôrberegningen for 2022 viser at importen av kraftfôrråvarer utgjør om lag 18 prosent av det totale fôropptaket til husdyrene i 2022. Når man kraftfôrkorrigerer reduseres den norske produksjonen av husdyrprodukter (kjøtt, egg og meieri) med 18 prosent (tilsvarende importandelen av kraftfôrforbruket). Samtidig forutsetter man at forbruket og eksporten er uendret. De «manglende» 18 prosentene i norsk produksjon blir lagt til eksisterende import av husdyrprodukter, altså forutsettes det at den reduserte norske produksjonen som følge av ett eventuelt bortfall av importerte kraftfôrråvarer erstattes av import av husdyrprodukter (kjøtt, egg og meieri). Videre må det presiseres at fôrkorreksjonen per i dag ikke gjøres for fisk.

Datagrunnlag, metodebeskrivelse og omregningsfaktorer som inngår i den norske metoden for samtlige matvaregrupper er beskrevet nærmere i metodebeskrivelsen i vedlegg 14.

2.2 Vurdering av selvforsyning i andre land

Vi vil se nærmere på hvordan utvalgte land i Europa gjennomfører nasjonale analyser av SG i jordbruket. Sveits publiserer årlig SG i en jordbruksrapport som utgis av det sveitsiske landbruksdepartementet (Bundesamt für Landwirtschaft, 2024). SG beregnes på produktnivå og det

² Matvaretabellen har produktspesifikke energivekter (Mattilsynet, u.å.).

skilles mellom brutto SG (uten korleksjon for importert fôr) og netto SG (dvs. korrigeret for importert fôr). Sveits er særlig interessant siden landet, som Norge, ikke er en del av EU og er utsatt for grensehandel. Bundesinformationszentrum Landwirtschaft (2025) offentliggjør selvforsyningsgraden i tysk jordbruk, både på enkeltprodukter og for jordbruksvarer under ett. Disse bygger på produktvise markedsoversikter. Tyskland er interessant, fordi det er et stort land i EU med mye varetransport og handel med land i og utenfor EU. Dette stiller store krav til data og datakvalitet. Østerrike er et land som er medlem av EU og som har et jordbruk som ligner det norske. Bundeministerium Land- und Forstwirtschaft, Klima- und Umweltschutz, Regionen und Wasserwirtschaft (2025) utgir detaljerte oversikter over produktvis SG. I Finland beregnes SG som en indikator for jordbruksproduksjonens konkurransekraft (Luke 2025). SG korrigeres ikke for importert fôr.

Vi vil beskrive metodene som benyttes i Sveits, Tyskland og Østerrike og, så langt som mulig, sammenligne disse med hvordan SG beregnes i Norge. Vi vil dessuten vurdere å se nærmere på beregninger av selvforsyningsgraden i andre europeiske land. Det svenske Jordbruksverket beregnet blant annet i 2023 tilgangen av mat i Sverige (Jordbruksverket, 2023).

SG beregnet etter den norske metoden er anvendt i rapporten *Selvforsyning af fødevarer i fem nordiske øsamfund* (omfatter Bornholm, Færøerne, Grønland, Island og Åland) (Nordisk ministerråd, 2022). I forbindelse med beregningene til denne rapporten ble det imidlertid gjennomført en rekke antagelser/anslag som følge av begrenset tilgang på data knyttet til både omfang og sammenliknbarhet.

2.3 Bruk av internasjonal statistikk for å beregne sammenliknbare tall for selvforsyning

FAO sin database inneholder produksjon, import, eksport og forbruk. Tall fra databasene Food Balance sheets (FBS) og Supply Utilization Accounts (SUA) brukes primært til internasjonale sammenlikninger av mattilgang og analyse av trender i produksjon, handel og forbruk. FAO har definert noen anvendelsesområder for statistikken, slik som *Import Dependency Ratio* (IDR):

$$IDR = \frac{import}{produksjon + import - eksport} * 100$$

FAO sin modell for beregning av selvforsyningsgrad (*Self Sufficiency Ratio* (SSR)) er som følger:

$$SSR = \frac{produksjon}{produksjon + import - eksport} * 100$$

FAO sin håndbok for bruk av statistikken beskriver at selvforsyningsgraden «...compares a country's agricultural production to its domestic utilization...» (FAO, 2025). Metoden likner den norske, men inkluderer alt volum som produseres, importeres og eksporteres, uavhengig av anvendelse.

Det finnes tilgjengelige tall for tilgang på mat, herunder produksjon, import, eksport og forbruk, utarbeidet av FAO. Det produseres utfyllende statistikk for nasjonale matbalanser i form av statistikksamlingen *Food Balances*³ (FBS) og *Supply Utilization Accounts*⁴ (SUA). FBS er en datasamling som gir innsikt i et lands konsummønster, nivåer og utviklingstendenser (FAO, 2025, s. 10). SUA er en database med rådata for over 500 ulike råvarer og foredlede produkter, som aggregeres til over 90 matprodukter og -grupper i FBS-datasettet (FAO, 2025, s. 10). Det gjøres imputering/estimering og harmonisering av manglende eller ubalansert data i FAO-databasene.

³ FAO, u.å. *Food Balances* (2010-).

⁴ FAO, u.å.b. *Supply Utilization Accounts* (2010-).

Hvem som leverer data til FAO er det vanskelig å få innsyn i. Mange tall estimeres. Detaljene bak beregningene for varer er ikke tilgjengelig, men FAO-håndboken (FAO, 2025) illustrerer hovedtrekkene for hvordan en del tall beregnes.

For å beregne SG etter norsk metode med data fra FAO sin statistikk starter arbeidet med å sammenlikne produktgruppe for produktgruppe, identifisere sammensetning av produktgrupper og avvik fra norske tall.

Formelen for beregning av SG fra FAO sine tall i denne rapporten vil være lik formelen som anvendes i Norge i dag (forbruk – import / forbruk). FAO sine tall omfatter mengdedata for samlet innenlandsk forsyningsmengde, herunder produksjon, import, eksport og lagertall for om lag 100 ulike produkter. FAO sine forsyningsmengdedata deles videre inn i mengden som går til mat, fôr, svinn og øvrig bruk (f.eks. såfrø), men forsyningsmengdetallene skiller ikke på anvendelsen av det som produseres, importeres, eksporteres eller legges inn/tas ut av lager, og det fremkommer ikke av dataene i databasen hvorvidt det som produseres og/eller importeres eller eksporteres går til mat eller fôr. Dette innebærer at det ikke er mulig å beregne FAO sine tall etter eksakt samme metode som dagens norske beregningsmåte (der man blant annet skiller ut produkter anvendt som dyrefôr i forkant av beregningen).

Videre omfatter FAO-databasen tall for en rekke år. I første omgang er 2022, som er det siste året med tilgjengelig data ved prosjektets oppstart, benyttet. Det beregnes SG for samtlige land som er omtalt i utlysningsteksten så langt FAO databasen inneholder slike tall. Ved omregning fra volum til energi, vil vi vurdere anvendelse av eksisterende vektorer for energi fra dagens norske metode for beregning av SG opp mot de kalkulerte energivektene som ligger bak FAO sine beregninger.

2.3.1 Tilpasning av den norske metoden for å lage sammenliknbare tall basert på FAO statistikk

Food Balance Sheet er en statistikk for matbalanser som gir et omfattende bilde av mønsteret i et lands matforsyning. Statistikken viser forsyningskilde og utnyttelse for hver matvare⁵ som potensielt er tilgjengelig for konsum, herunder primærvare og et antall bearbejdede varer. Statistikken inneholder den totale mengden matvarer produsert i et land og total importert/eksportert mengde. Det er justert for eventuelle endringer i lagerbeholdninger, og dette gir tilgjengelig forsyning i en gitt periode. På anvendelsessiden skilles det mellom fôr til husdyr, såkorn, prosessering, tap under lagring og transport, matforsyning som er tilgjengelig for konsum og øvrig anvendelse. Tilgang på mat per innbygger tilgjengelig for konsum beregnes deretter ved å dele mengder per vare på landets befolkning. Data om matforsyning per innbygger uttrykkes i mengde og i kalorier, protein, og fett ved hjelp av omregningsfaktorer (FAO, u.å.). Strukturen i FAO sin statistikk er nærmere beskrevet i delkapittel 2.4 Begrepsavklaringer.

Produktgrupper og energivektorer må harmoniseres, og det må tas en beslutning om det skal gjøres generelle korrigerende anslag for anvendelse i enkelte produktgrupper. Den norske modellen er utviklet for å vurdere konsistente tidsserier for et samlet engrosforbruk. For å kunne lage sammenliknbare beregninger for andre land må metoden være konsistent. Det vil undersøkes om det egner seg best å bruke energivektorer fra den norske modellen eller beregnede energivektorer fra datasettet. Data vil omregnes til energi før vi korrigerer for hva som ikke er mat. I beregningene vil matvaregruppene regnes om til energi etter det er definert produksjon, import, eksport og forbruk. Årsaken til dette er at sammensetningen i matvaregruppene trolig er påvirket av både matvarer og råvarer til fôr, og vi vil få ut kun energien for mat per matvaregruppe, i tråd med den norske metoden.

⁵ Matvarer i FAO-statistikken omfatter også volumer og produkter som ikke er av matkvalitet, og har andre anvendelser (fôr, drivstoff mm.).

2.4 Begrepsavklaringer

FAOs database *Food Balance Sheets* (FBS) er utformet slik at den inneholder produktgrupper med aggregerte data fra *Supply Utilization Accounts* (SUA). For hver produktgruppe inneholder FBS mengdedata for produksjon, import, eksport, lagerendring, tap, såfrø, fôr, mat, prosessering, turistkonsum, annet bruk samt en residualpost⁶.

Nasjonal tilgang er et uttrykk som kan sees både fra brukssiden og tilgangssiden. Brukssiden beregnes som summen av tap, såfrø, fôr, mat, prosessering, turistkonsum, annet bruk og residualposten, mens tilgangssiden beregnes som produksjon pluss import, minus eksport og minus lagerendring. Denne sammenhengen er illustrert i tabell 5.

Tabell 5: Arkitektur FBS database, med korn i Norge 2022 som eksempel (1 000 tonn)

	Produksjon	1 325
+	Import	3 698
-	Eksport	48
-	Lagerendring	-97
=	Nasjonal tilgang	5072
-	Tap	76
-	Såfrø	63
-	Fôr	1 202
-	Prosessering	83
-	Turistkonsum	0
-	Annet bruk	2 761
-	Residual	-71
=	Mat	958

⁶ I datasettet hhv betegnet: *production, import quantity, export quantity, stock variation, losses, seed, feed, food, processing, tourist consumption, other uses (non-food), residuals*. Nasjonal tilgang betegnet som *domestic supply quantity*.

3 Resultater

3.1 Selvforsyning for aktuelle land med tall fra FAO sin FBS database

Selvforsyningsgrad etter norsk metode er beregnet på bakgrunn av data fra FBS for landene USA, Sveits, Japan, Sør-Korea, Sverige, Danmark, Finland, Island, Russland, Norge og Tyskland. Datasettet som er brukt til beregningene er for 2022.

3.1.1 Selvforsyning per land etter norsk metode

For å kunne bruke den norske metoden på FBS-datasettet er enkelte forutsetninger lagt til grunn:

- Vi har tatt ut gruppene *Alcoholic beverages*, *Stimulants* og *Spices*, da disse ikke inngår i de norske beregningene. Videre er det kun varegrupper (som i tabell vedlegg 1) som har volumer som går til mat (iht. arkitektur i tabell 5) som er inkludert i beregningene.
- Vi kan benytte oss av to ulike mål for «forbruket», i beregningene. Det ene målet er mengder angitt i datasettet som «*food*», og det andre målet for forbruk er «beregnet forbruk» basert på norsk metode, der forbruket beregnes som summen av produksjon pluss import minus eksport. For FAO-statistikken vil det andre målet tilsvare det som er oppgitt som *domestic supply quantity*, men denne mengden inneholder i tillegg til mat både fôr, såvarer, tap, prosessering, annet bruk og residualen, og beregnet SG vil gi et mål på hvor stor andel av *all* anvendelse som er av nasjonal opprinnelse.

SG er beregnet for hvert land basert på den norske metoden, med utgangspunkt i data fra FBS-databasen. Beregningene er innledningsvis gjort både med energivakter fra den norske metoden og med nasjonsspesifikke energivakter fra datasettet. I tabell 6 er SG beregnet per land med et beregnet forbruk, som i den norske metoden.

Tabell 6: SG per land med energivakter fra FAO sin database (nasjonale energivakter) og norske energivakter

Land/Region	Selvforsyning med nasjonale energivakter	Selvforsyning med norske energivakter	Antall innbyggere
USA	88 %	89 %	338 304 604
Sveits	41 %	42 %	8 742 138
Japan	40 %	40 %	123 963 644
Sør-Korea	27 %	27 %	51 826 648
EU27	37 %	38 %	447 299 013
Sverige	47 %	49 %	10 549 539
Danmark	63 %	64 %	5 882 353
Finland	58 %	58 %	5 537 353
Island	32 %	28 %	370 163
Russland	95 %	95 %	144 719 117
Norge	24 %	25 %	5 436 563
Tyskland	49 %	48 %	83 375 719

I tabell 6 fremkommer det at valg av energivakt ikke gir stort utslag på beregningene i de fleste landene, men måten FBS-statistikken er konstruert på gjør at vi må bruke energivakter som er tilpasset hvert enkelt land. Dette skyldes blant annet at sammensetningen av varegrupper fordelt på individuelle varer varierer mellom land og kan påvirke den vektete energisammensetningen i gruppen. Et eksempel på dette kan være gruppen sukker og søtningsstoffer (*Sugar & Sweeteners*). Andelen rent sukker (med høyt energiinnhold) og kunstige søtningsmidler (med lavt energiinnhold) vil påvirke gruppens samlede energivakt.

En utfordring ved bruk av FBS-databasen er at det ikke er mulig å skille ut hvilke deler av de produserte, importerte og eksporterte volumene som går til andre anvendelser enn mat. I den norske metoden inngår kun mengder av mat i beregningene. Det er ikke mulig å fastslå hvor stor del av produksjonen og importen som faktisk benyttes til mat i FAO sin database. Det er derfor gjort en antakelse/korreksjon i våre beregninger der vi antar at like store andeler av produksjon, import og eksport går til mat, for deretter å korrigere alle mengdene med den beregnede andelen av nasjonal tilgang som brukes til mat⁷.

Siden varegruppene i FBS er satt sammen av mange ulike produkter, er ikke dette nødvendigvis en presis metode for å beregne selvforsyningsgrad, for eksempel kan et land eksportere mye av en type vare og importere en annen innenfor samme gruppe, med ulike energivikter på varenivå. Følgende er et eksempel på denne korreksjonen på datasettet for korn i Norge, i henhold til datastrukturen gjengitt i tabell 5:

Ifølge FBS-databasen til FAO er nasjonal tilgang av korn på 5 072 tusen tonn (produksjon+import). FBS-tallene er aggregerte data fra SUA-databasen, som igjen henter statistikk fra Eurostat. SUA-tallene samsvarer med norske tall fra totalalkylen. I aggregeringen fra SUA til FBS omregnes alle kornvarer til «helt» korn etter omregningsfaktorer utarbeidet av FAO. Av dette viser databasen at 958 tusen tonn går til mat. Andelen av den nasjonale tilgangen som er mat er på $958/5\,072$ tusen tonn = 19 prosent. Det forutsettes at den samme andelen på 19 prosent kan brukes på å korrigere matandelen på innenlands produksjon, import og eksport. Korrigert produksjon av korn blir da på 250 tusen tonn, korrigert import 698 tusen tonn og korrigert eksport 9 tusen tonn, som samlet utgjør en mattilgang på 958 tusen tonn. Vi kan sammenlikne disse tallene med den norske statistikken, illustrert i tabell 7.

Tabell 7: Mengder korn i Norge fra den norske statistikken og beregnet fra FAO FBS i 2022

	Matforsyningsstatistikken*23454	FAO FBS før korreksjon	FAO FBS etter korreksjon
Produksjon (1000 tonn)	197	1 325	250
Import (1000 tonn)	269	3 698	698
Eksport (1000 tonn)	14	48	9
Lagerendring (1000 tonn)	-	-97	-18
Engrosforbruk (1000 tonn)	452	5 072	958

* Utviklingen i norsk kosthold, Helsedirektoratet, u.å.

Selv etter korreksjonen er kornimporten og beregnet forbruk høyt i forhold til tallene fra den norske matforsyningsstatistikken. Mulige årsaker til dette kan være omregningsfaktorer fra importert mel og bakevarer til korn i FBS-databasen som gir høye tall for mattilgang, samt at import av kornvarer i FBS-databasen også inkluderer innsatsfaktorer til fiskefôr.

Beregningene av SG med korrigeringsfaktor for matandel for alle matvaregrupper er gjennomført med de to ulike tilnærmingene for hvordan forbruk er definert – som definert mengde i datasettet, og beregnet som i norsk metode.

Norsk metode med nasjonsspesifikke energivikter før korreksjon for matandel (heretter betegnet SG1) er sammenstilt med metoder for beregning av SG etter korreksjon for matandel. En metode bruker kategorien *Mat* fra FBS som forbruk (SG2) og en metode benytter et beregnet forbruk (SG3). Felles for SG2 og SG3 er altså at metodene korrigerer volumer med andelen som er estimert å gå til mat.

⁷ En annen tilnærming er å forutsette at mest mulig av forbruket skal dekkes av innenlandsk produksjon, mens det som overstiger denne kapasiteten må importeres. Denne tilnærmingen er mer normativ og vil maksimere beregnet SG.

Formelen for henholdsvis SG1, SG2 og SG3 er som følger:

$$SG1 = \frac{\text{produksjon} - \text{eksport}}{\text{produksjon} + \text{import} - \text{eksport}}$$

$$SG2 = \frac{\text{forbruk} - \text{import}^{\text{kor}}}{\text{forbruk}}$$

$$SG3 = \frac{\text{produksjon}^{\text{kor}} - \text{eksport}^{\text{kor}}}{\text{produksjon}^{\text{kor}} + \text{import}^{\text{kor}} - \text{eksport}^{\text{kor}}}$$

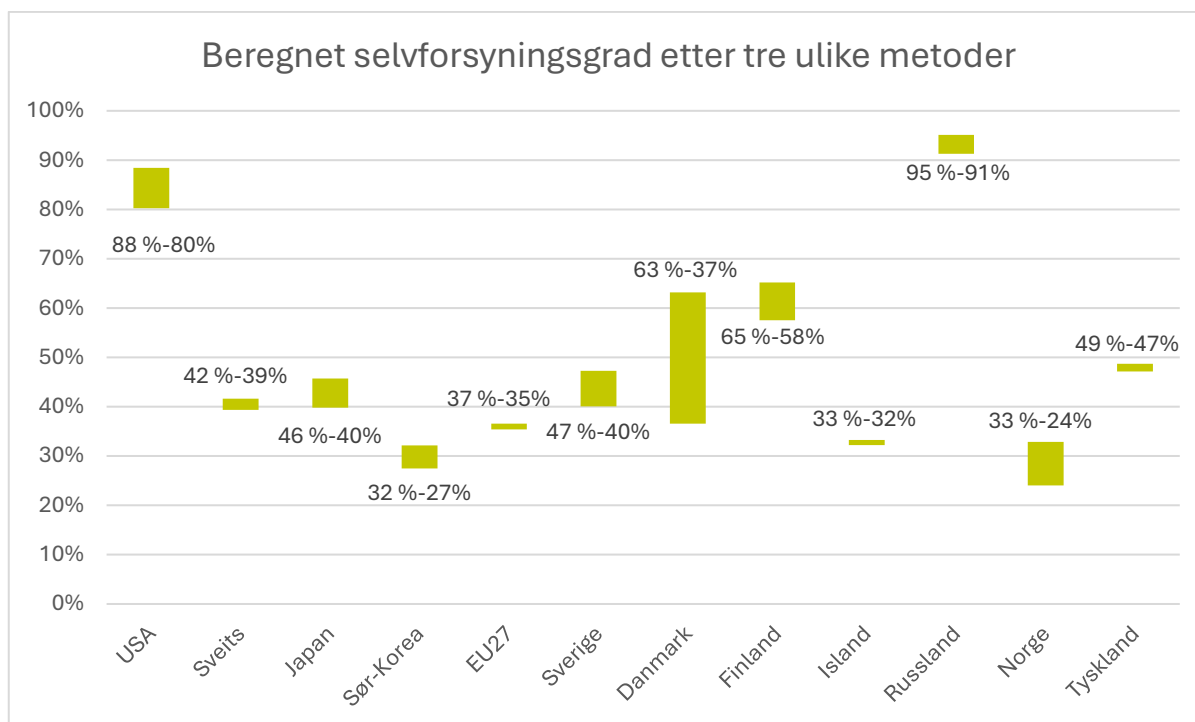
I disse formlene er volumer korrigert for matandel beskrevet som $\text{element}^{\text{kor}}$.

Resultatene fra beregning av SG1, SG2 og SG3 fremkommer i tabell 8.

Tabell 8: Tre beregningsmetoder for SG

Land/Region	SG1	SG2	SG3
USA	88 %	80 %	80 %
Sveits	41 %	39 %	42 %
Japan	40 %	45 %	46 %
Sør-Korea	27 %	32 %	32 %
EU27	37 %	35 %	36 %
Sverige	47 %	40 %	44 %
Danmark	63 %	37 %	42 %
Finland	58 %	61 %	65 %
Island	32 %	33 %	33 %
Russland	95 %	91 %	93 %
Norge	24 %	33 %	33 %
Tyskland	49 %	48 %	47 %

I disse tre ulike beregningene er alle matvaregrupper behandlet som volumer (1 000 tonn) og omregnet til energi etter nasjonsspesifikke energivæktene (kcal). De nasjonsspesifikke energivæktene kan være konstruert på bakgrunn av en sammensetning som også inkluderer fôr og annet bruk, og energivæktene kan være ulike for import, eksport, produksjon og forbruk. Uten spesifiseringer for anvendelse for hvert element i tilgangen er dette ikke mulig å beregne. Detaljerte beregninger per varegruppe finnes i vedlegg 1. Intervallet for SG beregnet etter ulike metoder er illustrert i figur 1.

Figur 1: Intervaller med beregnet selvforsyningsgrad etter tre ulike metoder

De nordiske landene Danmark, Norge, Finland og Sverige samt USA skiller seg ut med størst variasjon i beregnet SG avhengig av beregningsmetode.

Spesielt store forskjeller er det for Danmark, som har en høy beregnet SG1, men vesentlig lavere SG2 og SG3. En forklaring på dette kan være at korreksjoner av volumer ut fra matandel i stor grad påvirker varegrupper som korn, sukker og næringstette jordbruksprodukter som oljefrø og vegetabilsk olje, som har en høy grad av annen anvendelse enn mat direkte. Også varegruppen meieri har en stor andel prosessering. Danmark har høye produksjonsvolumer og høy SG innen disse nevnte varegruppene. Volumkorreksjonen får følgelig en effekt på den samlede beregnet SG når varegrupper med høy beregnet SG reduseres mer enn varegrupper med lavere beregnet SG. Produksjonen i Danmark målt i energi er over fem ganger så høy som produksjon korrigert for matandel. En årsak til dette er trolig at store mengder innenlandsk produsert korn og sukker går til dyrefôr, mens mye av meieri og oljevekster har anvendelsesområde prosessering i statistikken, og inngår dermed ikke videre i matberegningen direkte. Forbruket er relativt stabilt uavhengig av hvilken av de tre beregningsmåtene som er brukt⁸.

Dette illustrerer et behov for å se nærmere på grunnlagstallene i *Supply Utilization Accounts*-databasen (SUA) som utgjør FBS-databasen, for å forsøke å bedre få isolert ut delene av tilgangen som har annen anvendelse enn mat.

⁸ Innenfor 9 prosent fra lavest til høyest samlet kaloriinntak

3.1.2 Beregnet selvforsyningsgrad per matvaregruppe

I tabell 9 er beregningene fra SG3 disaggregert til produktgruppenivå.

Tabell 9: Beregnet selvforsyningsgrad per varegruppe fra FBS (2022).

Selvforsyning i prosent	USA	Sveits	Japan	Sør-Korea	EU27	Sverige
Korn	94 %	25 %	31 %	20 %	44 %	80 %
Stivelsesrike røtter	71 %	75 %	73 %	40 %	49 %	69 %
Sukker og søtningsmidler	72 %	14 %	56 %	20 %	18 %	7 %
Belgvekster	66 %	34 %	34 %	22 %	56 %	91 %
Nøtter	69 %	-1 %	-2 %	26 %	-26 %	-15 %
Oljefrø	96 %	54 %	4 %	9 %	38 %	51 %
Vegetabiliske oljer	73 %	28 %	65 %	20 %	10 %	7 %
Grønnsaker	49 %	26 %	68 %	74 %	17 %	6 %
Frukt	17 %	31 %	39 %	66 %	26 %	-12 %
Kjøtt	93 %	82 %	54 %	61 %	58 %	59 %
Innmat	90 %	46 %	64 %	82 %	-1 %	-7 %
Dyrefett	90 %	74 %	85 %	70 %	55 %	59 %
Melk ekskl. smør	94 %	80 %	55 %	47 %	53 %	57 %
Egg	100 %	57 %	98 %	98 %	67 %	84 %
Fisk og sjømat	34 %	2 %	40 %	37 %	-48 %	-214 %
Alle produkter	80 %	42 %	46 %	32 %	36 %	44 %
Selvforsyning i prosent	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
Korn	82 %	80 %	6 %	99 %	26 %	57 %
Stivelsesrike røtter	91 %	83 %	32 %	96 %	90 %	75 %
Sukker og søtningsmidler	83 %	6 %	15 %	94 %	-4 %	38 %
Belgvekster	1 %	94 %	0 %	99 %	5 %	72 %
Nøtter	-14 %	-1 %	0 %	-9 %	-15 %	-41 %
Oljefrø	78 %	21 %	0 %	93 %	2 %	30 %
Vegetabiliske oljer	-13 %	12 %	9 %	83 %	9 %	43 %
Grønnsaker	6 %	36 %	9 %	81 %	19 %	3 %
Frukt	-13 %	-8 %	-2 %	40 %	3 %	3 %
Kjøtt	37 %	80 %	82 %	97 %	92 %	62 %
Innmat	303 %	60 %	100 %	91 %	100 %	38 %
Dyrefett	12 %	83 %	58 %	90 %	13 %	70 %
Melk ekskl. smør	46 %	78 %	95 %	87 %	87 %	57 %
Egg	60 %	95 %	80 %	98 %	99 %	54 %
Fisk og sjømat	-754 %	40 %	-173 %	74 %	36 %	-110 %
Alle produkter	42 %	65 %	33 %	93 %	33 %	47 %

Årsaken til at enkelte tall blir negative er sammensatt. Et eksempel på hvordan negativ SG oppstår på enkelte varegrupper kan illustreres ved SG for sukker i Norge. Tall i eksempelet er korrigert for andelen som går til mat, og med et beregnet forbruk. Målt i energi er den norske produksjonen beregnet til 24,5 TJ, import på 2727,3 TJ og eksport på 140,6 TJ. Forbruket er da beregnet til:

$$24,5 + 2727,3 - 140,6 = 2611,2 \text{ TJ}$$

Beregnet SG blir da:

$$SG3 = \frac{24,5 - 140,6}{24,5 + 2727,3 - 140,6} = -4\%$$

Uavhengig av beregningsmetode som presentert i delkapittel 2.1 *Beregning av selvforsyningsgrad etter norsk metode* vil telleren være negativ, som gir et negativt resultat. En årsak til at eksport kan være høyere enn produksjonen kan være eksport av bearbejdede importerte varer. Et eksempel på dette er at man i Norge eksporterer sjokolade (registreres som eksport under varegruppen kakao). Denne sjokoladen produseres på basis av importert sukker (inngår som import i varegruppen sukker) importert kakao (inngår som import i varegruppen kakao) og norskproduserte melkeråvarer (som produseres i Norge).

Matvaregruppene fra tabell 9 er gruppert i tabell 10. For enkelthets skyld er SG for samlegruppen satt til snittet av varegruppene som inngår. Logikken for aggregeringen er inspirert av SSB sin klassifisering etter standard omsetning (SO) og gårdstypologi fra Eurostat, men tilpasset matbalansedata (SSB 2010; Eurostat u.å.).

Tabell 10: Kategorisering av matvaregrupper

Samlepost	Matvaregrupper
Jordbruksvekster	Korn, stivelsesrike røtter, sukker og søtningsmidler, belgvekster, nøtter, oljefrø, vegetabiliske oljer
Hagebruksvekster	Grønnsaker, frukt
Animalsk	Kjøtt, innmat, dyrefett, egg, melk ekskl. smør
Marint	Fisk og sjømat

SG i landene er vurdert som enten lav, middels eller høy etter SG3 per samlepost i tabell 11, basert på fordelingen i datasettet. Landene er fordelt i tre grupper der den tredjedelen med lavest gjennomsnittlig SG3 per samlepost er vurdert som *Lav*, og tredjedelen med høyest gjennomsnittlig SG3 som *Høy*.

Tabell 11: Relativ vurdering av SG3 (FBS) per samlepost matvaregrupper

Land/område	Jordbruksvekster	Hagebruksvekster	Animalsk	Marint	Totalt
USA	Høy	Høy	Høy	Middels	Høy
Sveits	Middels	Middels	Lav	Middels	Middels
Japan	Middels	Høy	Middels	Høy	Middels
Sør-Korea	Lav	Høy	Middels	Høy	Lav
EU27	Lav	Middels	Lav	Middels	Lav
Sverige	Middels	Lav	Lav	Middels	Middels
Danmark	Høy	Lav	Høy	Middels	Middels
Finland	Høy	Middels	Middels	Høy	Høy
Island	Lav	Lav	Høy	Middels	Lav
Russland	Høy	Høy	Høy	Høy	Høy
Norge	Lav	Middels	Middels	Middels	Lav
Tyskland	Middels	Lav	Lav	Middels	Høy

En felles karakteristikk for landene med lavest beregnet SG totalt, er at de også har lavest SG på jordbruksvekster.

Tyskland er et av landene med høyest beregnet SG, på tross av at det ikke har av de høyeste SG på noen av samlepostene. Dette ser ut til å drives av kombinasjonen av forholdsvis høye verdier for SG innen både jordbruksvekster og animalsk produksjon, selv om det relativt sett i forhold til de andre landene ikke er klassifisert som høyt.

Klassifiseringen viser at det er tydelige strukturelle forskjeller i landenes selvforsyningsmønstre, og at land med tilnærmet lik beregnet SG kan ha fundamentalt ulik importavhengighet eller produksjonsstruktur. Klassifiseringen gir riktignok lite innsikt i hvilken grad landenes SG per samlepost samsvarer med mønsteret for konsum i de ulike landene, og følgelig hvor stor betydning SG per samlepost har.

3.1.3 Kostholdssammensetning beregnet fra FAO sin database

For å vurdere den reelle betydningen av beregnet SG for innenlandsk konsum undersøkes fordelingen av energi til forbruk av mat per matvaregruppe. Dette gjør det mulig å vurdere om høy selvforsyning gjelder for varegrupper som utgjør en stor del av kostholdet, om lav selvforsyning gjelder marginale eller sentrale matvarer. Analysen gir dermed grunnlag for å vurdere om landenes tilgangsstruktur er tilpasset deres konsumstruktur. Eksempelvis hjelper det lite for total nasjonal SG med høy beregnet SG for sjømat om det utgjør lite av det totale konsumet. Kostholdssammensetningen er basert på beregnet konsum fra FBS 2022 per varegruppe, aggregert til samlepostene som beskrevet i tabell 10.

Nasjonale mengder per matvaregruppe til matforbruk er beregnet i kg/år i vedlegg 3, og i kcal/dag i henholdsvis beregnet og definert forbruk i vedlegg 4 og vedlegg 5. Andelen av det beregnede forbruket som kommer fra de ulike produktgruppene fremkommer i vedlegg 6.

Aggregert til samleposter i henhold til logikken i tabell 10 gir dette kostholdssammensetning med utgangspunkt i beregnet forbruk som i tabell 12.

Tabell 12: Kostholdssammensetning per land fordelt på samleposter

Land/område	Jordbruksvekster	Hagebruksvekster	Animalsk	Marint	Totalt
USA	64,6 %	6,1 %	28,5 %	0,8 %	100 %
Sveits	61,8 %	6,1 %	31,3 %	0,8 %	100 %
Japan	72,5 %	5,1 %	18,8 %	3,6 %	100 %
Sør-Korea	72,5 %	6,9 %	17,6 %	3,0 %	100 %
EU27	60,5 %	6,1 %	32,1 %	1,2 %	100 %
Sverige	63,9 %	5,1 %	29,4 %	1,6 %	100 %
Danmark	49,5 %	6,0 %	43,3 %	1,2 %	100 %
Finland	59,8 %	4,9 %	33,7 %	1,6 %	100 %
Island	53,5 %	6,3 %	38,1 %	2,0 %	100 %
Russland	72,9 %	4,3 %	21,7 %	1,1 %	100 %
Norge	62,0 %	5,9 %	29,4 %	2,7 %	100 %
Tyskland	59,4 %	6,1 %	33,7 %	0,8 %	100 %

Tabell 12 viser at land med nær geografisk tilknytning har svært lik kostholdssammensetning (forbruk). Japan og Sør-Korea har relativt lik kostholdssammensetning der f.eks. jordbruksvekstene utgjør en relativt stor andel av kostholdet, mens den animalske andelen utgjør relativt sett en liten andel av kostholdet. Kostholdssammensetningen i Norge og Sverige (og til dels Finland) har mange likhetstrekk (jordbruksvekster utgjør om lag 62-64% av kostholdet), og kostholdssammensetningen i Tyskland og Sveits har mange likhetstrekk. Tallene fra FAO indikerer at det er geografiske forskjeller i

konsummønstre, der land som ligger tett inntil hverandre har likt konsum, og at beregnet SG ikke gjenspeiler det samme mønsteret som kostholdssammensetningen.

Det er mindre variasjon på tvers av landene innen marint og hagebruksvekster, og større variasjon innen animalsk og jordbruksvekster. Dette kan skyldes at flere produkter fra de sistnevnte gruppene gjennomgår prosessering eller annen anvendelse, og slik går ut av beregningsgrunnlaget. Dette varierer mellom landene. Hagebruks- og marine produkter kan ifølge analysen anses å utgjøre en relativt stabil og begrenset andel av næringsinntaket på tvers av landene.

3.2 Bruk av SUA databasen

Som beskrevet i delkapittel 3.1.1 *Selvforsyning per land etter norsk metode*, kan det være nyttig å se nærmere på SUA-databasen for varer der en stor grad av varenes anvendelse ikke er mat.

I SUA-databasen er det angitt volumdata på enkeltprodukter (f.eks. epler) før det aggregeres opp til matvaregrupper (frukt). Fordelen med å bruke det disaggregerte datasettet er at man eksempelvis innenfor gruppen korn vil kunne gjøre beregninger på enkeltmatvarer som havregryn, hvetegluten og bearbeidede bakevarer (alle med ulikt energiinnhold), og beregne varespesifikk tilførsel av energi til mat.

Varespesifikk energifaktor finnes ikke i datasettet i SUA databasen, men kan beregnes ut fra mengde energi produsert til konsum (*Food supply quantity (kcal/capita/day)*). Dette gjør at vi kan beregne varespesifikke energivækt for de om lag 500 varene i datasettet. Beregninger med data fra SUA-databasen er gjort for året 2023. Japan er ikke med i følgende beregninger, da statistikk for Japan ikke er tilgjengelig i SUA databasen for 2023.

SUA-databasen inneholder ikke data for fisk, så denne gruppen henter volumer og energi fra FBS databasen for 2023. Hensikten med å bruke SUA er å kunne skille ut matvarene som inngår i nasjonal tilgang på mat, for deretter å kunne ekskludere varer som har annen anvendelse enn mat.

Kun matvarene som har et oppgitt *Food supply quantity* er tatt med videre i analysen. For disse matvarene er det beregnet varespesifikk energivækt, og det er beregnet produsert mengde energi, import, eksport og konsum. Mengder og energi er aggregert opp i varegrupper harmonisert med varegruppene fra FBS-databasen og de norske beregningene for å gi et sammenlikningsgrunnlag.

De to beregningene er som beskrevet i delkapittel 3.1.1 *Selvforsyning per land etter norsk metode* der SG2 bruker registrert forbruk, og SG3 bruker et beregnet forbruk.

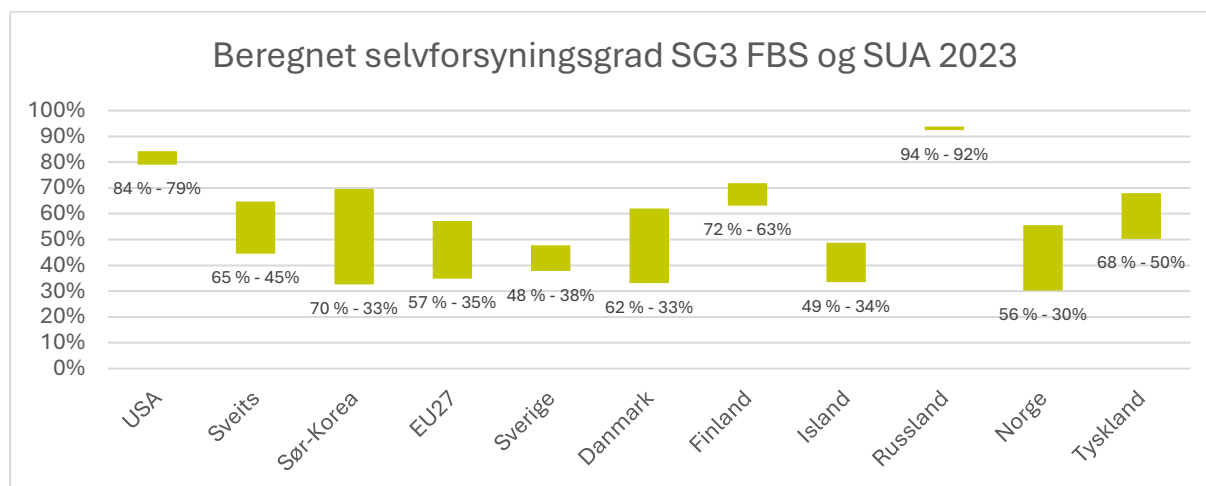
Resultatene fra beregningene på bakgrunn av volumtall fra SUA-databasen er angitt i tabell 13.

Tabell 13: Beregnet SG etter to metoder for land fra SUA-databasen (2023)

	SG2	SG3
USA	71 %	84 %
Sveits	52 %	65 %
Sør-Korea	55 %	70 %
EU27	-74 %	57 %
Sverige	18 %	48 %
Danmark	15 %	62 %
Finland	59 %	72 %
Island	26 %	49 %
Russland	92 %	94 %
Norge	34 %	56 %
Tyskland	11 %	68 %

Av tabell 13, kan man se at SG3 gir resultater som til en viss grad lar seg sammenlikne med resultater fra FBS-databasen. Beregninger for FBS er i gjort for 2023, på samme måte som i 2022. Resultater for FBS i 2023 per land fordelt på varegruppe fremkommer i vedlegg 7. SG2 fra SUA-databasen gir i enkelte tilfeller tall som ikke gir mening, slik som for EU samlet (EU27). Årsaken til at selvforsyningsgraden i dette tilfellet blir negativt, er at både importen og eksporten av matvarer (omregnet i energi) blir svært høy i forhold til forbruket.

Intervallene for beregnet SG3 avhengig av datakilde (SUA/FBS-database) er illustrert i figur 2.

Figur 2: Intervaller med beregnet selvforsyningsgrad fra FBS og SUA i 2023

For de fleste landene er det store forskjeller i beregnet SG avhengig av hvilken datakilde som brukes. En utfordring med å bruke SUA-databasen er at det i enkelte tilfeller kan være registrert en produksjon eller import av en matvare på en varelinje som ikke gir noen volumer til mat, men innebærer prosessering til en annen varelinje med høyere registrert mengde til mat.

Et eksempel på dette kan være hvete i Norge. Uttrekk fra SUA-databasen med noen utvalgte elementer for tilgang og anvendelse for hvete og hvetemel fremkommer i tabell 14.

Tabell 14: Uttrekk fra SUA-databasen for utvalgte hveteprodukter for Norge i 2023, med utvalgte elementer og mengder (tonn)

	Production	Import quantity	Eksport quantity	Food supply quantity	Stock variation	Feed	Processed
Wheat	172 000	281 702	3	-	195 110	120 000	490 000
Wheat and meslin flour	392 000	4 664	33	343 073	-	-	53 557

Data for SUA-databasen angir en høy import av hvete (*wheat*) hvor ingenting går til mat (*food supply quantity*). 120 000 tonn går til fôr, og 490 000 tonn går til prosessering. For varelinjen hvetemel (*wheat and meslin flour*) fremkommer det derimot kun en høy produksjon, og svært lite import, men en høy tilgang på mat (*food supply quantity*). Dette er prosessert hvetemel som i stor grad er laget av importert korn. Dermed fanges ikke den reelle importandelen opp i SG-beregningen, fordi bare varelinjer med registrert mattilgang (*food supply quantity*) inkluderes.

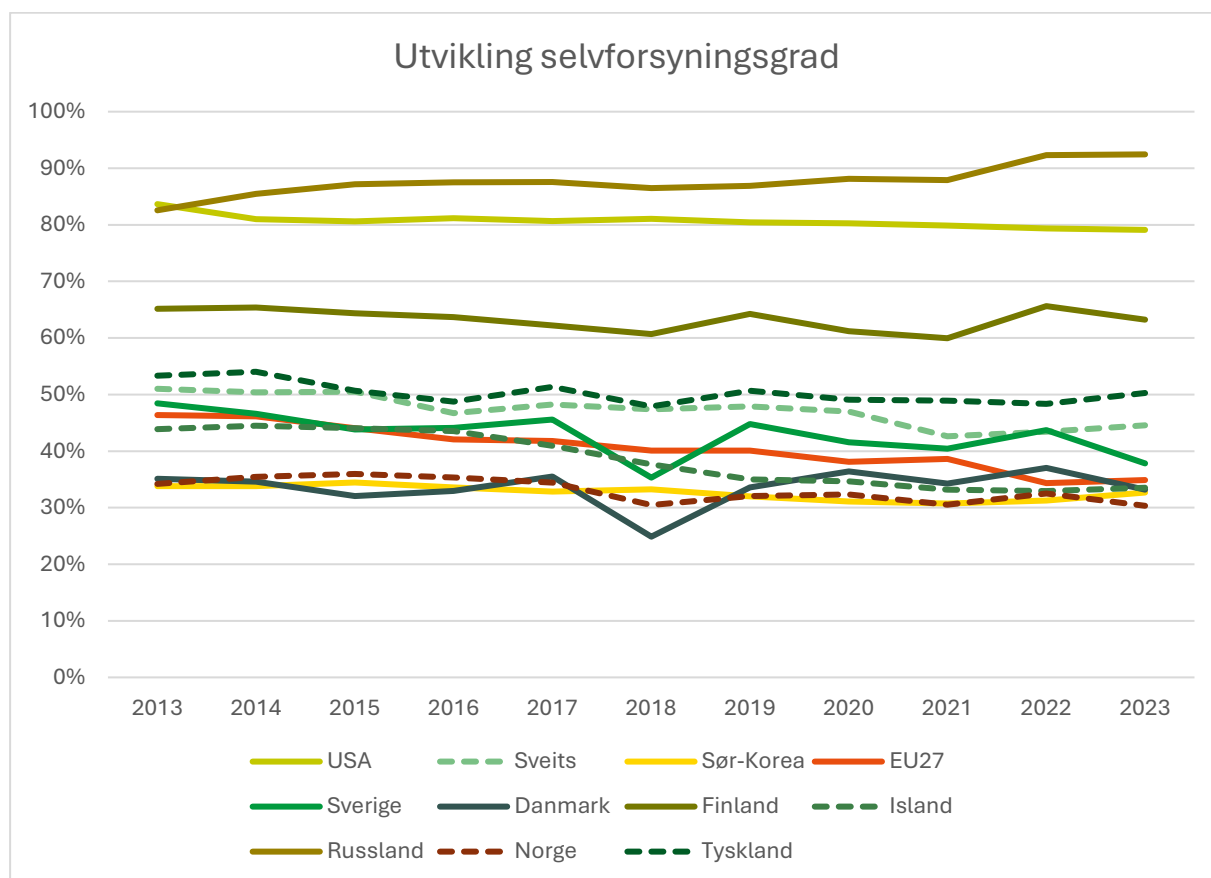
Et utfall av denne beregningsmetoden kan være at man overvurderer SG for foredlede produkter, samtidig som man undervurderer SG for råvarer. Dette går trolig igjen på mange varer, og vil kreve at man setter seg inn i forholdet mellom alle de 500 individuelle matvarene. Mens SUA-analysen kan gi innsikt på et mer detaljert varenivå og mer presise energivikter er det fremdeles svakheter som krever en mer omfattende gjennomgang av relasjonen mellom alle varelinjene for å utarbeide en metode

som er konsistent på tvers av landene. Dette ligger utenfor hva som er mulig innen dette prosjektets omfang.

Den norske forsyningsstatistikken som utarbeides til *Utvikling i norsk kosthold* (Helsedirektoratet, u.å.) følger årlig utvikling av SG. Det er derfor nyttig å vurdere hvordan SG beregnet fra FAO-statistikken utvikler seg over flere år.

3.3 Utvikling i beregnet selvforsyningsgrad

Det er beregnet SG etter metoden SG3 beskrevet i delkapittel 3.1.1 *Selvforsyning per land etter norsk metode* med data fra FBS per land for årene 2013 til 2023, se vedlegg 8. Det er valgt å bruke FBS-datasettet grunnet svakhetene i SUA som beskrevet i forrige delkapittel, i tillegg til at SUA-databasen ikke inneholder volumer for fisk og sjømat. I figur 3 under illustreres utviklingen i SG for de utvalgte landene⁹ fra FBS-databasen.

Figur 3: Utvikling SG3 per land (2013-2023).

For flere europeiske land (Danmark, Sverige, Norge, Tyskland) ser man et tydelig fall i 2018. Dette sammenfaller med rekordhøye temperaturer og tørkeforhold sommerhalvåret i store deler av Nord- og Sentral-Europa (Meteorologisk Institutt, 2019).

Enkelte land ser ut til å erfare en økning i SG i 2022, en utvikling som kan sammenfalle med Russlands invasjon av Ukraina i begynnelsen av året. Eksportutfordringer for Ukraina som stor eksportør av korn, samt økonomiske sanksjoner mot og importrestriksjoner av varer fra Russland kan ha bidratt til et behov for økt nasjonal produksjon i andre land.

⁹ Japan er ikke med i denne undersøkelsen, fordi det etter siste oppdatering (28.10.2025) ikke lenger er data tilgjengelig for Japan i FBS-databasen.

SG per varegruppe per land for tiårsperioden er beregnet i vedlegg 9, og andel av matkonsum (energi) fra de samme varegruppene er beregnet i vedlegg 10. Varegruppene er aggregert opp til samlepostene som beskrevet i delkapittel 3.1.2 *Beregnet selvforsyningsgrad per matvaregruppe*. Samlet beregnet SG for samleposten er satt til det vektete snittet av varegrupper som inngår, etter følgende formel:

$$SG_{aggregert} = \frac{\sum(SG_i \times konsumandel_i)}{\sum konsumandel_i}$$

Norge har en lav beregnet SG når man ser på jordbruksvekster samlet. Samleposten jordbruksvekster består av korn, poteter, sukker, erter, nøtter, oljefrø og vegetabiliske oljer. Målt i andel av konsumet utgjør korn klart mest i samleposten for Norges del, og omfatter litt over 30 prosent av det totale kaloriinntaket. For poteter (omfatter stivelsesrike røtter) har Norge en høy beregnet SG (80-90 prosent), men poteter utgjør lite av det totale energiinntaket (1-3 prosent). Når man ser på sammensettingen av konsumet beregnet fra FBS-databasen utgjør energiinntaket av sukker og vegetabiliske oljer store andeler (rundt 11 prosent hver). Dette er produkter som har lav SG på i Norge (henholdsvis gjennomsnittlig -8 prosent på sukker og 3 prosent på vegetabiliske oljer), noe som dermed trekker ned vektet beregnet SG for jordbruksvekster.

Landene/områdene er rangert etter gjennomsnittlig beregnet SG over 10 år per samlepost. I tabell 15 er de fire landene med høyest gjennomsnittlig SG satt til *Høy* og de fire landene med lavest SG er satt til *Lav*.

Tabell 15: Landene rangert etter gjennomsnittlig SG per samlepost over 10 år

Land/område	Jordbruksvekster	Hagebruksvekster	Animalsk	Marint	Totalt
USA	Høy	Høy	Høy	Høy	Høy
Sveits	Lav	Middels	Høy	Middels	Middels
Sør-Korea	Lav	Høy	Middels	Høy	Lav
EU27	Middels	Høy	Lav	Middels	Middels
Sverige	Middels	Lav	Lav	Lav	Middels
Danmark	Høy	Lav	Lav	Lav	Lav
Finland	Høy	Middels	Middels	Høy	Høy
Island	Lav	Lav	Høy	Lav	Lav
Russland	Høy	Høy	Høy	Høy	Høy
Norge	Lav	Middels	Middels	Middels	Lav
Tyskland	Middels	Lav	Lav	Lav	Høy

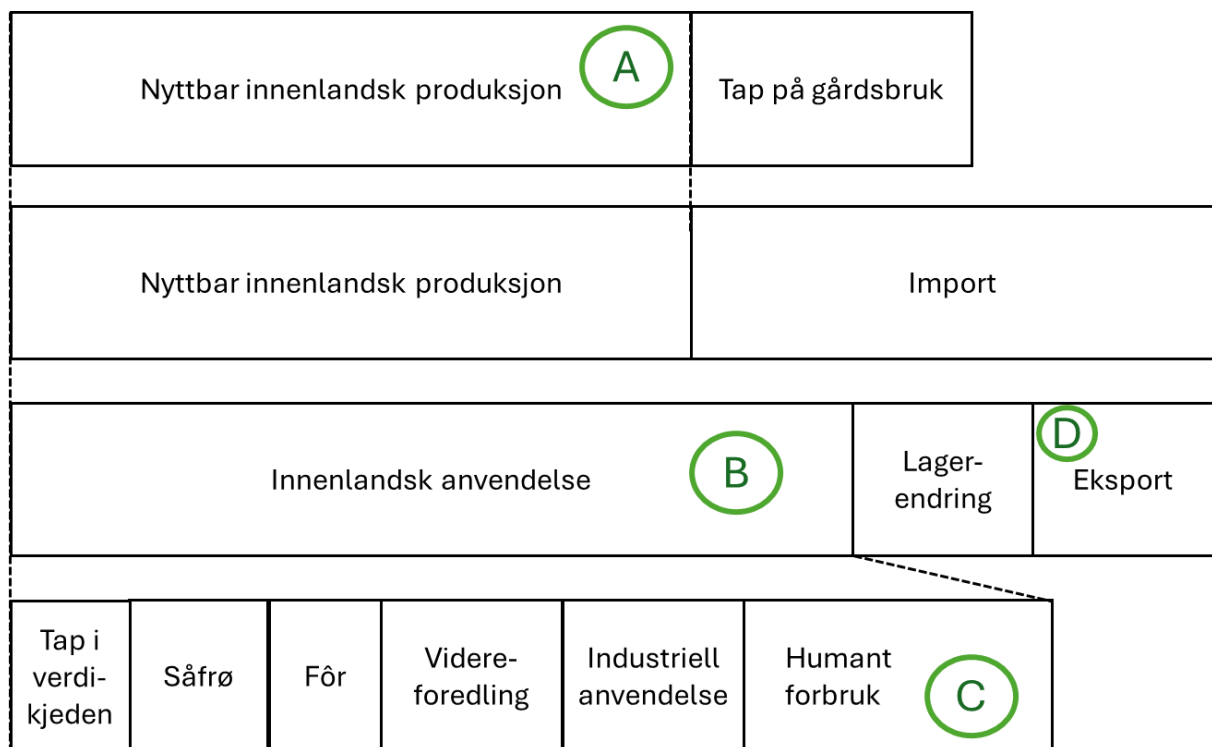
Det er enkelte avvik fra forrige sammenlikning i tabell 11, når vi ser på SG over 10 år. Eksempelvis er Sveits blant de med høyest beregnet SG for animalske produkter over 10 år, selv om Sveits var et av landene med lavest animalsk SG i datasettet fra 2022. Dette illustrerer hvorfor det er av stor betydning å se på disse tallene over tid.

3.4 Beregning av selvforsyningsgrad av nasjonale myndigheter i andre land

I dette kapitlet ser vi nærmere på hvordan utvalgte land i Europa gjennomfører nasjonale analyser av selvforsyningsgraden (SG) i jordbruket. Vi konsentrerer oss om Sveits, Østerrike og Tyskland. Vi vil også, så langt som mulig, sammenligne metodene i disse landene med hvordan SG beregnes i Norge.

3.4.1 Definisjon av selvforsyningsgrad

Beregning av selvforsyningsgraden i de tre landene er basert på såkalte matvarebalanser som følger matvarer gjennom hele verdikjeden fra jord til bord på en konsistent måte. Figur 4 viser en skjematisk oversikt hvordan en matvarebalanse settes opp. Bruttoproduksjon i hjemlandet består av nyttbar innenlandsk produksjon og tap på gårdsbruk. Sistnevnte kan være avlingstap eller varer som høstes, men ikke selges videre. Den samlede tilgangen av matvarer består av nyttbar innenlandsk produksjon og import. Det er likhet mellom samlet tilgang og samlet anvendelse slik at det som produseres og importeres må forbrukes eller eksporteres. Den totale anvendelsen består av innenlandsk anvendelse, lagerendring og eksport. Den innenlandske anvendelsen splittes opp i tap i verdikjeden (unntatt på gårdsbruk), såfrø, fôr, videreforedling, industriell anvendelse og humant forbruk. Eksempler på videreforedling er melk levert til meieri som videreforedles til meierivarer eller livdyr som leveres til slakteri og videreforedles til kjøttvarer. Industriell anvendelse mener alle industrielle prosesser der varer fra innenlandsk produksjon og import ikke foredles videre til matvarer for humant forbruk. Eksempler er hønsekjøtt som går til industriell bearbeiding (f.eks. betongindustri).

Figur 4: Skjematisk oversikt over matvarebalanser i Sveits, Østerrike og Tyskland

Kilde: Egen figur etter Agristat (2024)

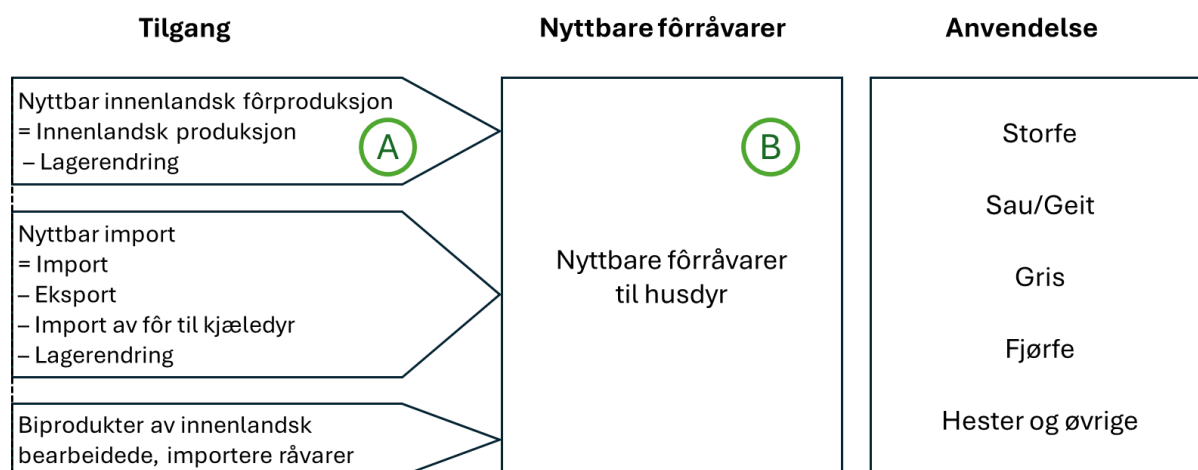
Per capita forbruk er definert som humant forbruk (C) delt på gjennomsnittlig befolkningsmengde.

Selvforsyningsgraden er definert som $(A)/(B) \times 100$ som tilsvarer andelen nyttbar innenlandsk produksjon av all innenlandsk anvendelse. Selvforsyningsgraden omfatter alle innenlandske anvendelser (dvs. tap, såfrø, fôr etc.). Etter denne definisjonen angir selvforsyningsgraden ikke innenlandsk andel av maten forbrukeren spiser, men innenlandsk andel av matvarer på tvers av alle anvendelser. Dette er en viktig forskjell sammenlignet med den norske definisjonen av

selforsyningsgraden. Selforsyningsgrad i Norge er definert som $[(A) - (D)] / (B) \times 100$. Det betyr at eksport trekkes fra nyttbar innenlandsk produksjon før den settes i forhold til innenlandsk anvendelse. Selforsyningsgraden kan i Norge aldri overstige 100 prosent. Definisjonen på selforsyningsgraden som brukes i Sveits, Tyskland og Østerrike tilsvarer det som i Norge kalles dekningsgrad. Dekningsgraden kan overstige 100 prosent dersom import er lavere enn eksport. I tabellen nedenfor vises at selforsyningsgraden i Sveits, Tyskland og Østerrike for enkelte matvarer kan være større enn 100. Før Østerrike ble medlem av EU i 1995, beregnet landet selforsyningsgraden på samme måte som Norge gjør i dag, dvs. som selforsyningsgrad etter norsk metode, ikke som dekningsbidrag. I forbindelse med EU-medlemskapet måtte Østerrike gå over til å beregne dekningsgrad istedenfor selforsyningsgrad.

Selforsyningsgraden oppgis for enkeltvarer, grupper av matvarer og for matvarer totalt. For enkeltvarer brukes produktvekt på engrosnivå som enhet. Dette gjelder alle tre land. I Sveits beregnes selforsyningsgraden for grupper av matvarer og totalt basert på matvarenes energiinnhold. I Tyskland brukes ikke energiinnholdet, men «kornenheter» som vektingsgrunnlag. Sveits beregner i tillegg selforsyningsgrad basert på proteininnhold og fettinnhold. I denne beregningen tar man utgangspunkt i den spiselige delen av matvaren, dvs. uten for eksempel skall eller ben. Østerrike beregner så langt ikke selforsyningsgrad for matvarer totalt. Et slikt arbeid er imidlertid igangsatt og ventes avsluttet før sommeren 2026. En detaljert beskrivelse av metoden for beregning av selforsyningsgraden gis i vedlegg 15 for Tyskland, vedlegg 16 for Sveits og vedlegg 17 for Østerrike.

Sveits og Tyskland beregner selforsyningsgraden også korrigert for importerte fôrråvarer. Ved denne beregningen tas det hensyn til lagerendring både av innenlandsk produsert fôr og importert fôr. Importerte fôrråvarer korrigeres for eksport og fôr som går til kjæledyr. Sistnevnte korreksjon gjøres også for innenlandsk produsert fôr siden nyttbar innenlandsk fôrproduksjon kun inneholder fôrråvarer til husdyr. Det er uklart om akvakultur inngår i begrepet «husdyr», men akvakultur er uansett ikke utbredt i Sveits. Ifølge Agristat (2024) produseres det ikke saltvannsfisk og annen sjømat i Sveits. Selskapet Swiss Blue Salmon¹⁰ har imidlertid planer om å bygge et landbasert anlegg for lakseproduksjon. Akvakultur i Tyskland er som regel basert på anlegg for ferskvannsfisk.

Figur 5: Skjematisk oversikt over korreksjon av selforsyningsgraden for importerte fôrråvarer i Sveits og Tyskland

Kilde: Egen figur etter Agristat (2024)

Matvarebalanser beregnes for ett år, men det er ikke alltid kalenderåret som brukes. Mens Norge og Sveits bruker kalenderår for alle matvarer, brukes kalenderår i Tyskland og Østerrike kun for animalske matvarer. For vegetabiliske matvarer brukes derimot som hovedregel perioden 1. juli til 30. juni året etter. Dette tilsvarer produksjonssyklusen for mange kornprodukter ved at varene produseres og

¹⁰ <https://www.bluesalmon.ch>

forbrukes i samme periode. I Østerrike brukes i tillegg 1. august til 31. juli året etter for vin og 1. oktober til 30. september året etter for sukker.

3.4.2 Selvforsyningsgrad på tvers av land og over tid

Tabell 16 viser selvforsyningsgraden til Norge, Tyskland, Østerrike og Sveits for ulike matvarer. Tabellen viser nyeste tall for hvert land, men ikke for år der det kun foreligger en prognose. For Østerrike gjelder dette 2023/2024 for vegetabiliske produkter, mens tallene for animalske produkter er fra 2024. Tallene for Tyskland er fra 2022/2023 på vegetabiliske produkter med unntak av tallene for grønnsaker som er fra 2023/2024. Årstallene varierer for animalske produkter. De nyeste tallene er fra 2024 og gjelder meierivarer. For kjøtt er det brukt 2023, mens for egg, fisk og andre animalske produkter er det 2022. Selvforsyningsgraden for sum matvarer vises for 2023/2024 for Tyskland og Østerrike. For Tyskland er det ikke angitt om animalske varer fordeles likt på to halvår for å være konsistent med vegetabiliske varer (de animalske varene gjelder for et kalenderår) eller om det brukes en annen fordeling. For Norge og Sveits er det brukt 2023.

Alle land beregner selvforsyningsgraden for enkeltmatvarer, men vareomfanget er ikke det samme i alle land. Det er bare Norge som inkluderer grensehandel i beregning av selvforsyningsgraden. Dette gjøres ikke i de andre landene. Som grunn oppgis at det ikke foreligger data med god nok kvalitet. Derimot inkluderer alle land med unntak av Norge alkoholholdige drikkevarer i beregning av selvforsyningsgraden. Selvforsyningsgraden for summen av hhv. animalske og vegetabiliske matvarer beregnes ikke i Norge, Tyskland og Østerrike. Det er kun Sveits som beregner dette. Alle land med unntak av Østerrike beregner en selvforsyningsgrad som sum matvarer. Det foregår imidlertid et arbeid i Østerrike som har som formål å beregne denne selvforsyningsgraden.

Blant de fire landene har Norge lavest samlet selvforsyningsgrad med 46 prosent i 2023 etterfulgt av Sveits med 54 prosent samme år. Selvforsyningsgraden er høyest i Tyskland med 89 prosent i 2023/2024.

Tabell 16: Selvforsyningsgrad for enkeltmatvarer og grupper av matvarer i Norge¹⁾, Tyskland, Sveits og Østerrike, ikke førkorrigert, beregnet etter nasjonal metode for nyeste tilgjengelige år uten prognoseår

	Norge	Tyskland	Sveits	Østerrike
Sum matvarer	46	89	54	94 ⁵⁾
Vegetabiliske produkter			36	
Korn	44	104	47	90
Ris	0	0	0	1
Potet	82	149	69	78
Sukker	1	136	57	161
Frukt	8	16	21	33
Grønnsaker	51	37	45	55
Belgvekster	-3	65	21	78
Andre matvekster ²⁾	-1	24	2	53
Animalske produkter			95	
Kjøtt	95	120	86	107
Egg	93	75	57	87
Fisk	80	18	3	8
Meierivarer	92	99	112	123
Andre animalske varer ³⁾	5	83	85	100
Øvrige matvarer ⁴⁾				
Øl		100		107
Vin		46	39	95
Alkoholholdige drikkevarer			19	

1) Tall for norsk definisjon av selvforsyningsgrad selv om definisjonen i de tre andre landene ligner mer norsk definisjon av dekningsgrad.

2) Nøtter, oljeholdige frukter og frø, krydder

3) Animalske fetter og oljer, vegetabiliske og animalske fetter for Norge.

4) Grensehandel, diverse andre varer ikke inkludert i andre kategorier

5) Beregnet ved hjelp av koeffisienter for energiinnholdet i matvarer brukt i Norge

Kilde: Norge: Helsedirektoratet 2025, Tyskland: BMEL 2026, Sveits: Agristat 2024, Østerrike: Statistik Austria 2025a, 2025b

Selvforsyningsgraden er høy for animalske matvarer i Sveits med 95 prosent og den ville også vært høy i Tyskland og Østerrike om den ble beregnet. For enkelte varer er selvforsyningsgraden høyere enn 100 prosent, for eksempel kjøtt i Tyskland og kjøtt og meierivarer i Østerrike. Det betyr at landene eksporterer mer av disse produktene enn landene importerer. Norge har også høy grad av selvforsyning av animalske matvarer med unntak av gruppen andre animalske varer der selvforsyningsgraden er lav i Norge i motsetning til de andre tre landene. Dette har imidlertid med vareinndelingen å gjøre. I Tyskland regnes eksempelvis smør som animalsk fett og inngår derfor ikke inn i gruppen meierivarer. Dersom smør hadde vært inkludert i gruppen andre animalske varer i Norge, ville selvforsyningsgraden for denne gruppen trolig vært høyere. I tillegg inkluderer denne varekategorien også vegetabiliske fetter og oljer (dvs. plantemargarin) i Norge, men ikke i de andre landene. Tallene for andre animalske varer og andre matvekster kan derfor ikke sammenlignes mellom de fire landene på grunn av ulike definisjoner for vareomfanget.

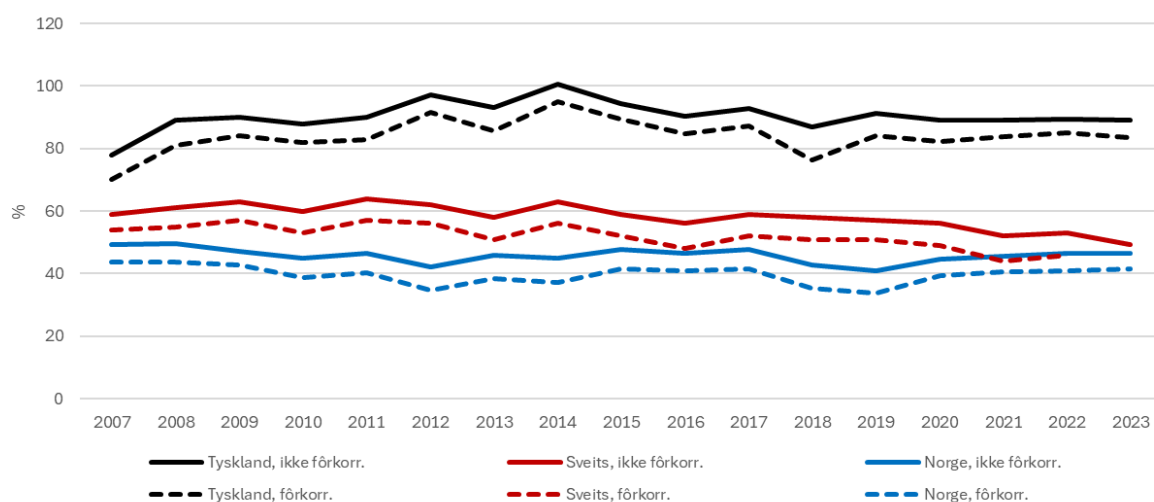
Tyskland og Østerrike har høy selvforsyningsgrad for vegetabiliske produkter. Ut fra tallene for enkeltvarer ville selvforsyningsgraden for vegetabiliske varer under ett i disse to landene ligge høyere enn for Sveits som har 36 prosent. For Norge er selvforsyningsgraden for vegetabiliske matvarer

estimert til 16 prosent. Den lave selvforsyningsgraden i Norge skyldes delvis at landet ikke produserer sukker. Sveits har en selvforsyningsgrad for sukker på 57 prosent og dette er den vesentlig årsak til at selvforsyningsgraden for vegetabiliske produkter er høyere i Sveits enn i Norge. Selvforsyningsgraden for korn er nokså lik i begge de to landene. Høy selvforsyningsgrad for sukker er også en viktig forklaring for den høye selvforsyningsgraden for vegetabiliske produkter i Tyskland og Østerrike sammenlignet med Sveits og Norge.

Figur 6 viser selvforsyningsgraden for sum matvarer i Norge, Tyskland og Sveits både ikke korrigert og korrigert for importerte fôrråvarer i perioden 2007 til 2023. Østerrike er ikke tatt med fordi landet ikke enda beregner selvforsyningsgraden for sum matvarer. Ut fra figuren virker korreksjonen for importerte fôrråvarer i de tre landene å ha omtrent samme effekt: Selvforsyningsgraden reduseres med 5-7 prosentpoeng.

Mens utviklingen i selvforsyningsgraden ser ut til å være nokså stabil i Norge og Sveits, er det større variasjon mellom år i Tyskland. Dette gjelder særlig en betydelig økning i første delen av perioden fra 2007 til 2014 og deretter rundt tørkesommeren 2018. For dette året er det en tydelig «knekk» i grafene for Tyskland og Norge, men ikke like merkbart for Sveits. Selvforsyningsgraden i Sveits viser derimot en fallende utvikling, særlig i årene etter 2014. For Norge viser utviklingen nedgang mellom 2007 og 2012 og i tørkeperioden 2018-2019.

Selvforsyningsgraden i de tre landene ser ikke ut til å ha blitt påvirket av eksterne faktorer som finanskrisen i 2008 og Covid-19 pandemien. Det ser heller ikke ut som om Russlands invasjon av Ukraina i 2022 har ført til en betydelig endring. Dermed står tørkesommeren 2018, og den underliggende klimakrisen, tilbake som den viktigste eksterne faktoren for endringer i selvforsyningsgraden i perioden 2007 til 2023.

Figur 6: Selvforsyningsgrad for sum matvarer i Norge, Tyskland og Sveit ikke korrigert og korrigert for importerte fôrråvarer i perioden 2007-2023

3.4.3 Utdypende kilder om SG

Nedenfor beskrives kilder for websider og litteratur i Tyskland, Sveits og Østerrike som gir utdypende informasjon om matvare- og forsyningsbalanser i de tre landene. Mer informasjon finnes i tre vedlegg for hhv. Tyskland, Sveits og Østerrike som går nærmere inn på metoden for å beregne selvforsyningsgrad.

Tyskland

Det tyske forbundsdepartementet for landbruk, ernæring og hjemstavn informerer om selvforsyningsgrad og matvarebalanser i tysk jordbruk på denne websiden:

<https://www.bmel-statistik.de/ernaehrung/versorgungsbilanzen>

Åpne og gratis nedlastbare Excel-filer med matvarebalanser for enkeltmatvarer, grupper av matvarer og for alle matvarer samlet er tilgjengelige på denne websiden. Siden inneholder også et arkiv der man kan laste ned historiske data.

<https://www.bmel-statistik.de/ernaehrung/tabellen-zu-ernaehrung>

Sveits

I Sveits informerer det sveitsiske bondelaget om matvarebalanser og selvforsyningsgrad i sveitsisk jordbruk. Rapporten «Statistische Erhebungen und Schätzungen, Kapitel 7 Nahrungsmittelbilanz» inneholder matvarebalanser for enkeltvarer, grupper av matvarer og alle matvarer samlet. Rapporten inkluderer også en dokumentasjon av metoden. Den kan lastes ned her:

<https://www.sbv-usp.ch/de/services/agristat-statistik-der-schweizer-landwirtschaft/statistische-erhebungen-und-schaetzungen-ses/nahrungsmittelbilanz>

Østerrike

Statistik Austria, det østerrikske statistikkdirektoratet, har en egen webside med informasjon om matvarebalanser:

<https://www.statistik.at/statistiken/land-und-forstwirtschaft/landwirtschaftliche-bilanzen/versorgungsbilanzen>

Ved å gå via fanen «Publikationen» kan man laste ned rapporter med matvarebalanser fra de siste årene fordelt på animalske og vegetabiliske produkter. De nyeste rapportene per februar 2026 finnes her:

Animalske produkter (2024):

https://www.statistik.at/fileadmin/publications/SB_1-27_Versorgungsbilanzen-tierische-Produkte-2024.pdf

Vegetabiliske produkter (2023/2024):

https://www.statistik.at/fileadmin/publications/SB_1-27_Versorgungsbilanzen-pflanzliche-Produkte-2023-24.pdf

En dokumentasjon av metoden for å beregne selvforsyningsgraden finnes her:

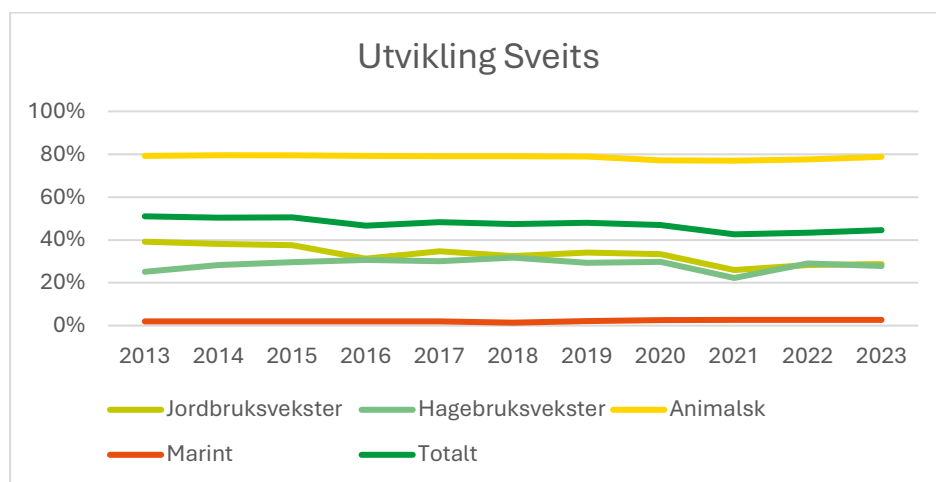
https://www.statistik.at/fileadmin/shared/QM/Standarddokumentationen/RW/std_r_versorgungsbilanzen.pdf

4 Diskusjon og konklusjon

4.1 SG i andre land etter norsk metode

4.1.1 Sveits

I Sveits er det beregnet en gjennomsnittlig SG på 47,3 prosent fra FBS over tiåret 2013 til 2023. Nivået lå noe over 50 prosent i begynnelsen av perioden, mens det mot slutten av perioden lå rundt 43 til 45 prosent. Dette gjenspeiler ganske godt nasjonale analyser fra Sveits, som har målt selvforsyningsgraden til å ligge under 50 prosent. Sveits har ambisjoner om å øke dette til 70 prosent (Müller et. al, 2025). I forhold til de andre landene er Sveits vurdert til å ha lav selvforsyningsgrad på jordbruksprodukter, høy på animalsk, og middels på hagebruksvekster og marint. Utviklingen i beregnet SG per samlepost er illustrert i figur 7.

Figur 7: Utvikling SG Sveits per samlepost og totalt (2013-2023)

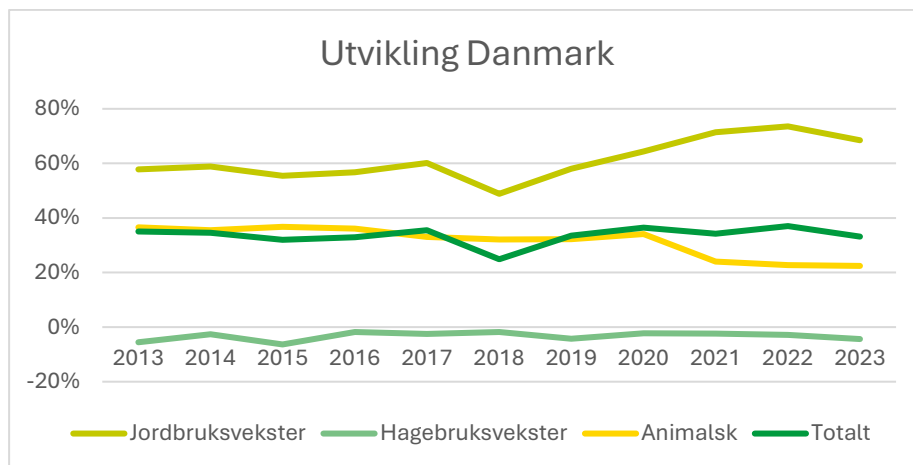
Av figur 7 ser man bl.a. at Sveits har en stabilt høy SG (om lag 80 prosent) for animalske produkter, og stabilt lav SG for marine produkter (om lag 2-3 prosent). Utviklingen i total SG ser ut til å bevege seg ganske likt som jordbruks- og hagebruksvekster. Total SG ser ut til å synke drevet av fall i SG for jordbruks- og hagebruksvekster fra 2020, og en svak økning etter 2022, men holdes stabilt av vedvarende høy SG for animalske produkter.

Kostholdssammensetningen i Sveits (fra FBS 2022) er beregnet til at 62 prosent kommer fra jordbruksvekster, 6 prosent kommer fra hagebruksprodukter, 31 prosent kommer fra animalsk produkter og om lag 1 prosent marint. Sammenliknet med andre land utgjør de animalske produktene en relativt stor andel av konsumet mens det marine konsumet er lavere enn gjennomsnittet i de andre landene.

4.1.2 Danmark

For Danmark er det beregnet en gjennomsnittlig SG på 33,6 prosent fra FBS over tiåret 2013 til 2023. Beregningen har variert fra 25 prosent til 37 prosent, med et standardavvik på 3,1 prosentpoeng, som indikerer moderat variasjon. Dette er lite forenelig med nasjonale beregninger, som konkluderer med at SG i landet er høy (Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, 2024). Det kan tydelige på svakheter ved å bruke denne metoden på tilgjengelig statistikk fra FAO om Danmark, som blant annet gir en beregnet SG på fisk og sjømat på -700 prosent.

I forhold til de andre landene er Danmark beregnet til å ha høy selvforsyningsgrad på jordbruksprodukter og lav på alle andre grupper. Utviklingen i beregnet SG (marint er her utelatt) per samlepost er illustrert i figur 8.

Figur 8: Utvikling SG Danmark per samlepost og totalt (2013-2023)

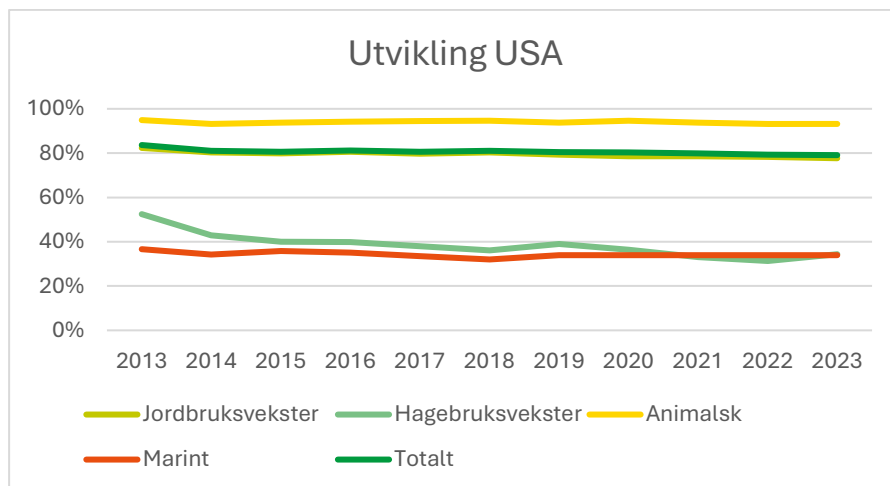
Utviklingen viser en høy og stigende SG for jordbruksprodukter (frem til 2022), og stabilt lav for hagebruksvekster. Kostholdssammensetningen i Danmark (fra FBS 2022) er beregnet til 50 prosent jordbruksvekster, 6 prosent hagebruksprodukter, 43 prosent animalsk og drøyt 1 prosent marint. Danmark ligger vesentlig høyere enn gjennomsnittet av de andre landene i analysen på animalsk og markant lavere enn snittet for jordbruksvekster målt i konsumandel.

Det er flere bakenforliggende detaljer fra statistikken over Danmark som virker lite logisk. Dette fører til at beregnet SG for kjøttbiprodukter (inngår som en del av grafen «animalsk» SG i figur 5) går fra -17 prosent i 2018 til 478 prosent i 2019, og at beregnet SG for dyrefett går fra å stabilt ligge rundt 30 prosent frem til 2020 før det stuper til 3 prosent. For kjøttbiprodukter er dette et resultat av at registrert nasjonal tilgang er negativ i 2019, som et resultat av at registrert eksport overstiger summen av produksjon og import. Dette gir en beregnet matandel av nasjonal tilgang som er negativ, om som påvirker beregning av korrigerte energimengder og SG. For Danmark er SG for animalske produkter trolig langt høyere enn beregnet med norsk metode på dette datasettet. Siden Danmark både har høy selvforsyning for jordbruksvekster og samtidig omfattende datamessige svakheter knyttet til animalske produkter (som samlet utgjør over 90 prosent av konsumet) er den reelle danske SG trolig betydelig høyere enn det beregningene viser. Danmark er et av landene hvor beregningsmetode har mest å si for SG basert på SUA-data, som tilsier at hvordan man isolerer ut mat har mye å si for resultatet for Danmark.

4.1.3 USA

Målt etter norsk metode beregnes en stabil SG på rundt 80 prosent, og 80,7 prosent i gjennomsnitt over 10-årsperioden. På tross av dette ser det ut til å være en svak nedgang, fra 84 prosent i 2013 ned til 79 prosent i 2023.

I forhold til de andre landene er USA vurdert til å ha høy selvforsyningsgrad på samtlige matvaregrupper. Utviklingen i beregnet SG per samlepost er illustrert i figur 9.

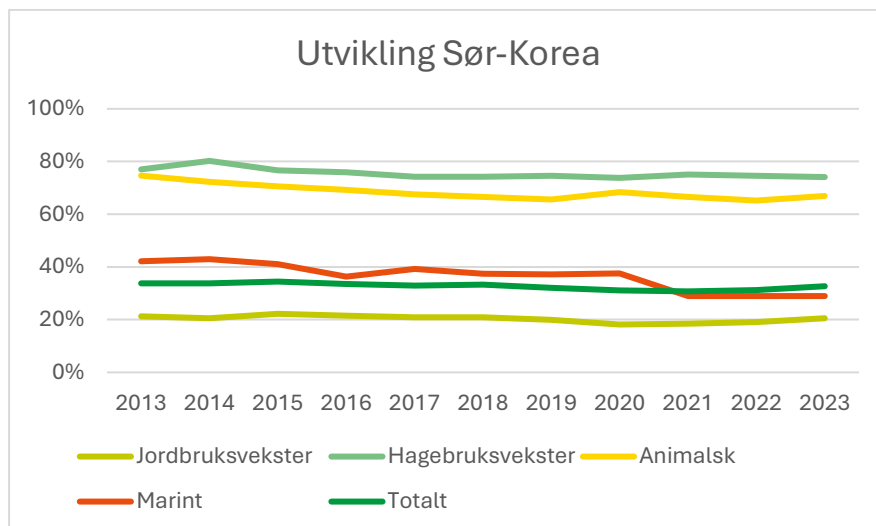
Figur 9: Utvikling SG USA per samlepost og totalt (2013-2023)

Utviklingen viser en stabil SG for alle produkter, men en nedgang for hagebruksprodukter på starten av analyseperioden. Kostholdssammensetningen i USA (fra FBS 2022) er beregnet til 65 prosent jordbruksvekster, 6 prosent hagebruksprodukter, 29 prosent animalsk og mindre enn 1 prosent marint. USA har noe høyere SG enn gjennomsnittet av de andre landene i analysen på jordbruksprodukter, og noe lavere enn gjennomsnittet for marine produkter. Det som skiller USA fra mange andre land i analysen er høy beregnet SG for sukker og vegetabilsk olje, som begge er store komponenter i kostholdssammensetningen i de fleste landene (men også potensiell anvendelse utover mat). Dette bidrar med høy SG for jordbruksprodukter i USA. En høy kostholdsandel av jordbruksprodukter drives også av et høyt beregnet konsum av vegetabilsk olje.

4.1.4 Sør-Korea

For Sør-Korea er det beregnet en gjennomsnittlig SG på 32,7 prosent fra FBS over tiåret 2013 til 2023. Dette samsvarer godt med beregninger gjort av Korea Rural Economic Institute, som beregnet kalorimessig SG til å være 32,5 prosent i 2023 (The Korea Times, 2026). Andre estimerer ligger derimot noe høyere mot 47,3 prosent i 2022 (Lee & Kim, 2025).

I forhold til de andre landene er Sør-Korea vurdert til å ha lav SG på jordbruksprodukter, høy på hagebruksvekster og marint og middels SG på animalske produkter. Utviklingen i beregnet SG per samlepost er illustrert i figur 10.

Figur 10: Utvikling SG Sør-Korea per samlepost og totalt (2013-2023)

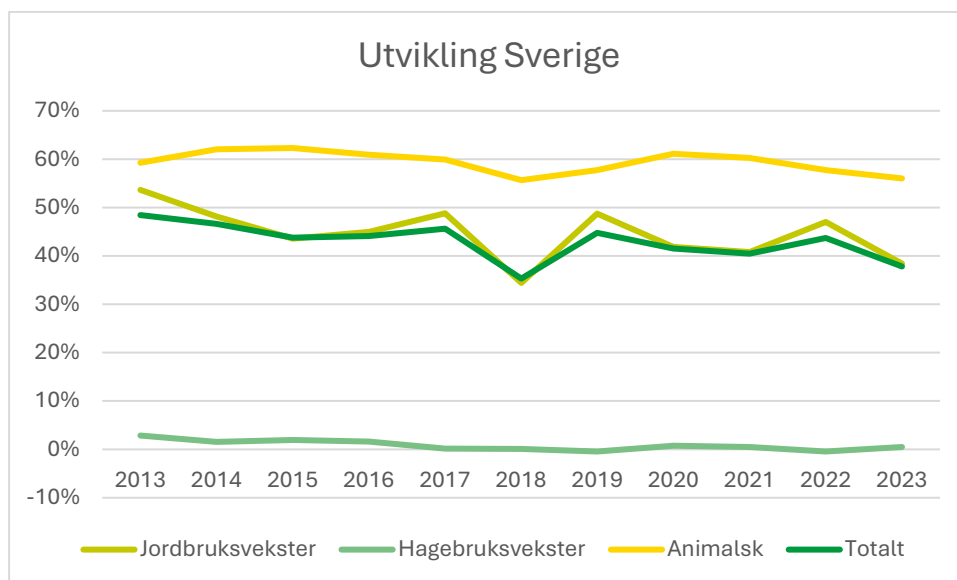
Utviklingen viser en stabilt høy SG for hagebruksvekster og animalske produkter, og stabilt lav SG for jordbruksprodukter. SG for fisk og sjømat falt etter 2020, uten at det hadde stort utslag på samlet SG.

Kostholdssammensetningen i Sør-Korea (fra FBS 2022) er beregnet til 73 prosent jordbruksvekster, 7 prosent hagebruksprodukter, 18 prosent animalsk og 3 prosent marint, som er høyere enn gjennomsnittet av de andre landene i analysen på jordbruksvekster og marint, noe høyere for hagebruksvekster og betydelig lavere for animalske produkter.

4.1.5 Sverige

Sverige har en beregnet gjennomsnittlig SG på 42,9 prosent fra FBS over tiåret 2013 til 2023. Nivået lå nærmere 50 prosent i begynnelsen av perioden, mens det mot slutten av perioden lå nærmere rundt 40 prosent. Det eksisterer, så langt prosjektgruppen kjenner til, ingen offisielle tall for svensk SG, men beregninger utført av Lantbrukarnas Riksförbund anslår SG til å ligge rundt 50 prosent for 2020/2021 (Lantbrukarnas Riksförbund u.å.). I forhold til de andre landene er Sverige vurdert til å ha lav selvforsyningsgrad på hagebruksvekster, animalsk og marint, og middels på jordbruksvekster.

Som med Danmark er det utfordringer i tallene. Eksempelvis har Sverige en beregnet SG på fisk og sjømat på -200 prosent. Utviklingen i beregnet SG per samlepost er uten marint, illustrert i figur 11.

Figur 11: Utvikling SG Sverige per samlepost og totalt (2013-2023)

Utviklingen i figur 11, viser en stabilt høy SG for animalske produkter, og stabilt lav SG for hagebruksvekster. Utviklingen i total SG ser ut til å bevege seg svært likt som utviklingen i jordbruksvekster. SG for jordbruksvekster fikk en markant nedgang i forbindelse med tørkesommeren 2018, og en økning i 2022. Kostholdssammensetningen i Sverige (fra FBS 2022) er beregnet til 64 prosent jordbruksvekster, 5 prosent hagebruksprodukter, 29 prosent animalsk og 2 prosent marint, ganske likt gjennomsnittet av de andre landene i analysen.

Som med Danmark er Sverige et av landene hvor beregningsmåte har mye å si for SG-beregninger basert på SUA-data fra 2023. SG3 fra SUA er på 48 prosent, og avviker slik ikke like mye fra SG fra FBS som i de danske beregningene.

4.1.6 Japan

For Japan har vi kun tall fra FBS i 2022, før både FBS- og SUA-databasene ble oppdatert og alle tall for landet forsvant ut. Beregnet SG var i 2022 på 46 prosent. Ifølge nasjonale beregninger har SG i Japan fra 2020 til 2024 ligget på 38 prosent, med en målsetning på 45 prosent (The Japan Times, 2025). Landbruksmyndighetene i Japan har riktignok utviklet en ny modell – «*calorie intake-based food self-sufficiency rate*», som kan være et sammenliknbart mål, og er blitt beregnet til 46 prosent (ibid.).

Kostholdssammensetningen i Japan (fra FBS 2022) er beregnet til 73 prosent jordbruksvekster, 5 prosent hagebruksprodukter, 19 prosent animalsk og 4 prosent marint, høyere enn gjennomsnittet av de andre landene i analysen på jordbruksvekster og marint, og tydelig lavere på animalsk.

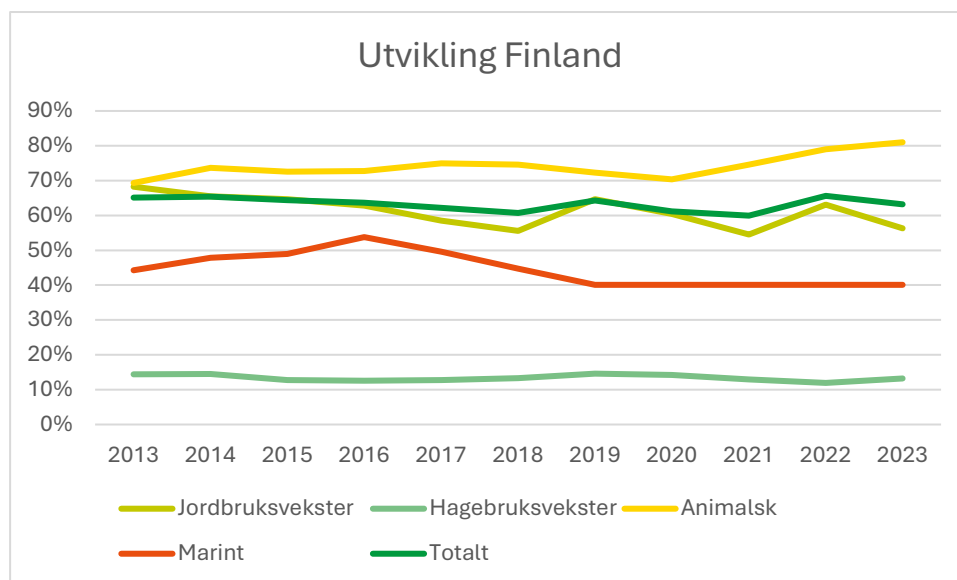
4.1.7 Finland

For Finland er det beregnet en gjennomsnittlig SG på 63,3 prosent fra FBS over tiåret 2013 til 2023, med lite variasjon over perioden. Så langt prosjektgruppen er kjent med foreligger det ikke offisielle tall på finsk SG. SG i Finland er blitt anslått til å ligge på 80 prosent (The Guardian, 2025). Forskningsinstituttet Natural Resources Institute Finland publiserer beregnet selvforsyning per varegruppe (Luke, 2025). For 2022 er det fra Luke beregnet 95 prosent selvforsyning for kjøtt (*meat, total*), 96 prosent selvforsyning for melk (*liquid dairy products*) og 112 prosent selvforsyning for korn (*bread cereals*) (ibid.). Ettersom tallene fra statistikken overstiger 100 prosent er trolig beregningsmetoden for selvforsyning i Finland likere det vi i rapporten omtaler som dekningsgrad. Dersom vi beregner dekningsgrad for Finland etter den norske metoden¹¹ basert på FBS tall i 2022, er

¹¹ Beregnet forbruk, isolert ut matandel og omregnet til energi som i SG-beregningene. Dekningsgrad målt som produksjon/forbruk.

dekningsgraden på korn 91 prosent, kjøtt er på 93 prosent og melk er på 83 prosent, mens den samlede dekningsgraden etter FBS-tallene beregnes til 80 prosent.

I forhold til de andre landene er Finland vurdert til å ha høy selvforsyningsgrad på jordbruksprodukter og marint, høy på animalsk, og middels på hagebruksvekster og animalsk. Utviklingen i beregnet SG per samlepost er illustrert i figur 12.

Figur 12: Utvikling SG Finland per samlepost og totalt (2013-2023)

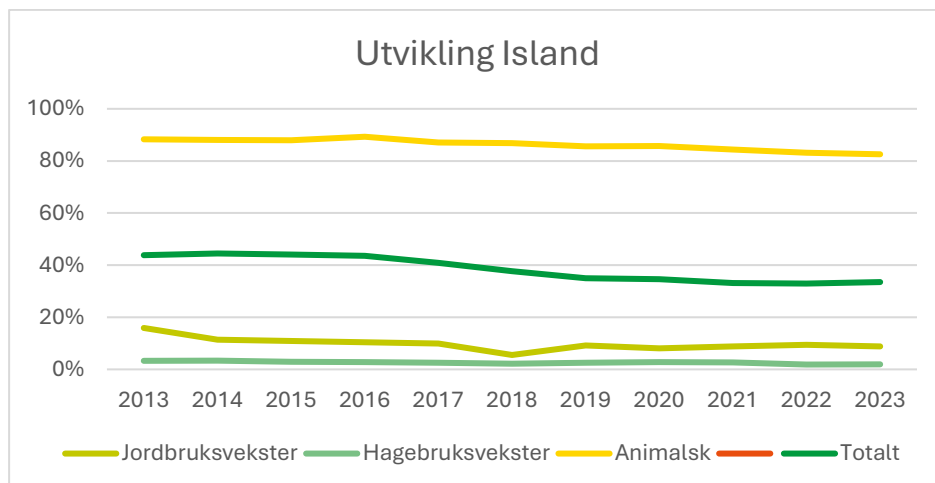
Utviklingen viser en stabilt høy SG for animalske produkter, og stigende fra 2020. Stabilt lav SG for hagebruksvekster. Utviklingen i total SG følger utviklingen i SG for jordbruksprodukter.

Kostholdssammensetningen i Finland (fra FBS 2022) er beregnet til 60 prosent jordbruksvekster, 5 prosent hagebruksprodukter, 34 prosent animalsk og 2 prosent marint, noe som er høyere enn gjennomsnittet av de andre landene i analysen på animalsk, og noe lavere enn snittet for jordbruks- og hagebruksprodukter.

4.1.8 Island

For Island er det beregnet en gjennomsnittlig SG på 38,5 prosent fra FBS over tiåret 2013 til 2023. Nivået lå stabilt på 44 prosent i begynnelsen av perioden, mens det mot slutten ligger den på rundt 33 til 34 prosent. SG for Island har tidligere blitt beregnet til 53 prosent (Nordisk ministerråd, 2022).

I forhold til de andre landene er Island vurdert til å ha høy selvforsyningsgrad på animalske produkter, og lav på resten av varegruppene. Det er samme problemer med sjømat-tallene fra FBS for Island som med Danmark og Sverige, og fra å ha ligget på rundt 30 prosent SG for sjømat frem til 2018 stupte SG til -178 prosent i 2019, og har vært det samme hvert år siden. Utviklingen i beregnet SG per samlepost er uten marint, illustrert i figur 13.

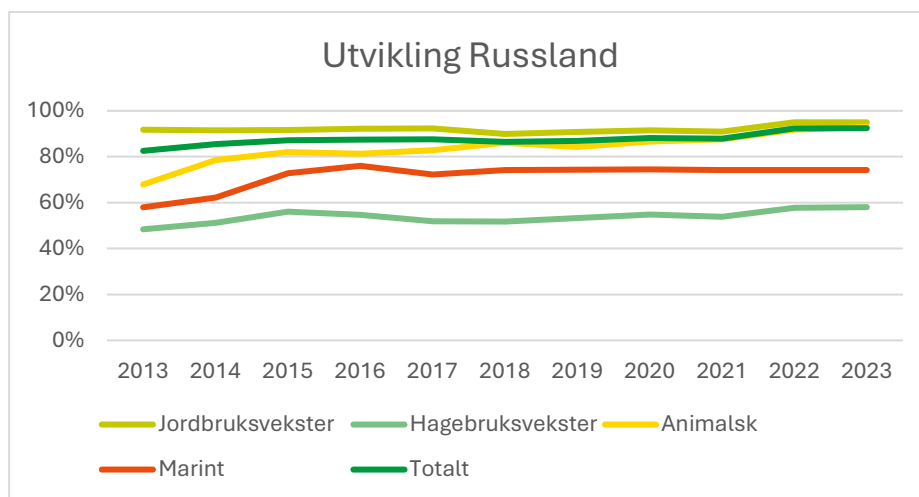

Figur 13: Utvikling SG Island per samlepost og totalt (2013-2023)

Utviklingen viser en stabilt høy SG for animalske produkter, svakt synkende siden 2016. Jordbruks- og hagebruksvekster vedvarende lavt gjennom analyseperioden. Kostholdssammensetningen i Island (fra FBS 2022) er beregnet til 54 prosent jordbruksvekster, 6 prosent hagebruksprodukter, 38 prosent animalsk og 2 prosent marint, høyere enn gjennomsnittet av de andre landene i analysen på animalsk, og lavere enn snittet for jordbruksprodukter.

4.1.9 Russland

For Russland er det beregnet en gjennomsnittlig SG på 87,7 prosent fra FBS over tiåret 2013 til 2023, med en stigning mot 92 prosent etter 2022. Russland er vurdert til å ha høy SG i alle varegrupper sammenliknet med de andre landene i analysen. Utviklingen i beregnet SG per samlepost er illustrert i figur 14.

Figur 14: Utvikling SG Russland per samlepost og totalt (2013-2023)

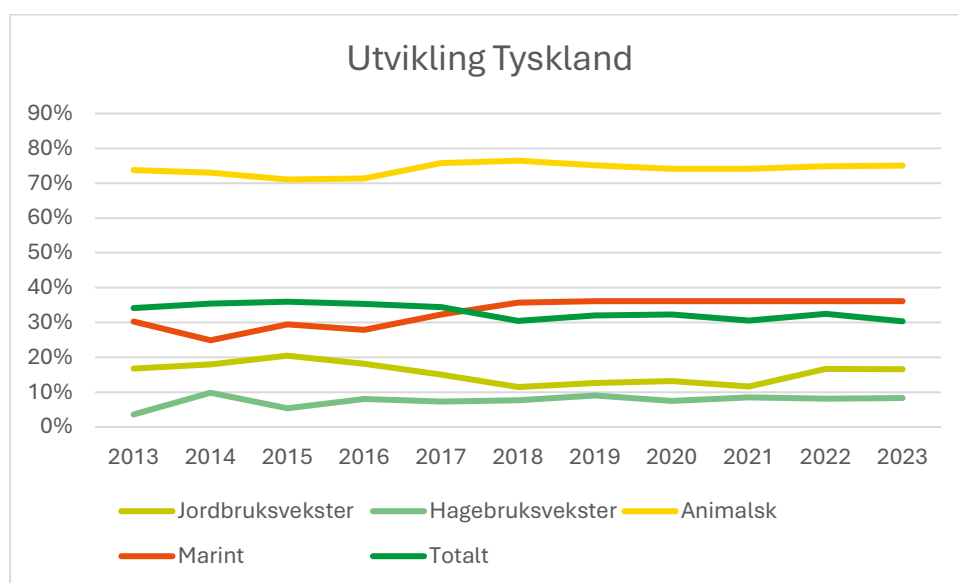
Utviklingen viser en stabilt høy SG for animalske produkter og jordbruksprodukter, og en økning i disse samt hagebruksprodukter fra 2022. Fisk og sjømat er uendret fra 2019 til 2023, som kan skyldes at mengder er satt til det samme som foregående år i FBS-databasen.

Kostholdssammensetningen i Russland (fra FBS 2022) er beregnet til 73 prosent jordbruksvekster, 4 prosent hagebruksprodukter, 22 prosent animalsk og 1 prosent marint, høyere enn gjennomsnittet av de andre landene i analysen på jordbruksvekster, og lavere enn snittet for hagebruksprodukter og animalsk.

4.1.10 Tyskland

For Tyskland er det beregnet en gjennomsnittlig SG på 50,3 prosent fra FBS over tiåret 2013 til 2023, med relativt lite variasjon mellom år. Det tyske informasjonssenteret for landbruk har beregnet SG i Tyskland til å være 84 prosent i 2023/2024 (Bundesinformationszentrum Landwirtschaft, 2025). I denne beregningen inngår blant annet beregnet SG for korn på 100 prosent, poteter 145 prosent og svinekjøtt på 135 prosent (ibid.). Ettersom tallene fra statistikken overstiger 100 prosent er trolig beregningsmetoden for selvforsyning i Tyskland likere det vi i rapporten omtaler som dekningsgraden. Beregnet dekningsgrad etter den norske metoden¹² for alt korn i Tyskland fra FBS 2023 er på 99 prosent, poteter er på 135 prosent og kjøtt er på 108 prosent. Samlet dekningsgrad beregnes til 94 prosent.

I forhold til de andre landene er Tyskland vurdert til å ha middels selvforsyningsgrad på jordbruksprodukter og lav på animalsk, hagebruksvekster og marint. Utviklingen i beregnet SG per samlepost er illustrert i figur 15.

Figur 15: Utvikling SG Tyskland per samlepost og totalt (2013-2023)

Utviklingen viser en stabilt høy SG for animalske produkter, og lav, men noe stigende SG for hagebruksprodukter. Kostholdssammensetningen i Tyskland (fra FBS 2022) er beregnet til 59 prosent jordbruksvekster, 6 prosent hagebruksprodukter, 34 prosent animalsk og mindre enn 1 prosent marint, noe høyere enn gjennomsnittet av de andre landene i analysen på animalsk, og noe lavere enn snittet for marint.

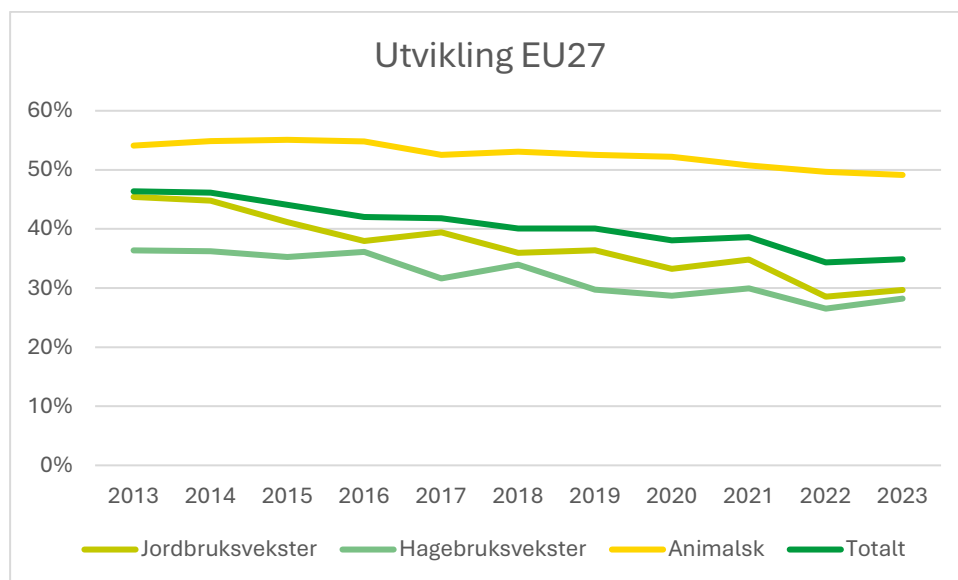
4.1.11 EU samlet

For den aggregerte regionen EU27 er det beregnet en gjennomsnittlig SG på 40,6 prosent fra FBS over tiåret 2013 til 2023. I begynnelsen av perioden lå SG forholdsvis stabilt rundt 45 prosent, mens det mot slutten av perioden ligger midt på 30-tallet, med et markant fall fra 39 prosent til 34 prosent fra 2021 til 2022. Det foreligger så vidt vi kjenner til ingen offentlig tilgjengelige tall for samlet SG for EU, men Europakommisjonen har publisert selvforsyning for noen utvalgte landbruksprodukter for 2022, som blant annet beregner selvforsyning for både meieriprodukter og kjøtt noe over 100 prosent, oljefrø rundt 60 prosent og korn på noe over 100 prosent (European Council, u.å.). Tallene fra statistikken overstiger 100 prosent, og beregningsmetoden er trolig mer sammenliknbar med norsk dekningsgrad.

¹² Beregnet forbruk, isolert ut matandel og omregnet til energi som i SG-beregningene. Dekningsgrad målt som produksjon/forbruk.

Beregnet dekningsgrad etter den norske metoden¹³ for EU fra FBS 2022 er for meieriprodukter (uten smør) 85 prosent, kjøtt 115 prosent, olje/frø 62 prosent og korn 98 prosent. Tallene for fisk og sjømat i FBS-statistikken virker for EU urimelige, og ligger i snitt på -46 prosent over perioden.

I forhold til landene i analysen er EU samlet vurdert til å ha høy selvforsyningsgrad på hagebruksprodukter, lav på animalsk, og middels på jordbruksvekster og marint. Utviklingen i beregnet SG per samlepost er illustrert i figur 16. Marint er her utelatt.

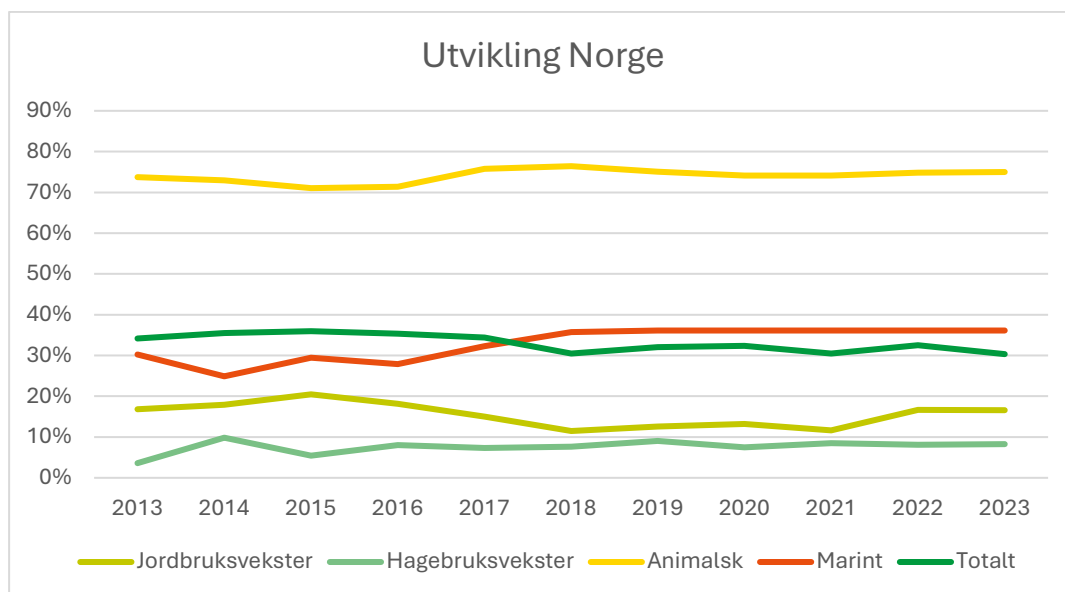
Figur 16: Utvikling SG EU27 per samlepost og totalt (2013-2023)

Utviklingen viser en synkende trend for alle grupper. Kostholdssammensetningen i EU (fra FBS 2022) er beregnet til 61 prosent jordbruksvekster, 6 prosent hagebruksprodukter, 32 prosent animalsk og 1 prosent marint, som noe høyere enn gjennomsnittet av de andre landene i analysen på animalsk, og noe lavere enn snittet for jordbruksvekster.

4.2 Sammenlikning av resultater for Norge

For Norge er det beregnet en gjennomsnittlig SG på 33 prosent fra FBS over tiåret 2013 til 2023, med en noe synkende trend fra begynnelsen av perioden. Dette samsvarer ikke fullt med beregninger fra den norske statistikken (vedlegg 13). I forhold til de andre landene er Norge vurdert til å ha lav selvforsyningsgrad på jordbruksprodukter, og middels på animalsk, hagebruksvekster og marint. Utviklingen i beregnet SG per samlepost er illustrert i figur 17.

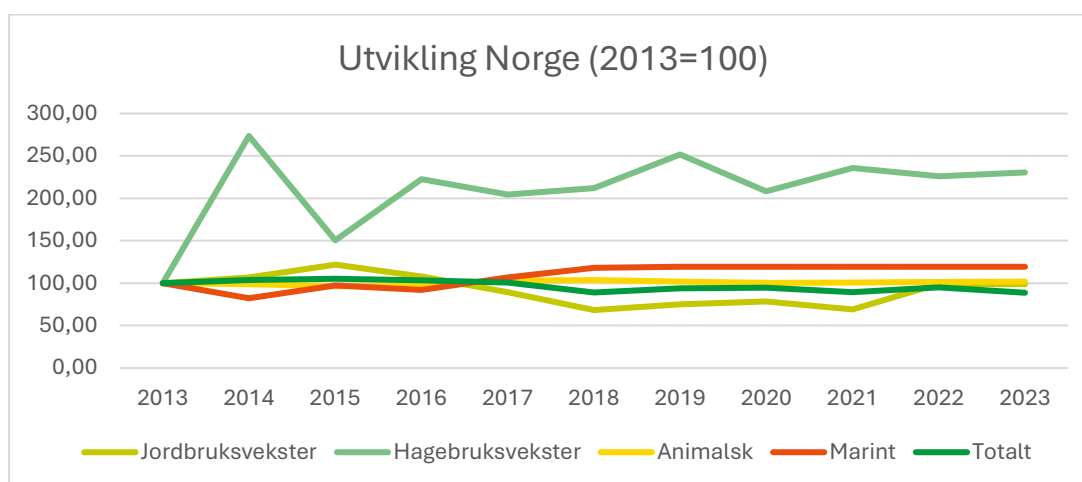
¹³ Beregnet forbruk, isolert ut matandel og omregnet til energi som i SG-beregningene. Dekningsgrad målt som produksjon/forbruk.

Figur 17: Utvikling SG per samlepost Norge 2013-2023

Denne utviklingen viser en vedvarende høy beregnet SG for animalske matvarer, og lav for hagebruksvekster. Beregnet total selvforsyningsgrad er i snitt på 33 prosent (+/- 3 prosentpoeng) med energivikter fra FAO sin database. Utviklingen i den totale beregnede SG ser ut til å speile utviklingen i SG for samleposten jordbruksvarer ganske godt.

Figur 18 viser utviklingen av SG indekstert, der 2013 er satt lik 100.

Figur 18: Utvikling SG Norge per samlepost og totalt (2013=100)

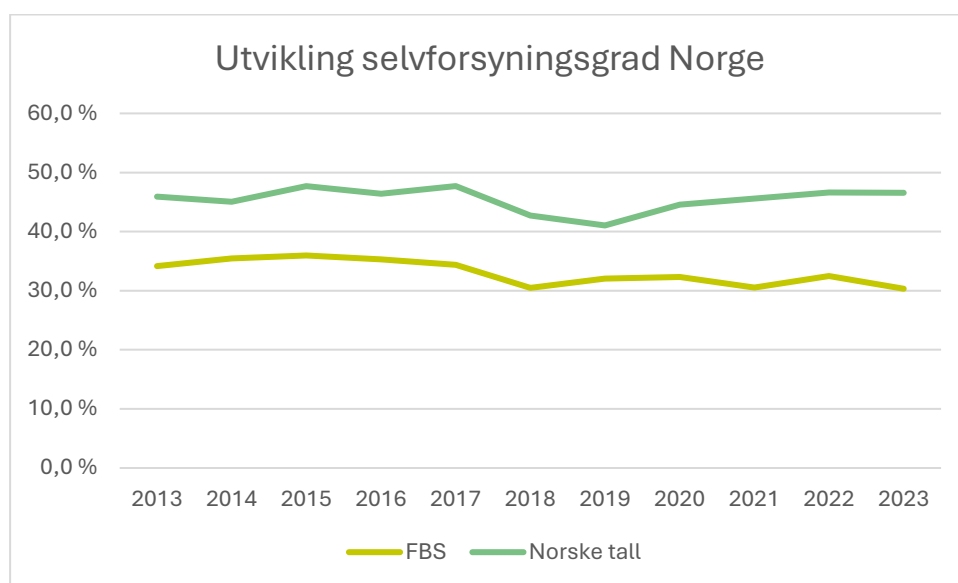
Figur 18 viser at SG for hagebruksvekster stiger raskt fra 2013 til 2014. Total SG ser ut til å synke drevet av fall i SG for jordbruksvekster fra 2018. På tross av en økning i SG på jordbruksvekster fra 2021-2023 har dette ikke slått mye ut i samlet SG.

Kostholdssammensetningen i Norge (fra FBS 2022) er beregnet til 62 prosent jordbruksvekster, 6 prosent hagebruksprodukter, 29 prosent animalsk og 3 prosent marint, som er ganske likt gjennomsnittet av de andre landene i analysen, men noe høyere på fisk og sjømat.

Det er gjort flere sammenlikninger med tallene fra FAO (FBS database) og tall som publiseres i den norske forsyningsstatistikken. Disse sammenlikningene omfatter beregnet kg mat per innbygger per år, kcal per innbygger per dag, andel av energi fordelt på produktgrupper og beregnet selvforsyningsgrad. De norske tallene sammenliknet med tall fra FBS i 2022, og norske tall mot SUA i 2023 finnes i henholdsvis vedlegg 11 og 12.

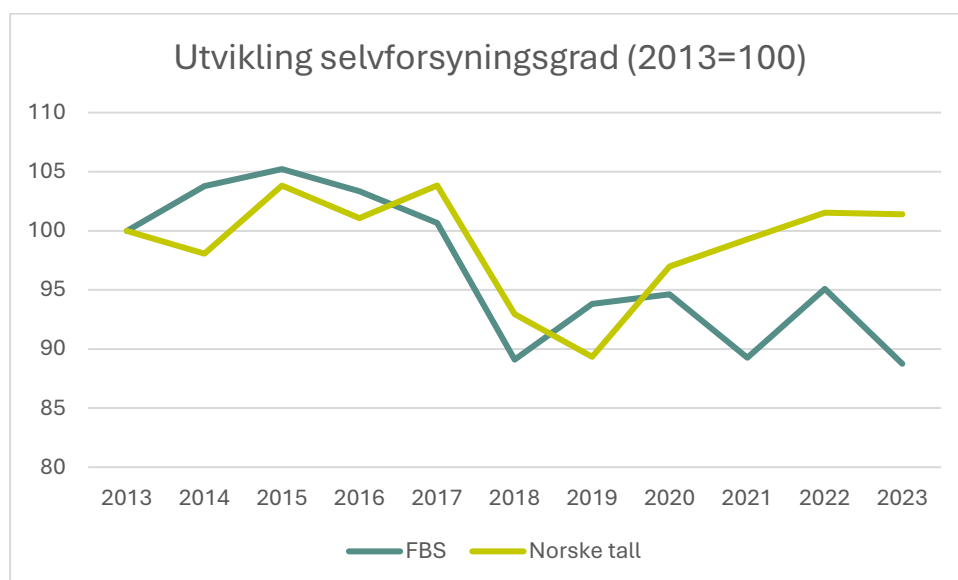
De varegruppene som ser ut til å gi mest enhetlige resultater er de som i liten grad har annen anvendelse utover mat, og som gjennomgår mindre prosessering. Dette omfatter varegruppene kjøtt og kjøttbiprodukter, meierivarer og egg. Beregnede resultater for varegruppene grønnsaker og frukt gir liknende resultater som de norske tallene på andel av energi i kostholdet, men målt i volumer er tallene fra FBS vesentlig høyere enn de norske tallene. Fra SUA treffer mengder for frukt og grønnsaker bedre, som kan tilsa at ytterligere disaggregering av tallene for å isolere ut mengder til mat fungerer etter sin hensikt for disse varegruppene.

Figur 19 viser beregnet SG i Norge fra FBS mot de norske tallene fra forsyningsstatistikken.

Figur 19: Utvikling selvforsyningsgrad for Norge 2013-2023, SG3 FBS og norske tall

Utviklingen av SG i årene 2013 til 2023 ser ut til å følge liknende utvikling, selv om nivået er ulikt. Figur 20 viser utvikling i beregnet SG fra FBS og de norske tallene, indeksert til 100 i basisår 2013.

Figur 20: Utvikling selvforsyningsgrad for Norge, SG3 FBS og norske tall, indeksert til 100 i basisår (2013)

Av figur 20 ser vi at utviklingen i SG fra de to datakildene samstemmer ganske godt, frem til 2018/2020. Fra 2020 til 2021 viser tallene fra FBS blant annet at det er det en reduksjon i produksjonen av poteter til mat, samtidig som det er en økning på 14 prosent i forbruk av vegetabilsk olje. Dette reflekteres ikke

i de norske tallene fra helsedirektoratet og kan derfor bidra med å forklare litt av forskjellene mellom de to kildene som skjer fra 2020-2021.

Tørkesommeren i 2018 som gav lave avlinger av blant annet korn, ser i FBS-beregningene ut til å først og fremst ramme 2018, mens i beregningene fra de norske tallene ser det ut som om de lave avlingene også slo ut i SG for 2019. En annen årsak til nedgangen i beregnet SG i de norske tallene fra 2018 til 2019 kan skyldes at det ble gjort en omlegging av margarinberegningen, ved at man reduserte antagelsen om bruk av norskproduserte varer inn i margarinproduksjonen (som følge av nye opplysninger fra margarinprodusenter). Uten dette «margarinbruddet» ville trolig utviklingen i seriene vært likere helt frem til og med 2020.

4.3 Utfordringer ved bruk av norsk metode på FAO sin database

Den norske metoden å beregne selvforsyning på er ikke direkte anvendbar for tilgjengelig offentlig statistikk fra FAO. Den norske metoden er utviklet for de norske tallene og forutsetter detaljerte opplysninger om anvendelse som ikke finnes i tilgjengelig internasjonal sammenliknbar statistikk. Sammenlikningen av tall for Norge med utgangspunkt i de to ulike kildene viser store avvik blant annet for korn som er en viktig matvare for beregning av SG.

4.3.1 Avvik mellom tall fra FBS-databasen og den norske statistikken

I FAO sin statistikk er det avvik fra den norske forsyningsstatistikken, med blant annet en svært høy import av korn. Avviket har sammenheng med at FBS-statistikken omregner alle kornrelaterte varer til hel kornvekt. Dette omfatter produkter som hvetemel, hvetegluten, hvetestivelse og bakevarer, som konverteres til tilsvarende mengde hvete. Dette gir kunstig høye importnivåer som ikke er gjenkjennelig fra den norske utenrikshandelsstatistikken.

I eksempelet med hvete finner vi en norsk import på hvete (inkl. til fiskefôr) på 293 356 tonn i 2022 (SSB, u.å., tabell 11009). Eksakt det samme tallet finner vi igjen i FAO sin SUA-database, med en hveteimport til Norge på 293 356 tonn i 2022. For henholdsvis hvetegluten og hvetestivelse er norsk import ifølge SSB 1 326 tonn og 207 270 tonn. I SUA finner vi tilnærmet identiske volumer, med import på 1 326 tonn hvetestivelse og 206 271 tonn hvetegluten. I FAO sin FBS-database derimot, finner vi en samlet norsk hveteimport på 3 366 000 tonn. Tallet på 3 366 000 tonn omfatter alle produkter laget av eller med hvete (inklusive sammensatte produkter og bakevarer), omregnet til hel hvete.

Lignende avvik finnes for flere andre varegrupper, blant annet ved import av frukt og grønt, dyrefett, meieriprodukter og fisk. Flere av disse forskjellene skyldes omregningskoeffisienter og manglende skille mellom mat, fôr, prosessering og annen anvendelse i den internasjonale statistikken.

4.3.2 Metodiske utfordringer ved å bruke internasjonal statistikk uten korreksjoner

Med tall fra FBS-databasen er det en risiko for dobbelttelling ved å ikke korrigere for fôr. Fra FBS-statistikken ser vi det er identiske tall for fisk og sjømat fra 2019 til 2023 for de fleste land, og like tall for samtlige land i analysen fra 2021 til 2023. SUA-databasen inneholder ikke tall for fisk og sjømat i det hele tatt. Dette er beskrevet i statistikken som *Estimated value*, og kan tyde på at alle volumer er satt likt fjorårets verdi for hvert år de siste fire årene. Dette er et eksempel på egenskaper ved den internasjonale statistikken som gir stor usikkerhet i analysen og at datagrunnlaget som er tilgjengelig er mangelfullt.

4.4 Sammenlikning norsk metode og andre land

I den norske metoden tar man hensyn til lagerendringer på enkelte varegrupper, som kjøtt, ved en korreksjon i produksjonstall (dette er beskrevet nærmere i vedlegg 14 for de ulike matvaregruppene). Håndtering av lagerendring er også relevant for andre grupper lagringsdyktige matvaregrupper.

En konsekvens av å ikke hensynta lagerendringer på produkter som er utsatt for avlingssvikt, der man kanskje normalt ville ha konsumert om lag halvparten i inneværende år og halvparten året etter, er at det i dårlige år vil hele den nasjonale produksjonen forbrukes, og importen øker året etter.

Undersøkelse av beregningsmetode i andre land viser at det er vanlig å definere SG som:

$$\text{nyttbar innenlandsk produksjon/innenlandsk anvendelse} * 100$$

Dette er et mål som ser bort fra anvendelsesområde, men vil fange opp problematikken knyttet til prosessering, fôr og så videre, og unngår dobbelttelling. Dette er også det FAO har gjort historisk.

4.5 Konklusjon

Å anvende den norske metoden for å beregne SG ved hjelp av FAO sin statistikk (både SUA og FBS-databasen) er lite egnet, spesielt om man skal komme frem til selvforsyningstall som er like de som i dag beregnes i den norske forsyningsstatistikken. Årsaken til dette er at den norske metoden krever mer detaljert data som skiller tydelig mellom anvendelse av det som produseres (mat, fôr, såkorn osv.), noe tilgjengelig statistikk på tvers av land ikke gjør.

En distinkt forskjell mellom tallgrunnlaget fra FAO og de norske tallene, som gjør at man kommer frem til såpass ulike resultater, skyldes at FAOs materiale omfatter all anvendelse av både det som produseres, importeres og eksporteres. Statistikk fra FAO skiller ikke mellom om det som f.eks. produseres av korn anvendes til fôr eller mat, ei heller om det som importeres og eksporteres går til mat eller fôr. For å korrigere dette, er det gjort ulike forsøk med å tilpasse metode og datagrunnlag, som er beskrevet i denne rapporten, for å kunne gjennomføre en sammenlikning av SG på tvers av land og basert på en ensartet metode.

Metodikken innebærer at det er gjort en rekke tilpasninger som beskrevet i denne rapporten. Det vil være et bidrag til etablering av et sammenligningsgrunnlag for enkelte av matvaregruppene hvor mesteparten går til menneskelig konsum, slik som grønnsaker, frukt, kjøtt og kjøttbiprodukter, egg og meieri. Det er store utfordringer med hensyn til å kunne sammenlikne SG på tvers av land for de matvaregruppene hvor det er stor grad av prosessering og mye alternativ anvendelse enn mat. Dette omfatter bl.a. sukker, honning og sukkervarer (i landene med høy sukkerproduksjon), korn, potet, erter, nøtter og oljefrø. For fisk og sjømat er sammenlikningen av SG svært usikker fordi alle tall er satt til å være like for de fleste land fra 2019 til 2023. I tillegg har det vært en utfordring at tall for Japan forsvant ved en oppdatering av statistikken i løpet av arbeidet med rapporten.

Slik vi ser det er tall fra FBS-databasen best egnet for analyse av utvikling i SG over tid. Et mulig forbedringstiltak kan være å bruke glidende treårs-gjennomsnitt for å redusere årlige utslag, selv om dette svekker evnen til å fange opp effekter av uår og andre plutselige endringer. En grundig analyse på bakgrunn av SUA-tallene kan bidra til mer presise resultater, og gi grunnlag for å håndtere noen av utfordringene knyttet til blant annet kornimport, men vil kreve en stor jobb i å sette seg inn i relasjonene mellom de 500 ulike varelinjene for å unngå dobbelttelling.

Landene og områdene i analysen har i rapporten blitt sammenstilt med hensyn til beregnet SG per samlepost jordbruksvekster, hagebruksvekster, animalske produksjoner og marint. Analysene gjenspeiler til dels resultater fra andre beregninger av SG per land. I andre land enn Norge er det vanlig å bruke begrepet SG om det vi i Norge beskriver som dekningsgrad. Beregnet konsumsammensetning per land har blitt beregnet og analysert, som viste store geografiske likheter.

5 Litteraturliste

Agristat. (2024). Statistiske Erhebungen und Schätzungen über Landwirtschaft und Ernährung. Kapitel 4. Versorgungsbilanzen. Schweizer Bauernverband. Bern.

BFJ. (2024a). *Totalkalkylen for jordbruket - Jordbrukets totalregnskap 2022 og 2023. Budsjett 2024*. NIBIO. Tilgjengelig fra: <https://hdl.handle.net/11250/3159841>

BFJ. (2024b). *Resultatkontroll for gjennomføringen av landbrukspolitikken – 2024*. NIBIO. Tilgjengelig fra: <https://hdl.handle.net/11250/3150056>

BMEL (Bundesministerium für Landwirtschaft, Ernährung und Heimat). 2026. Versorgungsbilanzen. Tilgjengelig fra: <https://www.bmel-statistik.de/ernaehrung/versorgungsbilanzen>

Bundeministerium Land- und Forstwirtschaft, Klima- und Umweltschutz, Regionen und Wasserwirtschaft. (2025). *Selbstversorgungsgrad bei Lebensmitteln*. Wien, Østerrike. Tilgjengelig fra: <https://www.bmluk.gv.at/themen/lebensmittel/lebensmittel-in-oesterreich/selbstversorgungsgrad.html>

Bundesamt für Landwirtschaft. (2024). *Agrarbericht 2024*. Bern, Sveits. Tilgjengelig fra: www.agrarbericht.ch/de

Bundesinformationszentrum Landwirtschaft. (2025). *Der Selbstversorgungsgrad. Wie ist es um die Versorgung mit Lebensmitteln in Deutschland bestellt?* Bonn, Tyskland. Tilgjengelig fra: <https://www.landwirtschaft.de/wirtschaft/agrarmaerkte/markt-und-versorgung/der-selbstversorgungsgrad-wie-ist-es-in-deutschland-um-die-versorgung-mit-lebensmitteln-bestellt>

European Council. (u.å.) *How EU countries are addressing the global food crisis*. Tilgjengelig fra: <https://www.consilium.europa.eu/en/infographics/how-eu-countries-are-addressing-the-global-food-crisis/>

Eurostat (u.å.). *Glossary: Farm typology*. Tilgjengelig fra: <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary: Farm typology>

FAO. (u.å.). *Food Balances (2010-)*. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Sist oppdatert 19.07.2024. Tilgjengelig fra: <https://www.fao.org/faostat/en/#data/FBS>

FAO. (u.å.b). *Supply Utilization Accounts (2010-)*. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Sist oppdatert 19.07.2024. Tilgjengelig fra: <https://www.fao.org/faostat/en/#data/SCL>

FAO. (2025). *Food Balance Sheets and Supply Utilization Accounts Resource Handbook 2025*. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Tilgjengelig fra: <https://openknowledge.fao.org/server/api/core/bitstreams/06192179-220f-46d9-9493-ccb96562e68/content>

Finci, A., Svennerud, M., Smedshaug, C. A., Rustad, L. J. (2023). *Norsk selvforsyning av matvarer – status og potensial*. NIBIO Rapport. Vol. 9, nr. 137, 2023. Tilgjengelig fra: https://www.agrianalyse.no/getfile.php/138075-1701762474/Dokumenter/Dokumenter%202023/NIBIO_RAPPORT_2023_9_137.pdf

Helsedirektoratet. (u.å.). *Utviklingen i norsk kosthold*. Temaside. Tilgjengelig fra: <https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/utviklingen-i-norsk-kosthold>

Helsedirektoratet. (2024). *Utviklingen i norsk kosthold 2024*. Helsedirektoratet. <https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/utviklingen-i-norsk-kosthold-2024>

Jordbruksverket. (2023). *Måta mængden mat i livsmedelssystemet*. Tilgjengelig fra: <https://www2.jordbruksverket.se/download/18.73587d8a198eca95c9d62f40/1758044834256/ovr760.pdf>

Landbruks- og Matdepartementet (LMD). (2025). *Prop. 149 S (2024-2025). Endringer i statsbudsjettet 2025 under Landbruks- og matdepartementet (Jordbruksoppjøret 2025)*. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-149-s-20242025/id3103203/>

Lantbrukarnas Riksförbund. (u.å.). *Försörjningsgrad*. Tilgjengelig fra: <https://www.lrf.se/las-mer/forsorjningsgrad/>

Lee, K., Kim, S. (2025). *Major Ten Agri-food Policy Issues in South Korea 2025*. FFTC Agricultural Policy Platform. Tilgjengelig fra: <https://ap.ffmpeg.org.tw/article/3842>

Luke (Natural Resources Institute Finland). (2025). *Ratio between domestic production and consumption*. Tilgjengelig fra: <https://www.luke.fi/en/statistics/indicators/cap-indicators/ratio-between-domestic-production-and-consumption>

Mattilsynet (u.å.) *Matvaretabellen*. Tilgjengelig fra: <https://www.matvaretabellen.no/>

Meteorologisk Institutt. (2019). *Tørkesommeren 2018*. METinfo. 14/2019. Tilgjengelig fra: https://www.met.no/publikasjoner/met-info/_/attachment/download/e0ef32dc-d9ac-4506-b6bb-3ceeb0d88ce6:98ec5c085e3d8ddc04f158cda767c676b6fbc142/T%C3%B8rkesommeren%202018.pdf

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. (2024). *Ny rapport: Fødevareforsyningsikkerheden er høj i Danmark*. Tilgjengelig fra: <https://fvm.dk/nyheder-og-pressemeddelelser/2024/mar/ny-rapport-foedevareforsyningsikkerheden-er-hoej-i-danmark>

Müller A., Augustiny A., Amacker R., Walter A., Keller B., Bosshard A. (2025). *Higher Swiss Self-Sufficiency with Lower Environmental Impact*. Swiss Agricultural Research. Tilgjengelig fra: <https://www.agrarforschungschweiz.ch/en/2025/12/higher-swiss-self-sufficiency-with-lower-environmental-impact/>

NIBIO. (u.å.) *Matforsyningsstatistikk*. Temaside. Tilgjengelig fra: <https://www.nibio.no/tema/landbruksokonomi/selvforsyningsgrad-og-engrosforbruk>

NIBIO (u.å.b). *Totalkalkylen – statistikk*. Tilgjengelig fra: <https://www.nibio.no/tjenester/totalkalkylen-statistikk>

Nordisk ministerråd. (2022). *Selvforsyning af fødevarer i fem nordiske øsamfund*. Tilgjengelig fra: <https://www.norden.org/en/node/72402>

Regjeringen. (2024). *Meld. St. 11 (2023-2024). Strategi for åuka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmogleighetene i jordbruket*. Landbruks- og Matdepartementet. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-11-20232024/id3028626/>

SSB. (u.å.). *Statistikk om Utenrikshandel med varer*. Statistisk Sentralbyrå. Tilgjengelig fra: <https://www.ssb.no/utenriksokonomi/utenrikshandel/statistikk/utenrikshandel-med-varer>

Statistik Austria. 2023. Standard-Dokumentation Metainformationen zu Versorgungsbilanzen für den pflanzlichen und tierischen Sektor. Statistik Austria. Wien.

Statistik Austria. 2025a. Versorgungsbilanzen für tierische Produkte 2024. Statistik Austria. Wien.

Statistik Austria. 2025b. Versorgungsbilanzen für pflanzliche Produkte 2023/2024. Statistik Austria. Wien.

SSB. (2010). *Standard for klassifisering av jordbruksbedrifter etter driftsform (SO)*. Gjeldende klassifisering gyldig fom. 2010. Tilgjengelig fra: <https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/222>

The Korea Times. (2026). *Korean farmers sue utility giant KEPCO over climate damage to crops*. Avisartikkel, publisert 23.02.2026. Tilgjengelig fra:

<https://www.koreatimes.co.kr/southkorea/environment-animals/20260223/korean-farmers-sue-utility-giant-kepcos-over-climate-damage-to-crops>

The Japan Times. (2025). *Japan's food self-sufficiency rate remains at 38%*. Tilgjengelig fra: <https://www.japantimes.co.jp/news/2025/10/10/japan/food-self-sufficiency-rate/>

The Guardian. (2025). *Finland is ready for the next crisis, with stockpiled food and 72-hour kits – Europe should be too*. Kommentar, publisert 16.09.2025. Tilgjengelig fra: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2025/sep/16/finland-crisis-food-stockpiles-europe-supply-chains-fuel-reserves>

6 Vedlegg

Vedlegg 1: Beregnet selvforsyningsgrad per land per varegruppe fra FBS 2022

SG1

Selvforsyning (%)	USA	Sveits	Japan	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
Korn	94 %	25 %	31 %	20 %	44 %	80 %	82 %	80 %	6 %	99 %	26 %	57 %
Stivelsesrike røtter	71 %	75 %	73 %	40 %	49 %	69 %	91 %	83 %	32 %	96 %	90 %	75 %
Sukker og søtningsmidler	72 %	14 %	56 %	20 %	18 %	7 %	83 %	6 %	15 %	94 %	-4 %	38 %
Belgvekster	66 %	34 %	34 %	22 %	56 %	91 %	1 %	94 %	0 %	99 %	5 %	72 %
Nøtter	69 %	-1 %	-2 %	26 %	-26 %	-15 %	-14 %	-1 %	0 %	-9 %	-15 %	-41 %
Oljefrø	96 %	54 %	4 %	9 %	38 %	51 %	78 %	21 %	0 %	93 %	2 %	30 %
Vegetabilske oljer	73 %	28 %	65 %	20 %	10 %	7 %	-13 %	12 %	9 %	83 %	9 %	43 %
Grønnsaker	49 %	26 %	68 %	74 %	17 %	6 %	6 %	36 %	9 %	81 %	19 %	3 %
Frukt	17 %	31 %	39 %	66 %	26 %	-12 %	-13 %	-8 %	-2 %	40 %	3 %	3 %
Kjøtt	93 %	82 %	54 %	61 %	58 %	59 %	37 %	80 %	82 %	97 %	92 %	62 %
Innmat	90 %	46 %	64 %	82 %	-1 %	-7 %	303 %	60 %	100 %	91 %	100 %	38 %
Dyrefett	90 %	74 %	85 %	70 %	55 %	59 %	12 %	83 %	58 %	90 %	13 %	70 %
Melk ekskl. smør	94 %	80 %	55 %	47 %	53 %	57 %	46 %	78 %	95 %	87 %	87 %	57 %
Egg	100 %	57 %	98 %	98 %	67 %	84 %	60 %	95 %	80 %	98 %	99 %	54 %
Fisk og sjømat	34 %	2 %	40 %	37 %	-48 %	-214 %	-754 %	40 %	-173 %	74 %	36 %	-110 %
Alle produkter	88 %	41 %	40 %	27 %	37 %	47 %	63 %	58 %	32 %	95 %	24 %	49 %

Selvforsyning i prosent	USA	Sveits	Japan	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
Korn	94 %	21 %	30 %	21 %	44 %	77 %	79 %	73 %	1 %	99 %	27 %	56 %
Stivelsesrike røtter	71 %	76 %	73 %	40 %	49 %	69 %	90 %	83 %	21 %	96 %	90 %	76 %
Sukker og søtningsmidler	71 %	-1 %	54 %	17 %	17 %	0 %	83 %	4 %	12 %	94 %	-5 %	45 %
Belgvekster	68 %	31 %	36 %	21 %	55 %	90 %	5 %	93 %	0 %	99 %	8 %	71 %
Nøtter	68 %	-6 %	-2 %	26 %	-28 %	-22 %	-15 %	-17 %	0 %	-11 %	-15 %	-41 %
Oljefrø	96 %	48 %	5 %	9 %	37 %	48 %	76 %	25 %	0 %	92 %	2 %	28 %
Vegetabiliske oljer	73 %	29 %	65 %	22 %	8 %	4 %	-14 %	11 %	9 %	77 %	10 %	44 %
Grønnsaker	49 %	25 %	67 %	74 %	16 %	3 %	6 %	34 %	6 %	81 %	17 %	1 %
Frukt	16 %	31 %	39 %	66 %	26 %	-15 %	-27 %	-10 %	-4 %	40 %	3 %	3 %
Kjøtt	93 %	81 %	54 %	61 %	56 %	58 %	4 %	79 %	81 %	97 %	92 %	60 %
Innmat	90 %	46 %	64 %	82 %	-1 %	-7 %	303 %	60 %	100 %	91 %	100 %	38 %
Dyrefett	90 %	73 %	85 %	70 %	55 %	59 %	11 %	83 %	59 %	90 %	10 %	71 %
Melk ekskl. smør	94 %	80 %	55 %	47 %	53 %	57 %	44 %	78 %	95 %	87 %	87 %	57 %
Egg	100 %	57 %	98 %	98 %	67 %	84 %	58 %	95 %	80 %	98 %	99 %	54 %
Fisk og sjømat	34 %	2 %	40 %	37 %	-46 %	-214 %	-585 %	40 %	-11 %	74 %	36 %	-102 %
Alle produkter	80 %	39 %	45 %	32 %	35 %	40 %	37 %	61 %	33 %	91 %	33 %	48 %

Selvforsyning i prosent	USA	Sveits	Japan	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
Korn	94 %	25 %	31 %	20 %	44 %	80 %	82 %	80 %	6 %	99 %	26 %	57 %
Stivelsesrike røtter	71 %	75 %	73 %	40 %	49 %	69 %	91 %	83 %	32 %	96 %	90 %	75 %
Sukker og søtningsmidler	72 %	14 %	56 %	20 %	18 %	7 %	83 %	6 %	15 %	94 %	-4 %	38 %
Belgvekster	66 %	34 %	34 %	22 %	56 %	91 %	1 %	94 %	0 %	99 %	5 %	72 %
Nøtter	69 %	-1 %	-2 %	26 %	-26 %	-15 %	-14 %	-1 %	0 %	-9 %	-15 %	-41 %
Oljefrø	96 %	54 %	4 %	9 %	38 %	51 %	78 %	21 %	0 %	93 %	2 %	30 %
Vegetabiliske oljer	73 %	28 %	65 %	20 %	10 %	7 %	-13 %	12 %	9 %	83 %	9 %	43 %
Grønnsaker	49 %	26 %	68 %	74 %	17 %	6 %	6 %	36 %	9 %	81 %	19 %	3 %
Frukt	17 %	31 %	39 %	66 %	26 %	-12 %	-13 %	-8 %	-2 %	40 %	3 %	3 %
Kjøtt	93 %	82 %	54 %	61 %	58 %	59 %	37 %	80 %	82 %	97 %	92 %	62 %
Innmat	90 %	46 %	64 %	82 %	-1 %	-7 %	303 %	60 %	100 %	91 %	100 %	38 %
Dyrefett	90 %	74 %	85 %	70 %	55 %	59 %	12 %	83 %	58 %	90 %	13 %	70 %
Melk ekskl. smør	94 %	80 %	55 %	47 %	53 %	57 %	46 %	78 %	95 %	87 %	87 %	57 %
Egg	100 %	57 %	98 %	98 %	67 %	84 %	60 %	95 %	80 %	98 %	99 %	54 %
Fisk og sjømat	34 %	2 %	40 %	37 %	-48 %	-214 %	-754 %	40 %	-173 %	74 %	36 %	-110 %
Alle produkter	80 %	42 %	46 %	32 %	36 %	44 %	42 %	65 %	33 %	93 %	33 %	47 %

Vedlegg 2: Grunnlag fordeling per samlepost (FBS 2022)¹⁴

	USA	Sveits	Japan	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland	Nedre 33% <	Øvre 33% >
Jordbruksvekster	77 %	33 %	37 %	22 %	27 %	41 %	44 %	42 %	9 %	79 %	16 %	39 %	31 %	42 %
Hagebruksvekster	33 %	28 %	53 %	70 %	22 %	0 %	0 %	14 %	3 %	60 %	11 %	3 %	8 %	30 %
Animalsk	93 %	68 %	71 %	72 %	46 %	50 %	92 %	79 %	83 %	93 %	78 %	56 %	70 %	81 %
Marint	34 %	2 %	40 %	37 %	0 %	0 %	0 %	40 %	0 %	74 %	36 %	0 %	0 %	36 %
Totalt	80 %	42 %	46 %	32 %	36 %	44 %	42 %	65 %	33 %	93 %	33 %	47 %	40 %	46 %

¹⁴ | denne tabellen er eventuelle negative tall satt til 0.

Vedlegg 3: Kilogram beregnet forbruk per innbygger per år (FBS 2022)

Kg/innbygger/år	USA	Sveits	Japan	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
Korn	1 008,0	305,3	296,7	458,8	633,8	494,5	1 598,9	726,5	429,5	906,0	915,1	529,8
Stivelsesrike røtter	62,2	58,3	37,4	39,4	96,8	110,5	431,5	109,4	59,4	135,3	76,9	91,3
Sukkervekster	180,3	196,4	39,1	0,0	230,7	179,5	393,9	68,6	0,0	338,0	0,0	334,0
Sukker og søtningsmidler	82,4	49,9	28,4	64,4	68,9	60,2	490,3	75,1	143,2	81,3	79,6	58,1
Belgvekster	7,3	4,7	2,2	1,5	12,5	16,1	19,0	21,5	0,0	22,8	89,2	11,1
Nøtter	3,0	33,4	5,9	4,8	14,0	17,1	20,7	12,5	10,8	1,2	3,7	27,3
Oljefrø	201,8	23,2	52,0	38,9	152,3	68,8	155,0	47,3	24,3	201,9	70,4	170,2
Vegetabiliske oljer	69,6	27,0	23,2	31,2	74,5	103,6	91,3	121,5	29,7	42,9	115,1	73,4
Grønnsaker	136,0	165,4	126,4	253,4	154,0	185,0	167,5	121,4	186,4	123,8	168,1	213,5
Frukt	211,7	155,2	51,1	68,8	177,5	122,9	163,4	118,3	156,7	83,9	140,5	112,5
Stimulerende midler	8,7	9,3	8,3	3,8	8,5	15,2	17,7	14,4	16,2	4,7	15,1	8,2
Krydder	1,4	0,9	1,3	0,8	0,6	1,3	1,5	0,4	2,7	0,4	0,6	1,1
Alkoholholdige drikkevarer	85,5	105,5	33,3	71,7	120,1	95,2	141,1	102,2	89,1	75,7	96,9	133,7
Diverse	0,0	1,4	3,0	-5,6	-5,5	10,0	-14,6	18,4	29,7	-0,1	19,3	-0,9
Animalske produkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kjøtt	123,5	67,7	61,7	83,4	82,8	74,8	101,8	78,2	91,9	84,2	73,9	75,4
Innmat	3,4	4,5	2,4	5,3	3,0	6,6	-5,1	1,8	5,4	5,4	1,8	2,6
Dyrefett	26,1	16,0	5,2	9,0	25,2	16,1	41,8	20,2	70,2	12,2	51,1	28,2
Melk ekskl. smør	310,0	445,7	110,7	77,8	396,9	364,8	984,8	486,7	402,5	254,9	305,9	413,0
Egg	18,9	14,1	21,1	15,5	14,7	14,6	16,8	11,0	13,5	18,0	13,4	16,5
Fisk og sjømat	25,1	17,1	59,7	63,5	26,2	35,1	29,0	40,2	49,9	26,3	279,0	13,2
Andre produkter fra vann	0,1	0,0	3,7	33,8	0,3	0,0	1,3	0,0	37,3	0,3	30,2	0,0
Alle produkter	2 565,0	1 700,9	972,8	1 320,2	2 287,8	1 992,1	4 847,6	2 195,8	1 848,6	2 419,0	2 546,1	2 312,3

Vedlegg 4: Kilokalorier beregnet forbruk per innbygger per dag (FBS 2022)¹⁵

kcal/innbygger/dag	USA	Sveits	Japan	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
Korn	811,8	913,0	1 002,9	1 105,8	891,1	1 044,0	946,7	1 410,9	1 041,4	1 735,6	1 072,6	758,5
Stivelsesrike røtter	93,6	80,8	59,3	39,8	106,2	106,2	132,2	111,9	84,9	139,7	33,2	102,7
Sukker og søtningsmidler	616,4	430,6	291,4	491,4	394,9	363,3	483,7	340,0	363,7	409,2	311,3	401,3
Belgvekster	39,0	17,3	11,6	11,8	25,7	27,5	17,1	57,8	0,0	35,7	179,7	7,3
Nøtter	40,8	79,1	16,2	44,2	47,1	36,5	47,5	20,2	21,9	5,2	23,3	64,9
Oljefrø	55,3	23,9	122,9	92,9	33,9	32,4	24,6	25,2	37,4	20,5	50,4	42,2
Vegetabiliske oljer	767,0	537,2	376,0	558,5	531,6	502,0	118,0	161,0	263,3	535,8	306,3	592,3
Grønnsaker	72,9	76,8	77,8	153,8	75,6	75,8	76,5	68,6	67,8	70,0	61,6	75,8
Frukt	156,3	127,7	54,1	69,8	129,5	93,8	136,6	104,6	146,2	98,6	126,8	127,0
Kjøtt	494,9	326,4	250,0	357,3	353,1	310,6	441,0	392,2	497,0	352,0	348,0	306,3
Innmat	1,6	15,2	9,0	19,7	14,3	26,2	1,9	8,0	18,2	19,6	6,3	9,9
Dyrefett	117,3	179,0	34,1	93,3	241,9	164,2	464,2	208,3	216,8	131,8	233,0	256,0
Melk ekskl. smør	399,7	493,1	124,4	55,4	422,1	422,4	581,9	553,5	528,5	295,4	308,0	493,7
Egg	55,3	38,6	69,4	44,1	46,9	48,1	58,2	34,6	31,8	58,4	43,4	50,5
Fisk og sjømat	29,8	27,7	94,3	95,6	40,8	51,6	41,8	57,2	68,7	45,2	84,9	25,8
Alle produkter	3 751,5	3 366,5	2 593,3	3 233,5	3 354,6	3 304,6	3 572,1	3 553,8	3 387,6	3 952,6	3 188,6	3 314,3

¹⁵ Matvaregrupper som ikke er tatt med i analysen av SG er i tabellen trukket ut.

Vedlegg 5: Kilokalorier definert forbruk per innbygger per dag («Food supply», FBS 2022)¹⁶

kcal/innbygger/dag	USA	Sveits	Japan	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
Korn	824,4	860,7	989,0	1 118,8	892,5	898,3	850,4	1 040,2	989,0	1 215,4	1 093,5	743,3
Stivelsesrike røtter	92,8	85,2	58,2	40,0	106,0	104,9	118,0	110,6	73,3	152,8	34,1	106,6
Sukker og søtningsmidler	603,8	370,3	277,8	475,0	393,5	338,7	495,4	333,4	349,9	401,4	309,1	456,9
Belgvekster	41,4	16,5	12,0	11,7	24,8	25,6	17,9	47,1	0,0	32,7	184,5	7,1
Nøtter	40,7	75,3	16,2	44,4	46,7	34,2	47,1	17,6	21,9	5,1	23,3	64,9
Oljefrø	60,4	21,1	124,7	92,2	33,2	30,8	22,2	26,4	37,4	17,9	50,2	41,0
Vegetabiliske oljer	750,4	539,5	375,8	571,6	519,7	488,2	116,9	159,5	263,3	393,4	310,7	601,8
Grønnsaker	72,8	75,7	76,5	153,8	74,7	73,2	76,3	66,7	65,8	70,0	59,5	74,9
Frukt	153,7	127,7	54,2	69,7	128,8	91,3	122,0	103,0	143,7	98,8	126,0	126,8
Kjøtt	492,9	321,4	248,9	357,3	343,0	305,5	290,1	366,9	467,8	345,7	341,1	294,1
Innmat	1,6	15,2	9,0	19,8	14,3	26,2	1,9	8,0	18,2	19,6	6,3	9,9
Dyrefett	115,7	172,6	34,1	93,3	241,1	164,2	460,4	210,1	225,1	131,5	226,3	263,7
Melk ekskl. smør	399,3	494,0	124,3	55,0	421,2	422,1	556,6	553,1	528,5	297,8	308,2	493,4
Egg	55,3	38,6	69,4	44,1	46,8	48,1	56,5	35,2	31,8	58,4	43,4	50,5
Fisk og sjømat	29,8	27,7	94,3	95,6	41,5	51,6	52,2	57,2	168,8	45,2	84,9	26,8
Alle produkter	3 735,1	3 241,5	2 564,5	3 242,4	3 327,8	3 102,8	3 283,9	3 134,9	3 384,5	3 285,8	3 201,1	3 361,6

¹⁶ Matvaregrupper som ikke er tatt med i analysen av SG er i tabellen trukket ut.

Vedlegg 6: Andel av beregnet forbruk målt i energi fordelt på produktgrupper (FBS 2022)

Andel av energi til mat fordelt på produkter	USA	Sveits	Japan	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
Korn	22 %	27 %	39 %	34 %	27 %	32 %	27 %	40 %	31 %	44 %	34 %	23 %
Stivelsesrike røtter	2 %	2 %	2 %	1 %	3 %	3 %	4 %	3 %	3 %	4 %	1 %	3 %
Sukker og søtningsmidler	16 %	13 %	11 %	15 %	12 %	11 %	14 %	10 %	11 %	10 %	10 %	12 %
Belgvekster	1 %	1 %	0 %	0 %	1 %	1 %	0 %	2 %	0 %	1 %	6 %	0 %
Nøtter	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	2 %
Oljefrø	1 %	1 %	5 %	3 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %
Vegetabiliske oljer	20 %	16 %	14 %	17 %	16 %	15 %	3 %	5 %	8 %	14 %	10 %	18 %
Grønnsaker	2 %	2 %	3 %	5 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Frukt	4 %	4 %	2 %	2 %	4 %	3 %	4 %	3 %	4 %	2 %	4 %	4 %
Kjøtt	13 %	10 %	10 %	11 %	11 %	9 %	12 %	11 %	15 %	9 %	11 %	9 %
Innmat	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %
Dyrefett	3 %	5 %	1 %	3 %	7 %	5 %	13 %	6 %	6 %	3 %	7 %	8 %
Melk ekskl. smør	11 %	15 %	5 %	2 %	13 %	13 %	16 %	16 %	16 %	7 %	10 %	15 %
Egg	1 %	1 %	3 %	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %
Fisk og sjømat	1 %	1 %	4 %	3 %	1 %	2 %	1 %	2 %	2 %	1 %	3 %	1 %
Alle produkter	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Vedlegg 7: Selvforsyningsgrad SG3 per land¹⁷ per produktgruppe (FBS 2023)

Selvforsyning i prosent	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
Korn	95 %	28 %	21 %	44 %	73 %	75 %	83 %	5 %	99 %	22 %	54 %
Sukkervekster	74 %	74 %	56 %	48 %	67 %	92 %	82 %	32 %	98 %	90 %	78 %
Sukker og søtningsmidler	73 %	20 %	28 %	27 %	7 %	88 %	-4 %	15 %	93 %	6 %	60 %
Belgvekster	64 %	22 %	16 %	48 %	80 %	-272 %	96 %	0 %	99 %	12 %	65 %
Nøtter	28 %	-1 %	10 %	-44 %	-11 %	-18 %	-3 %	0 %	2 %	-14 %	-51 %
Oljefrø	97 %	54 %	10 %	41 %	53 %	77 %	17 %	0 %	93 %	6 %	28 %
Vegetabiliske oljer	66 %	32 %	14 %	9 %	-2 %	-2 %	-8 %	9 %	85 %	4 %	50 %
Grønnsaker	58 %	25 %	77 %	25 %	7 %	9 %	37 %	10 %	83 %	17 %	6 %
Animalske produkter	22 %	29 %	66 %	30 %	-6 %	-12 %	-2 %	-2 %	39 %	4 %	8 %
Kjøtt	93 %	82 %	63 %	58 %	57 %	40 %	81 %	82 %	97 %	94 %	63 %
Innmat	89 %	83 %	64 %	-2 %	11 %	173 %	77 %	100 %	92 %	100 %	49 %
Dyrefett	86 %	82 %	75 %	43 %	74 %	-7 %	88 %	56 %	92 %	9 %	67 %
Melk ekskl. smør	94 %	77 %	53 %	46 %	51 %	28 %	78 %	95 %	89 %	85 %	51 %
Egg	100 %	54 %	98 %	66 %	77 %	47 %	95 %	80 %	99 %	99 %	53 %
Andre produkter fra vann	34 %	3 %	29 %	-51 %	-214 %	-757 %	40 %	-178 %	74 %	36 %	-110 %
Alle produkter	79 %	45 %	33 %	35 %	38 %	33 %	63 %	34 %	92 %	30 %	50 %

¹⁷ Japan er utelatt da det etter siste oppdatering av FBS (28.10.2025) ikke lenger er med data fra Japan.

Vedlegg 8: Selvforsyningsgrad SG3 per land¹⁸ per år 2013-2023 (FBS)

Land/Region	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
USA	84 %	81 %	81 %	81 %	81 %	81 %	80 %	80 %	80 %	79 %	79 %
Sveits	51 %	50 %	51 %	47 %	48 %	47 %	48 %	47 %	43 %	43 %	45 %
Sør-Korea	34 %	34 %	34 %	34 %	33 %	33 %	32 %	31 %	31 %	31 %	33 %
EU27	46 %	46 %	44 %	42 %	42 %	40 %	40 %	38 %	39 %	34 %	35 %
Sverige	48 %	47 %	44 %	44 %	46 %	35 %	45 %	42 %	40 %	44 %	38 %
Danmark	35 %	35 %	32 %	33 %	36 %	25 %	34 %	36 %	34 %	37 %	33 %
Finland	65 %	65 %	64 %	64 %	62 %	61 %	64 %	61 %	60 %	66 %	63 %
Island	44 %	44 %	44 %	44 %	41 %	38 %	35 %	35 %	33 %	33 %	34 %
Russland	83 %	85 %	87 %	88 %	88 %	86 %	87 %	88 %	88 %	92 %	92 %
Norge	34 %	35 %	36 %	35 %	34 %	30 %	32 %	32 %	31 %	32 %	30 %
Tyskland	53 %	54 %	51 %	49 %	51 %	48 %	51 %	49 %	49 %	48 %	50 %

¹⁸ Det er små enkelte avvik fra SG beregnet i vedlegg 1, som følge av oppdatering av FBS-databasen 28.10.25. Japan er utelatt da det etter siste oppdatering av FBS ikke lenger er med data fra Japan.

Vedlegg 9: Selvforsyningsgrad SG3 per varegruppe per land per år (FBS 2013-2023)

Korn	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	95 %	31 %	24 %	62 %	77 %	81 %	88 %	0 %	96 %	24 %	68 %
2014	95 %	33 %	24 %	61 %	77 %	84 %	88 %	4 %	97 %	28 %	67 %
2015	95 %	31 %	25 %	57 %	76 %	83 %	87 %	4 %	98 %	30 %	63 %
2016	96 %	24 %	25 %	54 %	75 %	82 %	87 %	4 %	97 %	30 %	61 %
2017	95 %	31 %	24 %	54 %	79 %	83 %	86 %	5 %	98 %	27 %	62 %
2018	95 %	30 %	24 %	52 %	57 %	73 %	81 %	3 %	97 %	19 %	56 %
2019	95 %	31 %	22 %	54 %	77 %	80 %	88 %	5 %	98 %	22 %	62 %
2020	95 %	33 %	20 %	50 %	79 %	83 %	85 %	5 %	98 %	23 %	54 %
2021	95 %	26 %	21 %	52 %	78 %	83 %	80 %	5 %	98 %	21 %	55 %
2022	94 %	26 %	20 %	44 %	80 %	82 %	80 %	6 %	99 %	26 %	57 %
2023	95 %	28 %	21 %	44 %	73 %	75 %	83 %	5 %	99 %	22 %	54 %
Stivelsesrike røtter	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	84 %	73 %	49 %	66 %	72 %	85 %	87 %	38 %	97 %	81 %	75 %
2014	84 %	86 %	46 %	71 %	70 %	85 %	88 %	40 %	97 %	82 %	85 %
2015	83 %	83 %	46 %	65 %	71 %	86 %	88 %	43 %	97 %	83 %	82 %
2016	83 %	72 %	47 %	65 %	73 %	86 %	88 %	43 %	97 %	81 %	81 %
2017	82 %	81 %	44 %	66 %	72 %	88 %	87 %	43 %	96 %	84 %	82 %
2018	80 %	87 %	47 %	57 %	69 %	83 %	87 %	30 %	96 %	81 %	72 %
2019	80 %	85 %	52 %	60 %	72 %	88 %	87 %	36 %	97 %	87 %	77 %
2020	78 %	87 %	46 %	63 %	74 %	91 %	87 %	37 %	97 %	81 %	80 %
2021	75 %	79 %	46 %	56 %	71 %	90 %	84 %	32 %	95 %	87 %	77 %
2022	72 %	75 %	40 %	49 %	69 %	91 %	82 %	32 %	96 %	89 %	75 %
2023	74 %	74 %	56 %	48 %	67 %	92 %	82 %	32 %	98 %	90 %	78 %

Sukker og søtningsmidler	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	80 %	57 %	11 %	47 %	65 %	45 %	11 %	51 %	94 %	-8 %	74 %
2014	73 %	48 %	12 %	35 %	44 %	41 %	24 %	32 %	89 %	-6 %	61 %
2015	72 %	50 %	17 %	27 %	18 %	26 %	18 %	30 %	90 %	-6 %	47 %
2016	74 %	39 %	15 %	30 %	33 %	44 %	9 %	23 %	93 %	-10 %	52 %
2017	75 %	43 %	16 %	34 %	31 %	50 %	10 %	21 %	95 %	-14 %	63 %
2018	75 %	34 %	18 %	24 %	26 %	43 %	12 %	20 %	93 %	-14 %	46 %
2019	72 %	40 %	18 %	25 %	22 %	52 %	18 %	20 %	94 %	-12 %	54 %
2020	71 %	30 %	17 %	26 %	1 %	60 %	13 %	19 %	93 %	-13 %	55 %
2021	73 %	15 %	18 %	29 %	3 %	88 %	7 %	17 %	94 %	-6 %	56 %
2022	74 %	25 %	20 %	22 %	7 %	84 %	6 %	17 %	94 %	-4 %	52 %
2023	73 %	20 %	28 %	27 %	7 %	88 %	-4 %	15 %	93 %	6 %	60 %
Belgvekster	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	67 %	39 %	21 %	56 %	79 %	47 %	92 %	0 %	98 %	25 %	56 %
2014	59 %	42 %	18 %	64 %	92 %	69 %	78 %	0 %	97 %	-29 %	60 %
2015	70 %	43 %	24 %	68 %	93 %	63 %	96 %	0 %	97 %	-17 %	72 %
2016	80 %	38 %	20 %	66 %	93 %	72 %	93 %	0 %	98 %	-17 %	73 %
2017	66 %	46 %	22 %	66 %	93 %	82 %	82 %	0 %	99 %	-16 %	72 %
2018	69 %	49 %	22 %	48 %	60 %	31 %	80 %	0 %	98 %	-10 %	51 %
2019	71 %	50 %	25 %	52 %	88 %	43 %	96 %	0 %	98 %	-6 %	56 %
2020	75 %	44 %	22 %	55 %	84 %	33 %	96 %	0 %	98 %	-3 %	70 %
2021	48 %	31 %	18 %	55 %	82 %	5 %	92 %	0 %	99 %	9 %	69 %
2022	67 %	34 %	25 %	57 %	91 %	1 %	94 %	0 %	99 %	8 %	72 %
2023	64 %	22 %	16 %	48 %	80 %	-272 %	96 %	0 %	99 %	12 %	65 %
Nøtter	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	30 %	-2 %	12 %	-33 %	-11 %	-18 %	-2 %	0 %	-3 %	-5 %	-27 %
2014	25 %	-1 %	11 %	-36 %	-9 %	-13 %	-2 %	0 %	-7 %	-1 %	-33 %
2015	17 %	-1 %	10 %	-38 %	-9 %	-15 %	-2 %	0 %	-21 %	-2 %	-35 %

2016	25 %	-2 %	8 %	-39 %	-10 %	-17 %	-1 %	0 %	-15 %	-6 %	-38 %
2017	20 %	-2 %	8 %	-40 %	-13 %	-25 %	-2 %	0 %	-13 %	-6 %	-40 %
2018	28 %	-3 %	8 %	-32 %	-15 %	-21 %	-2 %	0 %	0 %	-10 %	-40 %
2019	27 %	-2 %	7 %	-40 %	-21 %	-16 %	-2 %	0 %	1 %	-14 %	-43 %
2020	36 %	-1 %	8 %	-35 %	-22 %	-15 %	-1 %	0 %	1 %	-11 %	-44 %
2021	28 %	-1 %	5 %	-40 %	-21 %	-16 %	-2 %	0 %	2 %	-10 %	-43 %
2022	21 %	-1 %	7 %	-39 %	-15 %	-14 %	-1 %	0 %	-10 %	-15 %	-41 %
2023	28 %	-1 %	10 %	-44 %	-11 %	-18 %	-3 %	0 %	2 %	-14 %	-51 %

Oljefrø	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	95 %	49 %	11 %	48 %	61 %	77 %	26 %	0 %	88 %	-1 %	37 %
2014	94 %	55 %	10 %	46 %	61 %	75 %	24 %	0 %	81 %	0 %	39 %
2015	96 %	54 %	9 %	46 %	59 %	78 %	36 %	0 %	82 %	0 %	32 %
2016	97 %	48 %	8 %	44 %	54 %	71 %	35 %	0 %	83 %	2 %	30 %
2017	97 %	51 %	8 %	45 %	55 %	69 %	43 %	0 %	83 %	-1 %	27 %
2018	97 %	50 %	8 %	44 %	39 %	62 %	29 %	0 %	86 %	1 %	23 %
2019	96 %	48 %	8 %	40 %	54 %	71 %	19 %	0 %	88 %	4 %	19 %
2020	96 %	51 %	6 %	39 %	56 %	70 %	15 %	0 %	85 %	0 %	23 %
2021	97 %	48 %	9 %	43 %	58 %	70 %	17 %	0 %	88 %	1 %	25 %
2022	96 %	54 %	10 %	38 %	60 %	78 %	23 %	0 %	92 %	2 %	30 %
2023	97 %	54 %	10 %	41 %	53 %	77 %	17 %	0 %	93 %	6 %	28 %

Vegetabiliske oljer	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	70 %	30 %	21 %	13 %	-4 %	-8 %	73 %	-14 %	70 %	4 %	34 %
2014	71 %	31 %	21 %	16 %	-4 %	-13 %	45 %	-14 %	75 %	4 %	41 %
2015	70 %	32 %	23 %	20 %	-2 %	-17 %	50 %	-13 %	72 %	10 %	44 %
2016	70 %	32 %	22 %	12 %	-2 %	-20 %	54 %	0 %	72 %	2 %	33 %
2017	69 %	30 %	19 %	12 %	-2 %	-21 %	20 %	0 %	71 %	1 %	39 %
2018	70 %	31 %	19 %	16 %	-2 %	-19 %	18 %	-11 %	68 %	4 %	43 %
2019	70 %	31 %	17 %	13 %	-3 %	-23 %	12 %	0 %	64 %	-1 %	49 %

2020	70 %	31 %	16 %	11 %	-3 %	-16 %	7 %	0 %	68 %	3 %	47 %
2021	69 %	29 %	15 %	10 %	-8 %	-16 %	24 %	10 %	67 %	0 %	47 %
2022	68 %	30 %	17 %	7 %	-2 %	-16 %	32 %	9 %	82 %	3 %	46 %
2023	66 %	32 %	14 %	9 %	-2 %	-2 %	-8 %	9 %	85 %	4 %	50 %

Grønnsaker	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	67 %	28 %	82 %	41 %	13 %	7 %	42 %	12 %	73 %	22 %	4 %
2014	68 %	30 %	84 %	42 %	11 %	15 %	40 %	12 %	73 %	23 %	7 %
2015	66 %	29 %	80 %	41 %	12 %	12 %	39 %	11 %	79 %	22 %	5 %
2016	65 %	28 %	80 %	41 %	11 %	14 %	38 %	10 %	78 %	20 %	6 %
2017	63 %	30 %	78 %	39 %	11 %	16 %	38 %	9 %	78 %	17 %	7 %
2018	61 %	30 %	79 %	33 %	9 %	15 %	36 %	7 %	76 %	16 %	4 %
2019	61 %	28 %	78 %	30 %	7 %	11 %	37 %	9 %	76 %	20 %	4 %
2020	57 %	27 %	78 %	25 %	8 %	11 %	38 %	9 %	79 %	18 %	4 %
2021	54 %	23 %	79 %	30 %	9 %	11 %	37 %	9 %	79 %	18 %	7 %
2022	54 %	27 %	77 %	19 %	8 %	7 %	36 %	10 %	82 %	17 %	4 %
2023	58 %	25 %	77 %	25 %	7 %	9 %	37 %	10 %	83 %	17 %	6 %

Frukt	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	44 %	23 %	66 %	33 %	-4 %	-14 %	-2 %	0 %	26 %	-4 %	2 %
2014	30 %	27 %	73 %	32 %	-6 %	-15 %	-2 %	0 %	29 %	4 %	7 %
2015	27 %	30 %	70 %	31 %	-6 %	-20 %	-2 %	0 %	31 %	-2 %	3 %
2016	28 %	32 %	68 %	33 %	-5 %	-14 %	-2 %	0 %	33 %	2 %	5 %
2017	26 %	30 %	67 %	26 %	-8 %	-18 %	-2 %	0 %	28 %	3 %	-3 %
2018	24 %	33 %	64 %	34 %	-7 %	-14 %	0 %	0 %	31 %	4 %	10 %
2019	28 %	30 %	67 %	29 %	-7 %	-15 %	1 %	0 %	33 %	4 %	4 %
2020	26 %	31 %	65 %	31 %	-5 %	-11 %	0 %	0 %	35 %	2 %	6 %
2021	23 %	22 %	66 %	30 %	-7 %	-12 %	-2 %	0 %	36 %	3 %	5 %
2022	20 %	30 %	68 %	31 %	-8 %	-8 %	-4 %	-2 %	41 %	4 %	8 %
2023	22 %	29 %	66 %	30 %	-6 %	-12 %	-2 %	-2 %	39 %	4 %	8 %

Kjøtt	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	95 %	79 %	70 %	64 %	55 %	35 %	79 %	94 %	78 %	92 %	66 %
2014	94 %	79 %	67 %	63 %	57 %	35 %	79 %	91 %	82 %	92 %	66 %
2015	93 %	80 %	65 %	63 %	58 %	33 %	79 %	88 %	88 %	91 %	66 %
2016	94 %	80 %	63 %	63 %	57 %	32 %	79 %	88 %	90 %	91 %	65 %
2017	94 %	81 %	62 %	61 %	58 %	29 %	79 %	86 %	90 %	93 %	63 %
2018	94 %	82 %	60 %	61 %	60 %	29 %	79 %	89 %	92 %	94 %	63 %
2019	94 %	81 %	60 %	61 %	60 %	33 %	78 %	86 %	93 %	94 %	62 %
2020	94 %	81 %	64 %	62 %	64 %	35 %	81 %	89 %	94 %	91 %	65 %
2021	94 %	81 %	62 %	60 %	63 %	38 %	82 %	86 %	94 %	88 %	64 %
2022	93 %	82 %	61 %	58 %	59 %	37 %	80 %	82 %	97 %	92 %	62 %
2023	93 %	82 %	63 %	58 %	57 %	40 %	81 %	82 %	97 %	94 %	63 %
Innmat	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	93 %	43 %	80 %	37 %	60 %	-25 %	78 %	0 %	71 %	100 %	-160 %
2014	92 %	44 %	78 %	19 %	140 %	-50 %	75 %	100 %	78 %	100 %	182 %
2015	92 %	43 %	78 %	21 %	150 %	-62 %	75 %	100 %	83 %	100 %	198 %
2016	91 %	41 %	78 %	14 %	125 %	-59 %	81 %	100 %	84 %	100 %	173 %
2017	91 %	42 %	79 %	7 %	125 %	-30 %	79 %	100 %	82 %	100 %	216 %
2018	93 %	64 %	77 %	11 %	-8 %	-17 %	73 %	100 %	85 %	100 %	331 %
2019	92 %	94 %	79 %	-55 %	-13 %	478 %	62 %	100 %	87 %	90 %	135 %
2020	93 %	45 %	82 %	12 %	-4 %	0 %	67 %	100 %	87 %	100 %	8 %
2021	90 %	44 %	82 %	-1 %	9 %	300 %	79 %	100 %	87 %	100 %	40 %
2022	90 %	46 %	82 %	-6 %	-7 %	303 %	67 %	100 %	91 %	100 %	38 %
2023	89 %	83 %	64 %	-2 %	11 %	173 %	77 %	100 %	92 %	100 %	49 %
Dyrefett	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	98 %	89 %	86 %	52 %	72 %	33 %	63 %	59 %	70 %	23 %	69 %
2014	98 %	89 %	86 %	55 %	77 %	32 %	73 %	62 %	81 %	20 %	74 %

2015	97 %	89 %	83 %	56 %	73 %	37 %	65 %	63 %	87 %	17 %	73 %
2016	97 %	90 %	83 %	56 %	67 %	36 %	64 %	73 %	87 %	20 %	73 %
2017	97 %	88 %	81 %	52 %	61 %	33 %	71 %	65 %	87 %	15 %	70 %
2018	96 %	88 %	79 %	51 %	52 %	28 %	73 %	61 %	88 %	15 %	71 %
2019	95 %	84 %	79 %	49 %	63 %	26 %	44 %	61 %	85 %	13 %	69 %
2020	94 %	81 %	81 %	42 %	68 %	27 %	23 %	56 %	86 %	12 %	69 %
2021	93 %	80 %	77 %	45 %	69 %	3 %	46 %	54 %	87 %	7 %	67 %
2022	89 %	77 %	74 %	45 %	73 %	-7 %	79 %	56 %	89 %	10 %	69 %
2023	86 %	82 %	75 %	43 %	74 %	-7 %	88 %	56 %	92 %	9 %	67 %
Melk ekskl. smør	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	93 %	80 %	64 %	43 %	53 %	40 %	63 %	98 %	54 %	91 %	40 %
2014	90 %	80 %	60 %	45 %	55 %	39 %	68 %	98 %	71 %	90 %	41 %
2015	93 %	79 %	58 %	45 %	56 %	40 %	69 %	98 %	72 %	89 %	43 %
2016	93 %	78 %	57 %	44 %	57 %	39 %	70 %	97 %	68 %	88 %	42 %
2017	94 %	78 %	54 %	43 %	57 %	36 %	71 %	97 %	71 %	88 %	41 %
2018	94 %	76 %	60 %	45 %	52 %	38 %	71 %	96 %	77 %	88 %	45 %
2019	92 %	78 %	48 %	48 %	55 %	34 %	78 %	96 %	74 %	87 %	48 %
2020	94 %	76 %	52 %	49 %	58 %	37 %	78 %	96 %	78 %	86 %	49 %
2021	94 %	76 %	49 %	46 %	56 %	24 %	78 %	95 %	80 %	85 %	47 %
2022	93 %	78 %	47 %	45 %	53 %	30 %	77 %	95 %	87 %	85 %	48 %
2023	94 %	77 %	53 %	46 %	51 %	28 %	78 %	95 %	89 %	85 %	51 %
Egg	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	100 %	45 %	99 %	73 %	85 %	71 %	98 %	75 %	97 %	98 %	46 %
2014	100 %	46 %	99 %	73 %	84 %	71 %	97 %	80 %	96 %	98 %	45 %
2015	99 %	49 %	99 %	73 %	83 %	70 %	94 %	100 %	96 %	98 %	45 %
2016	99 %	50 %	99 %	73 %	84 %	70 %	95 %	80 %	96 %	99 %	44 %
2017	100 %	51 %	96 %	72 %	84 %	67 %	97 %	80 %	96 %	99 %	44 %
2018	100 %	52 %	98 %	71 %	82 %	62 %	95 %	83 %	96 %	99 %	46 %

2019	100 %	52 %	98 %	70 %	84 %	59 %	96 %	83 %	95 %	99 %	49 %
2020	100 %	53 %	98 %	70 %	85 %	63 %	96 %	80 %	96 %	99 %	52 %
2021	100 %	56 %	94 %	70 %	80 %	63 %	96 %	80 %	97 %	99 %	54 %
2022	100 %	57 %	98 %	67 %	81 %	60 %	95 %	80 %	98 %	99 %	54 %
2023	100 %	54 %	98 %	66 %	77 %	47 %	95 %	80 %	99 %	99 %	53 %
Fisk og sjømat	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	37 %	2 %	42 %	-42 %	-173 %	-728 %	44 %	15 %	58 %	30 %	-158 %
2014	34 %	2 %	43 %	-42 %	-175 %	-687 %	48 %	20 %	62 %	25 %	-162 %
2015	36 %	2 %	41 %	-43 %	-201 %	-693 %	49 %	34 %	73 %	29 %	-145 %
2016	35 %	2 %	36 %	-42 %	-193 %	-598 %	54 %	48 %	76 %	28 %	-150 %
2017	33 %	2 %	39 %	-40 %	-199 %	-504 %	50 %	44 %	72 %	32 %	-113 %
2018	32 %	1 %	37 %	-44 %	-202 %	-647 %	45 %	18 %	74 %	36 %	-104 %
2019	34 %	2 %	37 %	-48 %	-214 %	-757 %	40 %	-178 %	74 %	36 %	-110 %
2020	34 %	3 %	38 %	-50 %	-214 %	-757 %	40 %	-178 %	74 %	36 %	-110 %
2021	34 %	3 %	29 %	-51 %	-214 %	-757 %	40 %	-178 %	74 %	36 %	-110 %
2022	34 %	3 %	29 %	-51 %	-214 %	-757 %	40 %	-178 %	74 %	36 %	-110 %
2023	34 %	3 %	29 %	-51 %	-214 %	-757 %	40 %	-178 %	74 %	36 %	-110 %

Vedlegg 10: Andel av kostholdssammensetning i energi per varegruppe per land per år (FBS 2013-2023)

Korn	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	24 %	21 %	43 %	29 %	25 %	26 %	31 %	22 %	36 %	32 %	26 %
2014	23 %	22 %	37 %	30 %	25 %	26 %	28 %	22 %	35 %	32 %	28 %
2015	22 %	22 %	38 %	29 %	25 %	26 %	27 %	23 %	35 %	32 %	27 %
2016	22 %	23 %	37 %	28 %	24 %	23 %	27 %	24 %	39 %	32 %	26 %
2017	21 %	24 %	37 %	29 %	28 %	25 %	28 %	23 %	38 %	31 %	26 %
2018	22 %	24 %	35 %	28 %	24 %	20 %	26 %	27 %	31 %	31 %	26 %
2019	21 %	24 %	34 %	28 %	33 %	23 %	34 %	27 %	35 %	33 %	23 %
2020	21 %	25 %	34 %	26 %	28 %	21 %	30 %	29 %	38 %	31 %	22 %
2021	22 %	25 %	34 %	27 %	30 %	20 %	26 %	31 %	36 %	31 %	23 %
2022	22 %	27 %	34 %	26 %	33 %	26 %	40 %	32 %	41 %	32 %	23 %
2023	23 %	26 %	33 %	26 %	29 %	24 %	33 %	31 %	37 %	32 %	22 %
Stivelsesrike røtter	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	3 %	2 %	1 %	3 %	4 %	3 %	4 %	2 %	6 %	3 %	3 %
2014	3 %	2 %	1 %	4 %	3 %	3 %	4 %	3 %	6 %	3 %	4 %
2015	3 %	2 %	1 %	3 %	3 %	3 %	4 %	3 %	7 %	3 %	3 %
2016	3 %	2 %	1 %	3 %	3 %	3 %	4 %	3 %	5 %	3 %	3 %
2017	3 %	3 %	1 %	4 %	3 %	3 %	4 %	3 %	5 %	3 %	3 %
2018	3 %	2 %	1 %	3 %	3 %	3 %	4 %	2 %	5 %	3 %	3 %
2019	3 %	2 %	1 %	3 %	3 %	3 %	3 %	2 %	5 %	3 %	3 %
2020	3 %	3 %	1 %	4 %	3 %	4 %	4 %	2 %	4 %	3 %	3 %
2021	3 %	2 %	1 %	3 %	3 %	4 %	4 %	2 %	4 %	1 %	3 %
2022	3 %	2 %	1 %	3 %	3 %	4 %	3 %	2 %	4 %	2 %	3 %
2023	3 %	2 %	1 %	3 %	3 %	4 %	3 %	2 %	4 %	2 %	4 %

Sukker og søtningsmidler	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	17 %	17 %	12 %	12 %	14 %	16 %	11 %	16 %	13 %	11 %	14 %
2014	17 %	18 %	14 %	12 %	14 %	16 %	10 %	12 %	13 %	11 %	15 %
2015	17 %	17 %	15 %	11 %	10 %	12 %	11 %	12 %	13 %	11 %	13 %
2016	18 %	14 %	15 %	12 %	12 %	14 %	12 %	12 %	13 %	11 %	13 %
2017	18 %	14 %	14 %	12 %	12 %	14 %	11 %	14 %	13 %	11 %	16 %
2018	16 %	13 %	15 %	11 %	14 %	14 %	11 %	11 %	14 %	10 %	11 %
2019	16 %	13 %	15 %	11 %	12 %	13 %	11 %	12 %	13 %	10 %	13 %
2020	17 %	12 %	15 %	11 %	11 %	14 %	11 %	10 %	11 %	10 %	13 %
2021	16 %	11 %	15 %	12 %	11 %	13 %	12 %	11 %	12 %	11 %	13 %
2022	16 %	12 %	15 %	12 %	11 %	13 %	10 %	11 %	11 %	10 %	12 %
2023	15 %	11 %	15 %	12 %	11 %	14 %	10 %	11 %	12 %	10 %	13 %
Belgvekster	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	3 %	0 %
2014	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	2 %	0 %
2015	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	0 %	0 %	0 %	1 %	2 %	0 %
2016	1 %	0 %	0 %	1 %	1 %	0 %	0 %	0 %	1 %	2 %	0 %
2017	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	2 %	0 %
2018	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	0 %	0 %	0 %	1 %	4 %	0 %
2019	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %	1 %	5 %	0 %
2020	1 %	0 %	0 %	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %	1 %	5 %	0 %
2021	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	6 %	0 %
2022	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	0 %	2 %	0 %	1 %	6 %	0 %
2023	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %	1 %	2 %	0 %	0 %	6 %	0 %
Nøtter	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	0 %	1 %	2 %
2014	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %
2015	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	2 %

2016	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	2 %
2017	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	2 %
2018	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	2 %
2019	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	2 %
2020	2 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	2 %
2021	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	2 %
2022	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	2 %
2023	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	1 %	2 %
Oljefrø	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	2 %	1 %	3 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
2014	2 %	1 %	3 %	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %
2015	2 %	1 %	3 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
2016	2 %	1 %	3 %	1 %	1 %	0 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
2017	2 %	1 %	3 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
2018	2 %	1 %	3 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
2019	1 %	1 %	3 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
2020	2 %	1 %	3 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
2021	2 %	1 %	3 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %
2022	1 %	1 %	3 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %
2023	2 %	1 %	3 %	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	0 %	2 %	1 %
Vegetabiliske oljer	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	19 %	16 %	14 %	15 %	13 %	6 %	5 %	7 %	10 %	11 %	14 %
2014	20 %	15 %	16 %	14 %	13 %	5 %	11 %	6 %	11 %	11 %	13 %
2015	19 %	16 %	16 %	15 %	14 %	5 %	8 %	6 %	11 %	10 %	13 %
2016	19 %	17 %	16 %	15 %	14 %	5 %	8 %	8 %	11 %	10 %	14 %
2017	20 %	17 %	17 %	15 %	13 %	6 %	8 %	9 %	11 %	12 %	14 %
2018	20 %	17 %	17 %	16 %	14 %	6 %	7 %	8 %	13 %	11 %	15 %
2019	20 %	18 %	18 %	16 %	12 %	5 %	6 %	9 %	12 %	12 %	16 %

2020	20 %	17 %	19 %	17 %	15 %	4 %	6 %	9 %	12 %	11 %	17 %
2021	21 %	17 %	19 %	16 %	16 %	4 %	6 %	8 %	13 %	12 %	16 %
2022	21 %	17 %	18 %	16 %	15 %	3 %	5 %	8 %	13 %	12 %	18 %
2023	22 %	18 %	19 %	16 %	18 %	3 %	6 %	7 %	13 %	12 %	17 %
Grønnsaker	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	2 %	3 %	5 %	3 %	2 %	3 %	2 %	2 %	3 %	2 %	2 %
2014	2 %	2 %	6 %	3 %	2 %	2 %	2 %	2 %	3 %	2 %	2 %
2015	2 %	2 %	5 %	3 %	3 %	3 %	2 %	2 %	3 %	2 %	2 %
2016	2 %	2 %	5 %	3 %	3 %	3 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
2017	2 %	2 %	5 %	3 %	3 %	3 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
2018	2 %	2 %	5 %	3 %	3 %	3 %	2 %	2 %	3 %	2 %	2 %
2019	2 %	2 %	5 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
2020	2 %	2 %	5 %	2 %	3 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
2021	2 %	2 %	5 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
2022	2 %	2 %	5 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
2023	2 %	2 %	5 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
Frukt	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	4 %	4 %	2 %	4 %	4 %	4 %	3 %	5 %	3 %	5 %	4 %
2014	4 %	4 %	3 %	4 %	3 %	3 %	3 %	5 %	3 %	4 %	3 %
2015	5 %	4 %	2 %	4 %	3 %	3 %	4 %	5 %	2 %	5 %	4 %
2016	4 %	4 %	2 %	4 %	3 %	4 %	4 %	5 %	2 %	4 %	4 %
2017	4 %	4 %	2 %	4 %	3 %	4 %	4 %	5 %	3 %	4 %	4 %
2018	4 %	4 %	2 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	3 %	4 %	4 %
2019	4 %	4 %	2 %	4 %	3 %	3 %	3 %	4 %	3 %	4 %	4 %
2020	4 %	4 %	2 %	4 %	3 %	3 %	4 %	4 %	3 %	4 %	4 %
2021	4 %	4 %	2 %	4 %	3 %	3 %	4 %	4 %	3 %	4 %	4 %
2022	4 %	4 %	2 %	4 %	3 %	4 %	3 %	4 %	3 %	4 %	4 %
2023	4 %	4 %	2 %	4 %	3 %	4 %	3 %	4 %	3 %	4 %	4 %

Kjøtt	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	12 %	11 %	9 %	11 %	12 %	10 %	13 %	16 %	10 %	10 %	11 %
2014	12 %	10 %	9 %	11 %	12 %	13 %	13 %	16 %	10 %	10 %	10 %
2015	12 %	10 %	10 %	11 %	12 %	14 %	14 %	16 %	10 %	11 %	11 %
2016	12 %	11 %	10 %	11 %	12 %	14 %	14 %	15 %	9 %	11 %	11 %
2017	12 %	10 %	10 %	11 %	11 %	14 %	14 %	15 %	10 %	11 %	10 %
2018	13 %	10 %	11 %	11 %	11 %	15 %	14 %	15 %	11 %	11 %	11 %
2019	14 %	10 %	11 %	11 %	9 %	15 %	12 %	15 %	10 %	10 %	10 %
2020	14 %	10 %	11 %	11 %	10 %	15 %	12 %	15 %	10 %	11 %	10 %
2021	13 %	10 %	10 %	11 %	10 %	15 %	13 %	14 %	10 %	11 %	10 %
2022	13 %	10 %	11 %	11 %	9 %	14 %	11 %	14 %	9 %	11 %	9 %
2023	13 %	10 %	11 %	10 %	10 %	14 %	12 %	15 %	10 %	11 %	9 %
Innmat	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %
2014	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
2015	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %
2016	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %
2017	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
2018	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
2019	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
2020	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %
2021	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %
2022	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	1 %	0 %	0 %
2023	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %
Dyrefett	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	3 %	6 %	2 %	7 %	7 %	13 %	8 %	7 %	4 %	8 %	9 %
2014	3 %	5 %	2 %	7 %	8 %	13 %	5 %	8 %	4 %	8 %	9 %

2015	3 %	5 %	2 %	7 %	9 %	13 %	7 %	8 %	4 %	8 %	10 %
2016	3 %	5 %	2 %	7 %	9 %	13 %	7 %	7 %	4 %	8 %	9 %
2017	3 %	5 %	2 %	7 %	9 %	12 %	6 %	6 %	5 %	6 %	8 %
2018	3 %	5 %	3 %	7 %	8 %	15 %	7 %	7 %	5 %	6 %	9 %
2019	3 %	5 %	2 %	7 %	6 %	15 %	7 %	7 %	5 %	6 %	9 %
2020	2 %	5 %	2 %	7 %	6 %	15 %	7 %	7 %	4 %	5 %	9 %
2021	3 %	6 %	2 %	7 %	5 %	13 %	7 %	6 %	4 %	5 %	9 %
2022	3 %	5 %	3 %	7 %	5 %	13 %	6 %	7 %	3 %	5 %	8 %
2023	3 %	6 %	2 %	7 %	4 %	13 %	7 %	7 %	4 %	5 %	8 %
Melk ekskl. smør	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	11 %	14 %	1 %	11 %	13 %	14 %	17 %	15 %	11 %	10 %	11 %
2014	11 %	15 %	1 %	10 %	13 %	13 %	18 %	18 %	10 %	10 %	11 %
2015	11 %	16 %	2 %	11 %	14 %	16 %	18 %	17 %	10 %	10 %	12 %
2016	11 %	15 %	2 %	11 %	13 %	15 %	18 %	16 %	10 %	10 %	12 %
2017	11 %	15 %	2 %	10 %	13 %	14 %	18 %	16 %	10 %	11 %	12 %
2018	11 %	16 %	2 %	11 %	13 %	15 %	19 %	16 %	11 %	11 %	13 %
2019	11 %	15 %	2 %	12 %	13 %	14 %	16 %	16 %	11 %	10 %	14 %
2020	11 %	15 %	2 %	13 %	14 %	16 %	18 %	16 %	11 %	10 %	14 %
2021	11 %	16 %	2 %	13 %	14 %	20 %	19 %	16 %	11 %	10 %	14 %
2022	11 %	15 %	2 %	13 %	13 %	17 %	16 %	15 %	9 %	10 %	15 %
2023	10 %	15 %	2 %	13 %	13 %	17 %	17 %	16 %	11 %	10 %	16 %
Egg	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	2 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %
2014	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %
2015	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	2 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %
2016	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	2 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %
2017	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	2 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %
2018	2 %	1 %	1 %	1 %	2 %	2 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %

2019	2 %	1 %	1 %	1 %	2 %	2 %	1 %	1 %	2 %	1 %	2 %
2020	2 %	1 %	1 %	1 %	2 %	2 %	1 %	1 %	2 %	1 %	2 %
2021	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %
2022	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %	2 %	1 %	2 %
2023	1 %	1 %	1 %	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %	2 %	1 %	2 %
Fisk og sjømat	USA	Sveits	Sør-Korea	EU27	Sverige	Danmark	Finland	Island	Russland	Norge	Tyskland
2013	1 %	1 %	3 %	1 %	2 %	1 %	2 %	5 %	1 %	3 %	1 %
2014	1 %	1 %	3 %	1 %	2 %	2 %	2 %	5 %	1 %	3 %	1 %
2015	1 %	1 %	3 %	1 %	2 %	2 %	2 %	5 %	1 %	3 %	1 %
2016	1 %	1 %	3 %	1 %	2 %	2 %	2 %	5 %	1 %	3 %	1 %
2017	1 %	1 %	3 %	1 %	2 %	2 %	2 %	6 %	1 %	3 %	1 %
2018	1 %	1 %	3 %	1 %	2 %	2 %	2 %	5 %	1 %	3 %	1 %
2019	1 %	1 %	3 %	1 %	2 %	1 %	2 %	2 %	1 %	3 %	1 %
2020	1 %	1 %	3 %	1 %	2 %	1 %	2 %	2 %	1 %	3 %	1 %
2021	1 %	1 %	3 %	1 %	2 %	1 %	2 %	2 %	1 %	3 %	1 %
2022	1 %	1 %	3 %	1 %	2 %	1 %	2 %	2 %	1 %	3 %	1 %
2023	1 %	1 %	3 %	1 %	2 %	1 %	2 %	2 %	1 %	3 %	1 %

Vedlegg 11: Sammenlikning norske tall (2022) og FBS 2022 for Norge

	Mat/pers/år FBS (kg)	Mat/pers/år norske tall (kg)	Energi/pers/dag FBS (kcal)	Energi/pers/dag norske tall (kcal)	Andel av energien per produktgruppe FBS (%)	Andel av energien per produktgruppe norske tall (%)	SG3 FBS (%)	SG norske tall (%)
Korn	176	82,9	1 072,6	791,4	36 %	30 %	26 %	41 %
Stivelsesrike røtter	19	59,0	33,2	114,0	1 %	4 %	90 %	84 %
Sukker og søtningsmidler	65	24,1	311,3	257,8	11 %	10 %	-4 %	1 %
Belgvekster	20	4	179,7	40,4	6 %	2 %	5 %	-11 %
Nøtter	4	3	23,3	22,7	1 %	1 %	-15 %	-8 %
Oljefrø	8	3	50,4	25,1	2 %	1 %	2 %	-2 %
Vegetabilske oljer	15	12	306,3	235,1	10 %	9 %	9 %	1 %
Grønnsaker	157	76,3	61,6	46,4	2 %	2 %	19 %	49 %
Frukt	137	82,0	126,8	106,2	4 %	4 %	3 %	6 %
Kjøtt	72	72,0	348,0	355,4	12 %	14 %	92 %	92 %
Kjøtt-biprodukter	2	2	6,3	9,1	0 %	0 %	100 %	87 %
Meierivarer	175	148	308,0	523,0	10 %	20 %	87 %	92 %
Egg	12	13,2	43,4	41,4	1 %	2 %	99 %	99 %
Fisk og sjømat	50	19	84,9	48,3	3 %	2 %	36 %	80 %
Alle produkter	911,8	600,2	2 955,7	2 616,4	100 %	100 %	33 %	47 %

Vedlegg 12: Sammenlikning norske tall (2023) og SUA 2023 for Norge

	Mat/pers/år SUA (kg)	Mat/pers/år norske tall (kg)	Energi/pers/dag SUA (kcal)	Energi/pers/dag norske tall (kcal)	Andel av energien per produktgruppe SUA (%)	Andel av energien per produktgruppe norske tall (%)	SG2 SUA (%)	SG3 SUA (%)	SG norske tall (%)
Korn	108	80	1 041,45	758,50	35 %	30 %	59 %	62 %	39 %
Stivelsesrike røtter	15	53	57,06	101,99	2 %	4 %	84 %	94 %	87 %
Sukker og søtningsmidler	63	24	286,97	257,57	10 %	10 %	4 %	1 %	1 %
Erter, nøtter, oljefrø, annet fett	40	21	559,27	318,71	19 %	13 %	-9 %	32 %	-1 %
Grønnsaker	68	72	57,39	43,67	2 %	2 %	29 %	34 %	48 %
Frukt	69	78	117,67	100,13	4 %	4 %	2 %	6 %	7 %
Kjøtt og kjøttbiprodukter	65	71	340,20	344,13	11 %	14 %	95 %	96 %	94 %
Meierivarer	105	145	417,12	515,35	14 %	20 %	90 %	95 %	96 %
Egg	12	13	42,59	41,79	1 %	2 %	99 %	99 %	99 %
Fisk og sjømat	49	18	83,69	46,31	3 %	2 %	-258 %	36 %	80 %
Alle produkter	912	576	3 003,40	2 528,15	100 %	100 %	34 %	56 %	47 %

Vedlegg 13: Sammenlikning utvikling i beregnet SG3 (FBS) og norske tall 2013-2023

Norge	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
FBS	34,2 %	35,5 %	36,0 %	35,3 %	34,4 %	30,5 %	32,1 %	32,3 %	30,5 %	32,5 %	30,3 %
Norske tall	45,9 %	45,0 %	47,7 %	46,4 %	47,7 %	42,7 %	41,0 %	44,6 %	45,6 %	46,6 %	46,6 %

Vedlegg 14: Metodebeskrivelse beregning av selvforsyningsgrad

Innledning

Nedenfor beskrives de ulike matvaregruppene med utgangspunkt i hva som ligger bak tallene for produksjon, import, eksport og engrosforbruk. Det er viktig å legge merke til at det opprinnelige formålet med å utarbeide disse tallene er å kartlegge matforsyningsstatistikken, altså tilgang på mat i Norge. Etter hvert har metoder vært justert bl.a. som følge av tilgang til data. Etterhvert har man utviklet ulike beregninger og begreper på bakgrunn av tallmateriale man har disponert. Som f.eks. hvor stor andel av den tilgjengelige produksjonen blir konsumert og hvor mye kunne blitt konsumert hvis man ikke eksporterte mat (selvforsyningsgrad vs. dekningsgrad). Hele tiden har formålet med tallene vært å se på den totale forsyningen av mat i Norge. Basert på de tilgjengelige dataene ble det derfor besluttet å anvende en metode der man valgte å anvende produksjonstall, tillagt import fratrasket eksport, for å beregne engrosforbruket. Engrosforbruket er imidlertid ikke identisk med det man spiser fordi det både oppstår svinn, er lagerendringer på enkelte matvaregrupper osv.

En sentral del i analysen av disse tallene har vært å se på utvikling over tid. Dette innebærer at man har vært konservative mtp å gjøre endringer i metoder som skaper brudd i tidsseriene. Imidlertid har ny kunnskap, endret datatilgang og behov for diverse justeringer bidratt til mindre og større endringer. De fleste av disse endringene som er av større betydning, blir i sin helhet publisert i den årlige rapporten til helsedirektoratet «utvikling i norsk kosthold, Matforsyningsstatistikk fullversjon». En typisk endring kan være at man i budsjettneemnda beslutter å ikke inkludere klemkeegg i produksjonstall, implementering av grensehandelstall, ny kunnskap om råvaresammensetting i margarinproduksjon m.m.

Beskrivelsen er derfor ment som en forklaring på hva som faktisk gjøres og er ikke en beskrivelse av hva som burde/kunne ha vært gjort.

Videre henviser forklaringene til utenrikshandelsstatistikk med utvalgte tollnummer. Disse tollvarenumrene representerer de tollvarenumrene som har vært anvendt i beregningene siden 1999 (noen av disse tollvarenumrene er ikke lengre i bruk). Videre er det enkelte tollvarenummer som kun er angitt med 2, 4 eller 6 siffer og ikke 8 siffer. For disse vil samtlige underkategorier av tollnummeret også inngå i statistikken. Ett eksempel på dette er at samtlige tollvarenummer for fisk inngår i statistikkgrunnlaget; merket «03*», samt alle varenummer under f.eks. «1603*».

Korn, som mel, inklusive ris

Produksjon

Når det gjelder produksjonstall består disse utelukkende av Tall som Landbruksdirektoratet (LDIR) innhenter fra matmelmøllene. Tallene omfatter medgått kornvolumer til matmelproduksjon. Tallene skiller mellom kornsortene; hvete, rug, bygg og havre, samt opprinnelse norsk vs. importert korn og fra 2015 om det er konvensjonelt vs. økologisk korn. Videre mottar LDIR volum produsert mel, fordelt på melsorter; siktet hvetemel, spelt, semule durum, sammalt hvete, sammalt spelt, siktet rugmel, sammalt rugmel, byggmel, byggryn, annet mel og melmikser, kli til mat, havregryn og havremel (i 1998 var melet «kun» inndelt etter åtte ulike meltyper, mao er rapporteringen i dag «finere inndelt»).

Den årlige totale summen av produsert mel, divideres med summen av årlig medgått korn (uavhengig av kornslag), for å beregne en årlig omregningsfaktor fra korn til mel. Normalt ligger denne rundt 0,80.

Andelen av medgått korn til matmelproduksjon for de fire kornslagene korrigeres med den årlige faktoren på 0,80. Denne faktoren er lik uavhengig om det er norskprodusert eller importert korn, men varierer noe fra år til år.

I 2023 ble det f.eks. benyttet 179,4 mill. kg. med norskprodusert hvetekorn til melproduksjon. Dette volumet ble korrigert med en faktor på 0,811, og gav norskprodusert hvetemel på 145,5 mill. kg hvetemel. Tilsvarene beregninger er gjort for havre, rug og bygg, og det er disse tallene som benyttes som produksjonselementet i selvforsyningsgraden.

Produksjonstallene som er beskrevet her tar mao ikke utgangspunkt i totale kornvolumer fra f.eks. totalalkylen. Dette skyldes at korn som høstes som innehar matkornkvalitet nødvendigvis ikke alltid anvendes til mat (ved overskudd kan korn med matkornkvalitet bli regulert til fôr).

Import

Når det gjelder import anvendes samme metode som beskrevet ovenfor, for den andelen av melet som baserer seg på importert korn, men som bearbeides til matmel. I 2023 ble det importert 82,6 mill. kg med hvetekorn, som tilsvarer 67,0 mill. kg mel.

I tillegg til dette importeres det «rent» mel. Som grunnlag for import anvendes en egen fil som NIBIO får tilsendt av SSB over ett utvalg av kapitlene i tolltariffen, utenrikshandelsstatistikk, inndelt etter HS 8 siffer. De aktuelle HS-numrene for mel og korn er inndelt i bearbeidingsgrad, der «rent» mel har faktor 1,0, bakervarer har en faktor 0,8, ris har en faktor 1,0 og mais har en faktor 1,0. Fullstendig inndeling av denne listen er eget vedlegg (og omfatter også historiske HS- nummer som eventuelt har blitt erstattet av nye HS-nummer, for alle matvarer).

For å unngå dobbelttelling av kornet som importeres som skal anvendes til matmelproduksjon, benyttes derfor ikke utenrikshandelsstatistikken når det kommer til HS-nummer av kornimport (kun mel, ris, mais og bakervarer). Importen av korn beregnes jf. første avsnittet beskrevet ovenfor.

Eksport

Eksport beregnes på samme måte med de samme HS-varenummer som for import, med unntak av korn. Korneksporten er lav, og utgjør lite sammenliknet med import og produksjon. Det er ikke mulig å skille anvendelsen av kornet som eksporteres i mat vs. andre anvendelser, så alt av korn anses i beregningene som mat.

Engrosforbruk

Engrosforbruket beregnes som produksjon pluss import minus eksport fordelt på følgende underkategorier; Hvete, rug, bygg, havre, annet, bakervarer omregnet til mel, mais omregnet til mel og ris omregnet til mel.

Energi

Når alt av volumer er på plass, regnes volumene om til energi. For alt korn med unntak av ris benyttes en fast energivekt på 14500 KJ per kilo mel. Dette tilsvarer om lag 343 kalorier per 100 gram. For ris er energifaktoren 15000 KJ per kilo mel. Energivekten som anvendes er lik uavhengig om det er produksjon, import, eksport eller engrosforbruk. Når man ser på gruppen «korn som mel inkl. ris», blir dermed den samlede energien vektet etter volum, noe som innebærer at «korn som mel inkl. ris» har ulik energivekt avhengig av om det er snakk om produksjon, import, eksport eller engrosforbruk.

Poteter

Produksjon

Volumer for norsk potetproduksjon bygger utelukkende på tall fra potetdokumentet i totalalkylen (verdiregnet volumer). Disse volumene rapporteres av Landbruksdirektoratet etter selve produksjonsåret/når de tas opp av jorda). Fordi poteter har ulike anvendelser benyttes kun tall for salg av a) matpotet, b) salg av poteter til bearbeiding (mos/pommes frites, chips, ferdigkoking, lomper/lefser, øvrig bearbeiding og hjemmeforbruk, og c) potetmel/glukose. Poteter som ikke inkluderes er poteter til sprit og settepoteter. Videre periodiseres volumene, slik at produksjonstallene fra totalalkylen (som gjelder produksjonsåret) justeres ut fra når potetene anslagsvis forbrukes. Periodiseringen som legges til grunn innebærer at 25 prosent av produksjonen som beregnes i totalalkylen overføres til neste år forbruk/produksjon, mens 75 prosent av avlingen beholdes i det året produksjonen registreres. Dette er en faktor som anvendes hvert år uavhengig av størrelsen på potetavlingene.

Import og eksport

Importvolumer mottas av SSB på egen fil, fordelt på 8-sifret HS-koder. De aktuelle HS-numrene er inndelt etter bearbeidingsgrad, der «rene matpoteter» har en faktor på 1,0, men både potetmel og bearbeidede poteter har en faktor på 6,0. Omregningsfaktoren innebærer at volumene multipliseres med den aktuelle faktoren, slik at alt av potetmengde regnes om til «ren matpotet». På import- og eksporttall gjøres det ingen periodisering. Import av matpoteter som industrien benytter til bearbeiding (tall oppgitt av industrien selv i forbindelse med arbeid i budsjettmyndighetene) overføres fra undergruppen matpotet til bearbeidet potet. Dette påvirker ikke de totale beregningene mtp poteter, men «øvelsen» gjøres for å se på forholdet mellom forbruket av matpotet vs. bearbeidet potet.

Engrosforbruk og energi

Beregnet produksjon pluss import fratrasket eksport er lik engrosforbruk. Dette gjøres på de tre potetkategoriene; matpotet, bearbeidet potet og potetmel. IOM at alt er regnet om til matpotet, anvendes samme energifaktor på 2940 Joule per kilo for de tre kategoriene av poteter.

Sukker

Produksjon

I dag er det ikke noe råvareproduksjon av sukker i Norge fra betor eller r r. Imidlertid inngår glukoseproduksjon (fra poteter) og honningproduksjon i sukkerberegningen. Produksjon av glukose er relativt moderat. Per i dag finnes det ingen god metode for å unngå eventuelt dobbelttelling av poteter som klassifiseres under poteter (glukose/potetmel) og hva som anvendes til ren glukoseproduksjon. For å unngå fullstendig dobbelttelling av volumene er det benyttet en faktor på 0,8 ved energiberegningen av glukose. Når det gjelder honning, innhentes produksjonstall fra totalkalkylen. Fordi honning har mindre energi enn rent sukker, anvendes også her en omregningsfaktor for energiberegningen (faktor på 0,8). Denne omregningen omtales også som omregning til sukkerekvivalenter.

Import og eksport

Vedlagt fil angir hvilke tollvarenummer som inngår i beregningen for import og eksport av sukker. Avhengig av hvilket tollvarenummer som inngår i de ulike undergruppene, korrigeres volumet. Korreksjonen er gjort mtp. at varene kan ha en annen anvendelse enn mat, og at enkelte varer ikke er like energitette som rent sukker. MAO omfatter korreksjonen en omregning til rene sukkerekvivalenter.

Engrosforbruk og energi

Engrosforbruket beregnes som produksjon pluss import minus eksport. Energien på sukker (rene sukkerekvivalenter) er satt til 16250 KJ per kilo uavhengig om det er snakk om produksjon, import, eksport eller engrosforbruk.

Erter, nøtter og belgvekster

Produksjon

Under gruppen erter, nøtter eller belgvekster antas det at varer tilhørende denne varegruppen ikke produseres i Norge til menneskelig konsum. Imidlertid produseres det noe erter og belgvekster (bl.a. linser og hestebønner) men denne produksjonen er liten per i dag. Det lille som man har oversikt over av produksjon av erter, nøtter eller belgvekster er overført fra denne gruppen til grønnsaker, der det inngår i undergruppen «andre grønnsaker».

Import og eksport

Vedlagt fil angir hvilke tollvarenummer som inngår i beregningen for import og eksport av erter nøtter og belgvekster. Denne gruppen er inndelt i tre undergrupper, der den første består av erter, bønner, linser og diverse belgvekster, den andre undergruppen består av oljeholdige frø og frukter, mens den tredje undergruppen består av nøtter.

Engrosforbruk og energi

I utgangspunktet er det stor variasjon mellom spiselig andel og energiinnhold blant varene i denne matvaregruppen. I følge matvaretabellen.no har f.eks. tørre erter 14 100 KJ per kilo, grønne hermetiske linser har 2 170 KJ per kilo, mandler har 24 810 KJ per kilo, valnøtter 28 050 KJ per kilo. Videre er spiselig andel av varene varierende, der f.eks. nøtter kan importeres både med og uten skall. Selv om tolltariffens inndeling og anvendelse er mer detaljert i dag enn tidligere, anvendes den historiske inndelingen og de gamle vektene for energi i denne gruppen, noe som innebærer at erter, bønner, linser, oljeholdige frø og frukter samt belgvekster har ett beregnet energiinnhold på 14 530 KJ per kilo vare, mens nøtter har 11 000 KJ per kilo vare. IOM at det er antatt at produksjonen er «null» for denne varegruppen er det beregnede engrosforbruket lik nettoimporten av de ulike tollvarenumrene som inngår i denne gruppen, der nøtter vektes med ett noe lavere energiinnhold enn de øvrige varene.

Kakao

Produksjon

Det er ingen produksjon av kakao i Norge. Imidlertid produseres det sjokolade som i prinsippet inngår i kategorien kakao. Sjokolade er ett sammensatt produkt som i hovedsak består av kakao, sukker og meierivarer (ofte melkepulver). IOM at det ikke er produksjon av kakao eller sukker i Norge, samt at medgått meierivarer i sjokoladeproduksjonen beregnes under produksjon av meierivarer og ikke kakao er derfor produksjonen satt lik null.

Import og eksport

Vedlagt fil angir hvilke tollvarenummer som inngår i beregningen for import og eksport av kakao. Kakao omfatter ulike kakaoprodukter som kakaopulver, kakaosmør, sjokolade m.v. Variasjon i omfang av produkter som inngår i denne gruppen innebærer at det er store ulikheter mtp energiinnhold i varene som klassifiseres her. På tross av variasjon, anvendes identisk energiinnhold for samtlige varer i varegruppen uavhengig om de klassifiseres som kakao eller sjokolade i den vedlagte filen. Merk at den sjokoladen som produseres i Norge (på basis av f.eks. importert sukker, kakao og med norsk melkepulver), vil havne som eksport i denne gruppen.

Engrosforbruk og energi

Forbruk av kakao, er i likhet med alle andre matvarer basert på prinsippet om at produksjon pluss import fratrasket eksport er lik forbruk. IOM at det ikke er produksjon av kakao i Norge er forbruket som inngår i selvforsyningsgradsberegningen lik nettoimporten, dvs import minus eksport. Uavhengig om det er import, eksport eller forbruk, anvendes en energivekt på 21 710 KJ per kilo med kakao.

Grønnsaker

Produksjon

Produksjonsdata av grønnsaker baserer seg på produksjonsdata som beregnes i budsjettnemnda som er grunnlagsdokumentasjon for de årlige jordbruksforhandlingene. Disse beregningene bygger igjen på SSB sin årlige hagebruksundersøkelse (<https://www.ssb.no/innrapportering/hagebruksundersokelsen>). Avlingene fra den årlige hagebruksundersøkelsen representerer produsert omsatt mengde grønnsaker til matanvendelse. I tillegg til tallene som beregnes fra hagebruksundersøkelsen, gjøres det en tilleggsberegning for å anslå produksjon av grønnsaker som ikke fanges opp av SSB (kjøkkenhager o.l.). Dette anslaget beregnes ut ifra totale mengder produsert på friland tillagt 2 prosent. Energivekten på alle grønnsaker er på 925 KJ per kilo.

Merk at produksjonsvolumene på grønnsaker ikke rapporteres samlet, men fordelt på vekstgrupper. Produksjonsvolum av de vanligste vekstene publiseres av SSB i statistikkbanken (tabell 10507), mens mindre vekster rapporteres direkte til NIBIO.

Import og eksport

Vedlagt fil angir hvilke tollvarenummer som inngår i beregningen for import og eksport av grønnsaker. Av statistiske hensyn er det utarbeidet 15 grupper med friske grønnsaker og 4 grupper med bearbejdede grønnsaker (tørkede, fryste, konserverte tomater og øvrig konserverte grønnsaker). Tollnummer som omfatter grønnsaker, men som har annen anvendelse enn mat er ekskludert i statistikken (f.eks. tollvarenummer «07119011 andre grønnsaker; grønnsakblandinger: sukkermais til dyrefôr»). Energivekten på import og eksport av grønnsaker er på 925 KJ per kilo.

Engrosforbruk og energi

Forbruket av grønnsaker beregnes som produksjon pluss import minus eksport. Energivekten på forbruk av grønnsaker er på 925 KJ per kilo.

Frukt og bær

Produksjon

Produksjonstall for frukt og bær er hentet fra totalalkylen på samme måte som for grønnsaker. I totalalkyledokumentet anvendes tall fra den årlige hagebruksundersøkelsen, der tallene som rapporteres til NIBIO er delt inn i to hovedgrupper «frukt» og «bær», samt undergrupper «epler, pærer, plommer, moreller og kirsebær» samt «Jordbær, bringebær, solbær og andre bær». For de ulike undergruppene beregnes det i totalalkylen ett tillegg for «hjemmeforbruk» som representerer volumer som ikke fanges opp av hagebruksundersøkelsen. Årlig utgjør hjemmeforbruk av frukt et påslag på mellom 1-2 prosent og på bær om lag 0,5 prosent av volumtallene som rapporteres av SSB til NIBIO.

Historisk sett ble det beregnet ett tilleggsvolum for fruktproduksjon i villahager og gjort anslag for plukking av ville bær. Dette er beregninger som ikke lengre gjøres. For beregninga av energiinnholdet frukt og bær (alle typer vekster) er 1970 KJ per kilo.

Import og eksport

Vedlagt fil angir hvilke tollvarenummer som inngår i beregningen for import og eksport av frukt og bær. Av statistiske grunner er frukt og bær splittet, men det har ingen innvirkning på hvordan energiberegningen gjennomføres da energivekten på import og eksport av samtlige varenummer som inngår her er satt til 1970 KJ per kilo.

I følge matvaretabellen.no. er det store ulikheter i energiinnhold mellom tollvarenumrene som inngår i gruppen for frukt og bær. F.eks. har epler har ett energiinnhold på 2060 KJ per kilo, friske jordbær har ett energiinnhold på om lag 1440 KJ per kilo, mens jordbærsyltetøy har ett energiinnhold på 7380 KJ per kilo. Videre inkluderer import og eksportstatistikken tollvarenummer som muligens ikke burde vært definert som mat (f.eks. saft).

Engrosforbruk og energi

Forbruket av frukt og bær beregnes som produksjon pluss import minus eksport. Energivekten på forbruk av frukt og bær er 1970 KJ per kilo. Denne faktoren har vært benyttet i «alle år» og er trolig beregnet til å representere gjennomsnittlig energi på friske frukter og bær. Energiinnholdet i bearbeidede produkter er trolig høyere, noe som skulle tilsa at man burde hatt høyere energivekt for de bearbeidede produktene. Samtidig er omfanget av de bearbeidede produktene høyst diskutabelt (om de skulle vært regnet som mat).

Kjøtt og kjøttbiprodukter

Produksjon

Produksjonsdata for kjøtt og kjøttbiprodukter baserer seg hovedsakelig på beregninger fra budsjettnemnda som i sin tur baserer seg på SSB som hovedkilde. Det gjøres separate beregninger for følgende dyreslag; storfe, kalv, sau/lam, geit/kje, hest, svin, fjørfe, rein/hjort/kanin samt vilt/øvrig kjøtt.

Slaktedata fra Landbruksdirektoratet samt hjemmeforbruk (momsfri retur) utgjør volumtallene for de største produksjonene til kjøttberegningen. Lagerendringer håndteres ved at en uttak lager fra et år til neste legges til årets produksjon. Kjøtt som legges på lager trekkes fra produksjonen, slik at kun kjøttet som forbrukes inneværende år fremkommer i produksjonstallene.

I tillegg til den tradisjonelle husdyrproduksjonen inkluderes produksjonstall av kjøtt fra vilt. Vilt produksjonen baserer seg på jaktstatistikk for dyrene elg, hjort, villrein, rådyr og småvilt (fugl og hare). Dette er statistikk som publiseres av SSB, men som gjennom historien har variert noe mtp tallgrunnlaget. Enkelte år har jaktstatistikken vært tilgjengelig i kilo, mens andre år (gjelder spesielt småvilt) har antall dyr vært grunnlag for beregningene. I år der antall dyr har ligget til grunn, har det vært benyttet en beregnet gjennomsnittlig vekt per dyr (f.eks. 0,228 kg på lirype, 0,591 kg på stokkand, 15 kg på rådyr osv).

Beregningen for kjøttbiprodukter omfatter den andelen av kjøtt/innmat som kommer fra husdyrprodukter, men som ikke inngår i tall for slaktedata, som f.eks. lever. Selve beregningen av kjøttbiprodukter har vært justert flere ganger. Dagens beregningsmetode bygger på oppgitte volumer av rene innmatsprodukter fordelt på dyreslag per 2019. Disse produktene er deretter omregnet til engrosvekt med ulike faktorer (storfe 1,18413, svin 1,14425, småfe 1,07015 og fjørfe 1,66871). Fra og med 2020 er volumene av kjøttbiprodukter beregnet ut ifra endring i slaktevekt for de respektive dyreslagene som beregnes i totalalkylen. F.eks. dersom produksjonen av svinekjøtt i totalalkylen øker med 2 prosent, antas det at innmat fra svin også vil øke med 2 prosent.

Import og eksport

Tallene for import og eksport er hentet fra utenrikshandelsstatistikken fra SSB. Varene omfatter i hovedsak kapittel 02 i tolltariffen. Import og eksport av kjøttbiprodukter i budsjettår er satt til avrundet gjennomsnitt av de tre foregående år.

Engrosforbruk og energi

Forbruket av de respektive inndelingene av dyreslag beregnes separat som produksjon pluss import minus eksport. Energivekten som anvendes i selvforsyningsgradsberegningen er det vektete snittet av energivekter per type kjøtt, avhengig av deres andel i gruppen. Eksempel på vektet samlet energivekt og energivektene som benyttes per type kjøtt er:

	Energivekt (kJ/kg)	Andel av forbruk kjøtt (2023)
Storfe	6 270	57 %
Kalv	4 180	0 %
Sau/lam	8 360	5 %
Geit	8 360	0 %
Hest	4 510	0 %
Svin	11 040	19 %
Fjørfe	4 510	17 %
Rein	5 270	0 %
Vilt	5 270	2 %
Vektet energivekt for kjøtt	6 939	100 %

Egg

Produksjon

Kilden for eggproduksjon av norsk produksjon av egg (salg og hjemmeforbruk) hentet direkte fra totalkalkylen som er tall som utarbeides i forbindelse med budsjettnemnda. I beregningen i budsjettnemnda omfatter dette a) salg til grossist (Landbruksdirektoratet gir regnskapstall for innveide mengder ved sentralene), b) beregnet hjemmeforbruk (antall jordbruksbedrifter med verpehøner, ganger 3,3 personer per bruk ganger 15 kilo per person på brukene og c) direkte salg (egg som ikke blir avregnet gjennom godkjente pakkerier, som kan inkludere privatsalg til forbrukere, storhusholdning eller til detaljist). Direktesalget beregnes ut ifra innbetalt omsetningsavgift. Tidligere år har man inkludert rugeegg (egg som var ment til å klekkes, men har blitt anvendt som egg til mat), men denne produksjonen er ikke lengre med, da omfanget av dette har vist seg å være minimalt.

Energien i en kilo skallegg som anvendes i selvforsyningsgradsberegningen er 4779 KJ per kilo. Til sammenlikning viser matvaretabellen.no at energiinnholdet i en kilo rått egg er 6200 KJ per kilo.

Import og eksport

Vedlagt fil angir hvilke tollvarenummer som inngår i beregningen for import og eksport av egg. Det er kun egg som går til mat som i prinsippet er inkludert. De aktuelle tollvarenumrene for egg er inndelt i tre ulike kategorier; egg med skall, tørket egg og annet egg. Egg med skall har en omregningsfaktor på 1,0, mens tørket egg har omregningsfaktor på 4,6 mens øvrig egg har omregningsfaktor på 1,19. Omregningsfaktoren innebærer at man regner de bearbejdede eggeproduktene om til egg med skall. Energien i en kilo med egg som benyttes ved beregning av selvforsyningsgradsberegningen er 4779 KJ per kilo.

Engrosforbruk og energi

Forbruket av egg beregnes som produksjon pluss import minus eksport. Energivekten som anvendes på forbruk av skallegg er 4779 KJ per kilo. Energikoeffisienten hensyntar at egget inneholder skall (som ikke spises). I matvaretabellen.no er det oppgitt at 88 prosent av egg med skall er spiselig mengde, noe som skulle tilsa at energiinnholdet som anvendes for energiberegning av egg trolig skulle ligget noe høyere $(620 \text{ kJ})/100 \text{ g} = 6,2 \text{ kJ/g} \times 88 = 5466 \text{ kJ/kg}$.

Fisk

Forbruk

Produksjon av fisk beregnes på en annen måte enn øvrige data. Det er gjort en rekke forsøk gjennom flere år om å ta utgangspunkt i fangst- og akvakulturstatistikk mtp å utarbeide produksjonstall. Av ulike årsaker har man ikke klart dette på en tilfredsstillende måte. Dagens produksjonstall på fisk beregnes derfor.

Data for beregning av engrosforbruk baserer seg på en ekstern kilde «Flesland markedsinformasjoner». Denne kilden baserer seg igjen på å innhente omsetningsvolum (og verdi) av fisk og skalldyrprodukter fra samtlige grossister som selger til dagligvare, butikker, storhusholdning m.v. Disse volumene innhentes som produktvekt (i den tilstand produktet omsettes) fordelt på ulike bearbeidingsgrader og fiskeslag (totalt 48 ulike grupper). På 2000 tallet ble det gjennomført en undersøkelse om hvor stor andel av fisken som ble omsatt var basert på norsk fisk og hvor stor andel som var basert på import av fisk. Disse undersøkelsene viste en norskandel på om lag 80 prosent og en importandel på 20 prosent. Årlig har denne statistikken vist et omsetningsvolum på om lag 100 mill. kg i året.

I motsetning til flere andre matvaregrupper beregnes ikke ett eget volum av hjemmeforbruk/fisket selv/gave. Eldre beregninger antyder at dette volumet utgjorde ett tillegg på mellom 5-15 prosent.

Justering av import og eksport

Volumtall for import og eksport av fisk og skalldyr/sjømat baserer seg på utenrikshandelsstatistikken, der hele kapittel 03 i tolltariffen inkluderes, samt utvalgte tollvarenummer på kapittel 16).

En stor utfordring er at tolltariffen ikke har noen inndeling på anvendelse og bearbeidingsgrad. Også her er det gjort fremstøt på å utarbeide representative vektorer basert på anvendelse og bearbeidingsgrad, uten at man har kommet i mål. Dersom man utelukkende hadde anvendt forbrukstallene fra Flesland markedsinformasjoner med ett forbruk på f.eks. 100 mill. kg. i året, ville 20 importandel tilsi at importen lå på om lag 20 mill. kilo (80 mill. kg norskprodusert).

Imidlertid er den årlige importen på mellom 200-300 mill. kilo årlig (altså betydelig større en forbruket). Dette kan ha en rekke ulike forklaringer som f.eks. anvendelse, utenlands bearbeiding m.m.

Det som gjøres i beregningen for fisk og sjømatprodukter er derfor at man beregner ett importvolum ved å sette dette lik 20 prosent av forbruket. DVS at dersom forbruket er på 100 mill. kg, settes importen lik 20 mill. kg. Videre beregnes differansen mellom faktisk importvolum fra utenrikshandelsstatistikken (f.eks. 250 mill. kg.), og det beregnede importvolumet (20 mill. kg), som blir 230 mill. kg.

Videre anvender man utenrikshandelstallene for eksport av fisk (produktvekt). Volumet varierer en del fra år til år, men for eksempelets skyld, kan man si at det eksporteres 2500 mill. kg fisk. I beregningen av selvforsyningsgraden blir eksportvolumet fra utenrikshandelsstatistikken korrigert med differansen på importberegningen (230 mill. kilo beskrevet ovenfor). DVS at vi i eksporttallene anvender $2500 - 230 = 2270$ mill. kg som eksportvolum.

Basert på forbrukstallet på 100 mill. kg, importtallet på 20 mill. kg og eksporttallet på 2270 mill. kg. blir den beregnede produksjonen på $100 - 20 + 2270 = 2350$ mill. kg.

Energi

Selvforsyningsgraden beregnes ikke i vekt (kg) men som energi. For å komme frem til en energivekt, har Flesland markedsinformasjoner siden omleggingen på 2000 tallet regnet om alle de 48 kategoriene av grossistomsatt fisk og sjømat fra produktvekt til filetvekt (disse omregningsfaktorene baserer seg ifølge Norges Sjømatråd på vektorer utarbeidet av SINTEF som i sin tur bygger på tidligere utredninger (bl.a. NILF Notat 1996:7 «anskaffelse av fisk og fiskevarer», og fekte fra fiskeridirektoratet. gjeldene

forskrifter «Forskrift om omregningsfaktorer fra produktvekt og antall til rund vekt» og vekter fra Norges sjømatråd. Dette er vekter som ikke har vært justert korrigert de siste ti årene.

Videre har man beregnet energiinnhold per 100 gram spiselig andel fra bl.a. matvaretabellen.no på de 48 kategoriene som Flesland markedsinformasjoner rapporteres til NIBIO (heller ikke her er det foretatt noen korreksjoner i energiinnholdet de siste ti årene).

F.eks. rapporterte Flesland markedsinformasjoner at det er omsatt 948 tonn med hyse målt som produktvekt i Norge i 2023, som i deres beregninger tilsvarer 774 tonn som filetvekt (tilsvarende gjøres på totalt 48 kategorier). Tidligere publisert energiinnhold i Matvaretabellen.no var at energiinnholdet i Hyse var 290 KJ per 100 gram (nyeste energiinnhold er pt. denne kilden nå oppjustert til 329 kJ per 100 gram). Volumet av filetvekt for de 48 ulike kategoriene multipliseres med energiinnholdet for de respektive gruppene. Deretter beregnes ett gjennomsnitt for av de 48 ulike gruppene. I 2023 var den gjennomsnittlige energivekten for fisk og sjømat på 5576 KJ per kilo (som filetvekt).

Videre gjøres en siste omregning fra filetvekt tilbake til produktvekt, da man i samletabeller oppgir samlet engrosforbruk. Denne omregningsvekten beregnes som sum filetvekt dividert på produktvekt. I 2023 var filetvekten 70.194 tonn og produktvekten var 101.990 tonn = 0,6882439.

Gjennomsnittlig energivekt som filetvekt på 5576 korrigeres med faktoren 0,6882439, slik at omregnet energivekt for produktvekten av fisk og sjømat ble 3.838 per kilo.

IOM at sammensettingen av grossistomsatt volum varierer fra år til år, blir dermed også gjennomsnittlig energivekten som anvendes for fisk endret fra år til år. Videre må det påpekes at energivekten som anvendes i beregningene for selvforsyningsgraden er det samme uavhengig om man ser på produksjon vs. import, eksport eller forbruk. Energiberegningen som er beskrevet ovenfor baseres på forbrukstallene. Dette vil i prinsippet kunne slå noe skjevt ut iom at sammensettingen av fiskeforbruket ikke er likt som sammensettingen av produksjon, import og eksport.

På grunn av *avvikende* beregningsmetode, med manglende, usikre og grove anslag, anses fisk og sjømat som en usikker matvaregruppe.

Meierivarer

Produksjon

Produksjonen av meierivarer beregnes ut fra leverte mengder av melk inkl. hjemmeforbruk, som beregnes i forbindelse med de årlige jordbruksforhandlingene og som offentliggjøres i totalkalkylen (postene «061R sum kumelk» og «061V sum geitemelk»). Disse volumene har anvender en energifaktor på 2870 KJ per kilo.

Av statistiske årsaker er det ønskelig å se på sammensettingen/anvendelsen av meierivarene som produseres av melken som er produsert, som f.eks. hvor mye ost og smør spiser vi. Det innhentes derfor tall fra de største meieriprodusentene (Tine, Synnøve Finden, Kavli/Q-meieriene, Rørosmeieriet, Fjordland, Mills og Nordmilk). I alt rapporteres det tall for flere hundre ulike produkter som blir gruppert i undergrupper som melk, yoghurt, ost, fløte, rømme, smør, melkepulver o.l. De ulike produktene regnes fra produktvekt om til medgått melk med litt ulike faktorer (f.eks. på smør benyttes en faktor på 20, ost benytter faktor på 10, melkepulver benytter faktor på 9, mens melk anvender ulike faktorer avhengig av fettinnhold (1,032-1,036). I realiteten er denne beregningen ikke nødvendig for selve produksjonsberegningen i selvforsyningsgradsberegningen da vi anvender mengde melk fra totalkalkylen multiplisert med energifaktor).

Deretter beregnes hvordan energien som fordeler seg på de ulike produktgruppene, ref tabell nedenfor (eksempel fra 2023):

	Energivekt	Sum energi (2023)
Produsert mengde melk	2870	4 044 746
Helmelk	2870	269 598
Lettmelk	1970	323 335
Skummet melk	1590	242 195
Yoghurt	4730	259 759
Konserverte melkeprodukter	2672*	430 372
Fløte og rømme	15000	613 376
Ost	14500	1 309 693
Smør	31200	596 494
Sum		4 044 823

* beregnes som en residual og varierer fra år til år. Grunnet desimaler avviker energi i produsert mengde noe fra «sum» energi fordelt på varegrupper av energi.

Den andelen av smør som inngår i smørblandet margarin, inngår i energiberegningen for smør.

Import og eksport

Vedlagt fil angir hvilke tollvarenummer som inngår i beregningen for import og eksport av meierivarer inndelt i undergrupper. Merk at de meierivarene som ikke er ost, smør eller yoghurt blir gruppert som *konserverte meieriprodukter* og består av ulike typer produkter (flytende, tørkede m.m.). Dette innebærer at vi anvender fire undergrupper av meierivarer ved beregning av import og eksport; «ost, smør, yoghurt og konserverte». Energiinnholdet som benyttes for ost, smør og yoghurt er satt lik som energiinnholdet som anvendes når produksjonen beregnes (tabellen ovenfor). Når det gjelder øvrige meierivarer som inngår i gruppen «konserverte melkeprodukter», anvendes energiinnholdet som er beregnet under produksjon av konserverte melkeprodukter.

Margarin og annet fett

Produksjon

I Norge produseres det margarin der Mills og Fjordland (eies av Tine, Nortura og Hoff) per i dag er de to største produsentene. Margarin som produseres i Norge i dag, produseres i hovedsak av planteoljer som soya-, raps-, mais- og solsikkeolje, mens enkelte margarinvarianter også har innblanding av animalsk fett (i all hovedsak smørblandet margarin). Også palmeolje har vært benyttet i margarinproduksjon, men har i de senere årene blitt faset ut. I riktig «gamle dager» var det utbredt å anvende fiske-/hvalolje i margarinproduksjonen, men dette anvendes ikke i dagens margarinproduksjon. Hovedårsaken til at hval/fiskeoljer ble fjernet skyldes at man fant ut at disse oljene ble herdet i margarinproduksjonen, noe som skapte transfett. Dette transfettet ble videre koblet til økt risiko for hjerte og karsykdom. Når det kommer til bruk av norskproduserte oljer (i hovedsak raps) utgjør denne andelen en liten del av råvarene som benyttes i produksjon av margarin. I 2020, ble det gjennomført samtaler mellom NIBIO og de største margarinprodusentene, noe som resulterte i en større korrigering av forutsetningen om nasjonaliteten til råvarene som ble benyttet i margarinproduksjonen. Det ble deretter besluttet å endre beregningsmetoden for margarin fra og med 2019, noe som innebærer et brudd i tidsserien. Basert på de opplysningene vi har mottatt, ble det anslått at det samlede volumet av norskproduserte råvarer utgjør om lag 100.000 kg per år. Inntil nye opplysninger foreligger, legges derfor dette volumet til grunn for beregningen av norsk margarinproduksjon. Volumet fordeles på ordinær margarin og lett margarin.

Dette innebærer at det forutsettes at norsk margarinproduksjon kun er på 0,1 mill. kg, mens all margarin som produseres i Norge (basert på importerte råvarer) inngår i statistikken for import av margarin.

Import og eksport

Som beskrevet over, produseres margarin i Norge hovedsakelig på basis av importerte råvarer. Disse råvarene består av både margarinblandinger, diverse oljer, og mer ubearbeidede varer (soya, raps mv.). En utfordring i beregningene er at råvarene som anvendes i margarinproduksjonen, importeres under ulike tollvarenummer, uten at deres faktiske anvendelse er spesifisert i tolltariffen. For eksempel importeres *rapsolje* som skal anvendes i margarinproduksjon på tollvarenummer 15141990 «raps- og rybsolje med lavt innhold av erukasyre, og dens fraksjoner, ikke råolje, ikke til dyrefôr». Det samme tollvarenummeret omfatter imidlertid også olje med helt andre bruksområder, som skjæreoljer og smørevarer til verkstedindustrien, kjedeoljer til motorsager og råstoff til produksjon av biodrivstoff. Dette innebærer at utenrikshandelstatistikken ikke kan brukes direkte for å fastslå volumet av råvarer som anvendes i margarinproduksjonen.

Import og eksport av margarin klassifiseres i all hovedsak under kapittel 15.17 i tolltariffen. Fullstendig oversikt over finnes i vedlegget.

I forbindelse med salgsdata som margarinaktørene oppgir til NIBIO, oppgir de, i tillegg til egne salgsvolum, også volum av råvarer som de selv importerer (både varer under kapittel 15.17 i tolltariffen, men også andre tollvarenummer under kapittel 15). På denne måten unngår vi å dobbelt telle innsatsfaktorene i beregningen av produksjonen av margarin. Videre har margarinprodusentene også oppgitt volum av innkjøpt smør, slik at dette volumet ikke regnes med under margarin, men kun én gang som smør (se eventuelt avsnittet om meieriprodukter).

Salg

Margarinprodusentene oppgir salgsvolum av hhv. margarin, matfett og spiseoljer. Der margarin rapporteres på undergruppene ordinær margarin, lett margarin, flytende margarin og smørblandet margarin.

Forbruk

I engrosforbruksberegningene skilles det mellom «lettmargarin», som har en energifaktor på 14.800 kJ per kilo, og «margarin fratrukket lettmargarin og smør», med en energifaktor på 29.500 kJ per kilo. I tillegg inngår ett eget tillegg for «annet fett», som benyttes med en energifaktor på 37.600 kJ per kilo.

Tidligere ble beregningen av «annet fett» basert på oppgaver fra industristatistikk, SSB og Norsk Matanalyse. Volumet av «annet fett» omfatter fett brukt til spiseoljer, matfett, bakefettblandinger, olje og fett til majones, remulade, dressing, majonessalater, fiskehermetikk, sjokolade og fritering av snacks, frossenfisk, poteter mv., som ikke inngikk i de øvrige matvaregruppene. Dette datagrunnlaget viste seg imidlertid å være svært usikkert. Det siste året denne beregningen ble gjennomført var i 1988. Siden 1988 har man derfor valgt å videreføre resultatet fra 1988- 4,0 kilo per innbygger per år- som representasjon for det årlige engrosforbruket av «annet fett». Forbruket og av margarin og annet fett (inklusive innsatsfaktorene) anses å være usikkert av flere årsaker. Omsetningstall fra bl.a. Flesland markedsinformasjoner, antyder at omsetningen av matoljer er en god del høyere enn de fire kiloene som inngår i dagens matforsyningsstatistikk. Samtidig vil en rekke oljer anvendes i matproduksjon, mens opptaket av energien fra disse er trolig betydelig lavere enn energien som inngår i produktet (f.eks. frityroljer og steke oljer).

Øvrig handel

Øvrig handel består av to undergrupper; «Grensehandel» og «handel av diverse matvarer».

Grensehandel

Grensehandel omfatter beregning av hvor mye nordmenn tar med seg av mat fra utlandet og som dermed ikke blir registrert i den ordinære importen av mat. I all hovedsak omfatter dette typiske dagsturer fra Norge til Sverige, ofte omtalt som «harryhandel». Merk at det ikke beregnes tilsvarende handel som går ut av Norge. DVS at man f.eks. ikke beregner den fisken som «tyske boboilturister» tar med seg tilbake til Tyskland etter opphold i Norge.

Grensehandel ble for første gang inkludert i matforsyningsstatistikken og selvforsyningsgradsberegningen i rapporten «Utvikling i norsk kosthold 2020. Frem til det ble det gjort anslag for grensehandel av kjøtt i perioden 1979-2019, samt grensehandel for margarin i 1969 og 1979. For kjøtt ble imidlertid ikke grensehandelstallene inkludert i energi og selvforsyningsgradsberegningen.

I 2019 utviklet man rammeverket for metoden for beregning av grensehandel som omfattet kjøtt, meieri, korn/mel, sukkervarer, sjokolade og sukkerholdig brus, mens i 2020 ble tallene inkludert i rapporten og selvforsyningsgradsberegningene, med tilbakevirkende kraft fra om med 1999.

Handel av diverse matvarer

Samtidig som man implementerte grensehandelstallene i matforsyningsstatistikken og selvforsyningsgradsberegningen, ble det gjennomført en gjennomgang av tolltariffen for å identifisere om det fantes matvarer som man ikke dekket opp gjennom øvrige matvaregrupper. Det ble da identifisert enkelte varenummer som man mente burde vært definert som mat, men som man tidligere ikke hadde inkludert i matforsyningsstatistikken, i hovedsak var dette bearbeidede produkter. Man valgte da å lage en ny gruppe fremfor å plassere enkeltvarer under eksisterende matkategorier. De nye matvaregruppene omfatter; albuminer, bakegjær, barnemat, drops uten sukker, eddik, fløteerstatninger, utvalgte is/iskrem, majones/remulade, supper/saus, sesamfrø, soyasaus, tilberedte næringsmidler og tyggegummi uten sukker (se excelvedlegg for aktuelle tollvarenummer). For samtlige tollvarenummer ble det tatt ett bredt utvalg av representantvarer innen de ulike matvaregruppene/tollvarenumrene, og innhentet informasjon om energiinnhold. Deretter ble det beregnet ett gjennomsnittlig energiinnhold innenfor de enkelte gruppene, for så å aggregere en samlet energifaktor for gruppen. Denne faktoren er en årlig dynamisk faktor med tanke på at den vektes med volum og energiinnhold i de respektive undergruppene.

Produksjon

Produksjonsvolumet av begge de to gruppene er satt til «null». I realiteten inngår imidlertid en andel allerede i produksjonstallene, der f.eks. deler av barnemat er basert på f.eks. melkepulver og grønnsaker som allerede inngår i hhv. matvaregruppen for meieri og grønnsaker.

Import og eksport

Ved import anvendes metoden for *grensehandel* (det gjøres ingen eksportberegninger). I korthet innebærer dette at man konverterer handlebeløp fra SSB sine grenshandelsundersøkelser om til matvarer ut fra en sammensatt handlekurv konstruert i 2019 (prisanslag på sammensatt matvarekurv). Videre anvendes Sveriges statistikk (SCB) sine forbrukerprisindekser på gruppenivå for framskriving av prisutvikling, samt justering av kronekurs fra Norges Bank. Basert på denne metoden kommer man frem til volumer for de respektive matvaregruppene. Deretter anvender man gjennomsnittlig energifaktor fra de aktuelle matvaregruppene (kjøtt, meieri, korn kakao og sukker) for å bergene en vektet gjennomsnittlig energifaktor for grensehandel. Energivektene på både kjøtt, meieri og korn varierer mtp at disse igjen beregnes som ett vektet snitt av underkategorier. Det vektete snittet ligg på om lag 10000-11000 KJ per kilo.

For «handel av diverse matvarer» anvendes utelukkende tollvarenummer som er angitt i vedlegget. Energivektene for de respektive undergruppene varierer fra 0 KJ per kilo til 29940 KJ per kilo. Samlet sett har imidlertid gjennomsnittsvekten for denne gruppen variert mye fra år til år og fra om det er snakk om import eller eksport. I 1999 og starten av 2000 tallet ble det eksportert relativt mye med høyt energiinnhold (majones og remulade), som gav en høy gjennomsnittlig energivekt. Utover 2000 tallet gikk eksporten av høyenergiproduktene ned. Dette innebærer at energifaktoren på eksport i 1999 var på over 18000 KJ per kilo, mens i 2024 lå denne på om lag 6450 KJ per kilo. Når det kommer til import, har den gjennomsnittlige energifaktoren vært mer stabil og stort sett ligget på mellom 6000 til 7000 KJ per kilo.

Forbruk

IOM at det ikke er en egen produksjonsberegning for grensehandel og eksporten settes lik «0», er importen/grensehandelen lik forbruket. Når det kommer til «handel av diverse matvarer» har det vært så store årlig forskjeller med sammensetting av varer og utslag i energien, at man har beregnet ett eget sett av energivakter på forbruket (import -eksport). Frem til 2002 var disse vektene negative, men har de siste 20 årene ligget på om lag 6600 KJ per kilo. Til sist i energiberegningen som inngår i selvforsyningsgraden, slås de to gruppene sammen til en felles gruppe, med dynamiske vakter for import eksport og forbruk.

Oppsummert

Beskrivelsen ovenfor (inkl. vedlegg 14.1 med varenummer i tolltariffen) gir en grov oversikt over hva som inngår i matforsyningsstatistikken som er grunnlaget for selvforsyningsgradsberegningen. Beskrivelsene er nødvendigvis ikke fullstendige, da de baserer seg på hovedtrekkene. For eksempel kan det gjøres manuelle korreksjoner i enkelte tall når dette er påkrevd. Eksempler på dette kan være uforklarlige endringer i volumregistreringer på tollnummer, som i sin tur kan skyldes feilregistrert statistikk. Beregningene som ligger bak de dataene som vi anvender (primært produksjonsdata) er delvis dokumentert i grunnlagsdokumentasjonen i de årlige jordbruksforhandlingene, som består av data og informasjon som er unntatt offentligheten. Enkelte av beskrivelsene og beregningene av produksjonstall er derfor ikke gjengis i sin helhet. Videre er det greit å minne om at det samlede tallmaterialet som utarbeides har til hensikt å vise utvikling av matforsyningsstatistikken over tid, der nøyaktigheten og detaljene i beregningene som gjøres, må settes i kontekst med ressurser, metoder og modeller som er satt av til dette arbeidet/formålet.

Vedlegg 14.1: Varenummer i tolltariffen til utenrikshandel norsk metode

Korn	Korn	Korn
<u>Mel (faktor 1,0)</u>	<u>Bakervarer (faktor 0,8)</u>	<u>Bakervarer (faktor 0,8)</u>
11010000*	19021900*	19059090*
11031100*	19022091*	19059091*
11029009*	19022099*	19059092*
11031990*	19023000*	19059093*
11041900*	19023001*	19059098*
11042902*	19023009*	19059099*
11042904*	19024000*	
11041200*	19030000*	<u>Ris (faktor 1,0)</u>
11042200*	19041000*	10061090*
	19041001*	10062090*
<u>Korn (faktor 0,8) kun eksport</u>	19041009*	10063010*
10011000*	19041010*	10063080*
10011900*	19041090*	10063099*
10019000*	19041091*	10064010*
10019900*	19041098*	10064080*
10020000*	19041099*	10064099*
10029000*	19042010*	11029002*
10030000*	19042090*	11031920*
10039000*	19043000*	19049001*
10040000*	19049000*	
10049000*	19049009*	<u>Mais (faktor 1,0)</u>
10070090*	19049020*	07099940*
10079090*	19049090*	10059090*
10081090*	19051000*	11022090*
10082090*	19052000*	11031390*
10082990*	19053001*	11042390*
10083090*	19053002*	11081200*
10084000*	19053100*	11081209*
10085000*	19053200*	11081210*
10086000*	19054000*	11081290*
10089000*	19059001*	
	19059002*	<u>Bearbeidet vare (faktor 0,8)</u>
<u>Bakervarer (faktor 0,8)</u>	19059003*	19022010*
19012010*	19059004*	19059010*
19012091*	19059005*	19022090*
19012092*	19059006*	
19012097*	19059007*	
19012098*	19059008*	
19012099*	19059009*	
19019010*	19059021*	
19019090*	19059022*	
19019091*	19059031*	
19019098*	19059032*	
19019099*	19059033*	
19021100*	19059034*	

PoteterMatpoteter (faktor 1,0)

07019000*
07019010*
07019011*
07019014*
07019018*
07019019*
07019020*
07019021*
07019022*
07019023*
07019028*
07019029*

Potetmel (faktor 6,0)

11051000*
11052000*
11052010*
11052020*
11081300*

Potetprodukter (faktor 6,0)

07101000*
07121000*
07129010*
07129011*
07129012*
20041001*
20041002*
20041009*
20041010*
20041020*
20041090*
20052001*
20052002*
20052009*
20052010*
20052020*
20052090*
20052091*
20052099*

SukkerRør- og betesukker (faktor 1,0)

17011290*
17011390*
17011490*
17019190*
17019991*
17019995*
17019999*
17011100*
17011190*
17011200*
17019100*
17019901*
17019905*
17019909*

Annet sukker (faktor 0,8)

17021190*
17021990*
17022090*
17023000*
17024000*
17025090*
17026090*
17029030*
17029040*
17029099*
17021000*
17021090*
17022000*
17025000*
17026000*
17029020*
17029090*

Melasse (faktor 0,8)

17031090*
17039090*
17031000*
17039000*

SukkerSukkervarer (faktor 0,8)

17041000*
17049010*
17049091*
17049092*
17049099*
17049001*
17049002*
17049003*
17049009*

Honning (faktor 0,8)

04090000*
17029010*

Beter/rør (faktor 0,8)

12129190*
12129390*
12129100*
12129200*

Erter, bønner, linser, nøtter, oljeholdige frø og belgvekster

<u>Erter</u>	<u>Nøtter</u>	<u>Oljeholdige frø og frukter</u>
07131000*	08021200*	21033002*
07131009*	08022100*	21033009*
07132000*	08022200*	
07132090*	08023100*	<u>Belgvekster</u>
20054000*	08023200*	07133400*
20054001*	08024000*	07136000*
20054003*	08025000*	07139000*
20054009*	08025100*	11061090*
	08025200*	11062000*
<u>Bønner</u>	08026000*	12051090*
07133100*	08026100*	12059090*
07133200*	08026200*	12071090*
07133300*	08028000*	12076090*
07133500*	08029010*	12077090*
07133900*	08029090*	12122190*
07135000*	08029091*	12129290*
07135090*	08029099*	12129400*
20055100*	08135010*	12129900*
20055900*	08135090*	20089904*
20055901*	08135091*	
20055909*	11063000*	Kakao
	12021090*	<u>Kakao</u>
<u>Linser</u>	12022090*	18010000*
07134000*	12024190*	18020000*
07134090*	12024190*	18020009*
	12024290*	18031000*
<u>Nøtter</u>	12024290*	18032000*
08011000*	12030090*	18040000*
08027000*	20081110*	18050000*
08029100*	20081190*	
08029200*	20081191*	<u>Sjokolade</u>
08029910*	20081900*	18061000*
08029990*	20089200*	18062011*
08011001*		18062012*
08011009*	<u>Oljeholdige frø og frukter</u>	18062090*
08011100*	12040090*	18063100*
08011200*	12060090*	18063200*
08011900*	12074090*	18069010*
08012000*	12075090*	18069021*
08012100*	12079190*	18069022*
08012200*	12079990*	18069090*
08013000*	12081090*	18069091*
08013100*	12089090*	18069092*
08013200*	21033000*	18069099*
08021100*	21033001*	

GrønnsakerTomater

07020010*
 07020011*
 07020021*
 07020022*
 07020023*
 07020030*
 07020040*
 07020090*

Løk

07031010*
 07031011*
 07031012*
 07031019*
 07031020*
 07031021*
 07031022*
 07031029*
 07031030*
 07031031*
 07031032*
 07032000*
 07039002*
 07039005*
 07039008*
 07039009*

Purre

07039001*
 07039003*
 07039004*

Blomkål

07041010*
 07041011*
 07041020*
 07041021*
 07041031*
 07041041*

Brokkoli

07041030*
 07041050*
 07041060*
 07041070*

GrønnsakerKinakål

07049060*
 07049091*

Annen kål

07049092*
 07049093*
 07049094*
 07049095*
 07049096*
 07049099*
 07049011*
 07049013*
 07049020*
 07049030*
 07042000*
 07042010*
 07042020*
 07049012*
 07049040*
 07049050*
 07049090*
 07049098*

Salat

0705*

Gulrøtter

07061010*
 07061011*
 07061021*

Røtter og knoller

07061020*
 07061030*
 07069010*
 07069020*
 07069030*
 07069040*
 07069091*
 07069099*

Agurk

0707*

GrønnsakerBelgfrukter

0708*

Paprika

07096010*
 07096020*
 07096090*

Sopp

07095100*
 07095110*
 07095190*
 07095200*
 07095900*
 07095910*
 07095990*
 07095300*
 07095400*
 07095500*
 07095600*

Øvrige friske grønnsaker

07091010*
 07091090*
 07092010*
 07092090*
 07093000*
 07094000*
 07094010*
 07094020*
 07094021*
 07094022*
 07094023*
 07097000*
 07097010*
 07097020*
 07099010*
 07099020*
 07099030*
 07099040*
 07099050*
 07099060*
 07099070*
 07099090*
 07099091*
 07099099*

Grønnsaker	Grønnsaker	Grønnsaker
<u>Øvrige friske</u>	<u>Berabeidede, tørkede</u>	<u>Berabeidede, konserverte</u>
07099110*	07129020*	20019041*
07099120*	07129030*	20019050*
07099200*	07129040*	20019051*
07099301*	07129090*	20019052*
07099309*	07129092*	20019058*
07099910*	07129099*	20019059*
07099920*	07123400*	20019061*
07099990*		20019069*
12149011*	<u>Berabeidede, konserverte</u>	20019090*
12149010*	07111000*	20019091*
12149019*	07112010*	20019092*
	07112090*	20019099*
<u>Berabeided, fryste</u>	07113010*	20031000*
07102100*	07113090*	20031001*
07102200*	07114000*	20031002*
07102201*	07115100*	20031008*
07102209*	07115900*	20031009*
07102900*	07119010*	20032000*
07103000*	07119020*	20039001*
07104000*	07119030*	20039009*
07104090*	07119040*	20039010*
07108010*	07119090*	20039090*
07108020*	07141000*	20039091*
07108030*	07141090*	20039099*
07108040*	07142000*	20049010*
07108050*	07142090*	20049020*
07108060*	07143000*	20049090*
07108091*	07143009*	20049091*
07108092*	07144000*	20049099*
07108093*	07149000*	20051000*
07108094*	11081400*	20053000*
07108095*	11081409*	20056000*
07108099*	11081490*	20057000*
07109000*	20011001*	20058000*
	20011009*	20058010*
<u>Berabeidede, tørkede</u>	20011010*	20058090*
07122000*	20011090*	20059000*
07123000*	20012001*	20059001*
07123001*	20012009*	20059002*
07123002*	20012010*	20059003*
07123100*	20012090*	20059004*
07123200*	20019010*	20059009*
07123300*	20019020*	20059100*
07123901*	20019030*	20059901*
07123909*	20019040*	20059902*

GrønnsakerBearbeidede, konserverte

20059908*
 20059909*
 20060000*
 20060001*
 20060003*
 20060009*
 20060010*
 20060031*
 20060039*
 20060091*
 20060099*
 20089100*
 20089190*
 20089903*
 21041020*
 20019039*
 20019062*
 20019063*
 20041000*
 20052000*
 20089110*

Bearbeidede, konserverte tomater

07129091*
 20021001*
 20021009*
 20021010*
 20021090*
 20029010*
 20029020*
 20029090*
 20029091*
 20029099*
 20095000*
 21032001*
 21032002*
 21032010*
 21032020*
 21032021*
 21032029*
 21032000

FruktSitrusfrukter, friske

08051090*
 08052090*
 08054090*
 08055020*
 08055030*
 08059090*
 08052000*
 08053010*
 08053020*
 08053021*
 08053040*
 08054000*
 08059000*
 08051000*
 08052190*
 08052290*
 08052990*

Bananer, friske

08030001*
 08030000*
 08031000*
 08039000*

Epler, friske

08081011*
 08081022*
 08081010*
 08081020*
 08081021*
 08081031*
 08081040*
 08081090*

Pærer, friske

08082012*
 08082021*
 08082010*
 08082011*
 08082020*
 08082030*
 08082031*
 08082041*
 08082050*
 08083010*

FruktPærer, friske

08083020*

Druer, friske

08061010*
 08061011*
 08061019*
 08061090*
 08061091*
 08061099*

Plommer, friske

08094010*
 08094021*
 08094031*
 08094041*
 08094051*
 08094020*
 08094030*
 08094040*
 08107000*

Moreller og kirsebær, friske

08092001*
 08092009*
 08092010*
 08092011*
 08092019*
 08092020*
 08092021*
 08092029*
 08092090*
 08092099*
 08092100*
 08092900*
 08092091*

Meloner, friske

08071100*
 08071900*
 08071001*
 08071009*
 08071000

FruktAnnen frukt, friske

08042010*
08043000*
08044000*
08045001*
08045002*
08045003*
08045009*
08072000*
08082060*
08045000*
08082040*
08084000*
08091010*
08091090*
08093010*
08093020*
08093030*
08093090*
08094060*
08094050*
08109040*

Bearbeidet, konserver

08121000*
08129010*
08129020*
08129030*
08129090*
20089900*

Bearbeidet, tørket

08030002*
08041000*
08042090*
08062000*
08131000*
08132000*
08133000*
08135092*
08135099*
08140000*
11063090*

FruktBearbeidet, syltetøy

20060002*
20060020*
20071001*
20079110*
20079190*
20079902*
20079905*
20079907*
20079909*
20082000*
20083000*
20083001*
20083009*
20083090*
20083091*
20083099*
20084000*
20085000*
20086000*
20087000*
20089201*
20089202*
20089209*
20089300*
20089701*
20089709*
20089901*
20089902*
20089909*

Bearbeidet, saft

20091100*
20091110*
20091111*
20091111*
20091119*
20091120*
20091130*
20091190*
20091191*
20091199*
20091200*
20091210*
20091220*
20091290*

FruktBearbeidet, saft

20091900*
20091910*
20091911*
20091912*
20091919*
20091920*
20091990*
20091991*
20091992*
20091999*
20092000*
20092100*
20092900*
20093010*
20093090*
20093091*
20093099*
20093100*
20093110*
20093190*
20093191*
20093199*
20093900*
20093910*
20093990*
20093991*
20093999*
20094010*
20094090*
20094100*
20094110*
20094190*
20094900*
20094910*
20094990*
20096000*
20096100*
20096900*
20097000*
20097100*
20097900*
20098090*
20098094*
20098099*
20098100*

FruktBearbeidet, saft

20098994*
20098999*
20099000*
20099001*
20099009*
21069020*

BærJordbær, friske

08101010*
08101011*
08101012*
08101020*
08101021*
08101022*
08101023*
08101024*
08101025*
08101030*
08101040*
08101090*

Kiwi, friske

08105000*
08109091*

Skogsbær, friske

08104010*
08104091*
08104099*
08109010*
08104000*
08104001*
08104009*
08104090*

Bringebær, friske

08102010*

Solbær/stikkelsbær/rips, friske

08103010*
08103001*
08109020*
08103030*
08103003*
08103020*
08103002*
08109030*

BærAndre hagebær, friske

08102091*
08102099*
08106000*
08109090*
08102090*
08109099*

Fryste

08111000*
08111001*
08111009*
08112001*
08112005*
08112006*
08112008*
08119001*
08119002*
08119003*
08119004*
08119008*
08111010*
08111090*
08112009*
08112010*
08112090*
08119009*
08119011*
08119012*
08119020*
08119030*
08119090*
08112012*
08112013*
08112019*
08112091*
08112092*
08112093*
08112094*
08112095*
08112011*

BærSyltetøy

08122000*
20071007*
20071008*
20071009*
20071010*
20071090*
20079901*
20079903*
20079904*
20079906*
20079908*
20079910*
20079990*
20088000*

Tørket

08134001*
08134002*
08134010*
08134090*

Saft

20098010*
20098020*
20098091*
20098092*
20098093*
20098911*
20098919*
20098991*
20098992*
20098993*
20098995*

EggEgg med skall (faktor 1,0)

04070010*
04070019*
04070090*
04070099*
04072100*
04072900*
04079000*

Egg, tørket (faktor 4,6)

04081100*
04089100*
35021109*

Øvrig egg (faktor 1,19)

04081900*
04089900*
35021909*

Fisk

03*
1603*
1604*
1605*

MeierivarerOst, annen

04061001*
04061009*
04069093*

Ost, brunost

04069030*

Ost, hvit

04061000*
04062000*
04063000*
04064000*
04064001*
04064005*
04064007*
04064008*
04064009*
04069000*
04069082*
04069084*
04069089*
04069091*
04069092*
04069097*
04069098*
04069099*

Smør

04050000*
04051000*
04052000*
04059000*

Yoghurt

04031010*
04031020*
04031021*
04031029*
04031030*
04031091*
04031099*
04031090*
04032010*
04032020*
04032030*

MeierivarerYoghurt

04032040*

04032091*

04032099*

Konservert (melk/fløte)

04011000*

04012000*

04013000*

04014000*

04015000*

Konservert (melk/fløte_konsentrert/tilsatt)

04021000*

04022100*

04022900*

04029100*

04029900*

Konservert (Kjerne-, kultrmelk, pulver m.m.)

04039001*

04039002*

04039009*

Konservert (myse m.m.)

04041000*

04049000*

Konservert (blandingsprodukter)

19011001*

19011010*

21050020*

35022090*

MargarinMargarin

15171020*

15171021*

15171029*

15171030*

15171031*

15171039*

15179021*

15179030*

15179032*

15179039*

15179040*

15179041*

15179049*

15179091*

15179097*

15179098*

Øvrig handelAlbuminer

35029030*

Bakegjær

21021020*

Barnemat

21042001*

19011090*

Drops uten sukker

21069047*

21069041*

Eddik

22090000*

Fløteerstatninger

21069052*

21069051*

21069091*

Is og iskrem

21050010*

21050090*

Majones/remulade

21039010*

Sauser/supper

21039099*

21039090*

21041090*

21039009*

Sesamfrø

12074000*

Soyasaus

21031000*

Tilberedte næringsmidler

21069098*

21069099*

Øvrig handelTyggegummi uten sukker

21069044*

21069048*

21069042*

21069040*

Øvrig

04101000*

04109000*

KjøttStorfe (faktor 1,0)

02011000*

02012000*

02012001*

02012002*

02012003*

02012004*

02012008*

02012009*

02013001*

02013009*

02021000*

02022000*

02022001*

02022002*

02022003*

02022004*

02022008*

02022009*

02023001*

02023009*

02102000*

Storfe (faktor 0,8)

16025000*

16025001*

16025009*

21041050*

Storfe (faktor 0,2)

19022010*

19059010*

Svin

02031100*

02031101*

02031110*

02031200*

02031201*

02031202*

02031203*

02031211*

02031219*

02031900*

02031901*

02031902*

KjøttSvin

02031903*

02031904*

02031905*

02031907*

02031908*

02031911*

02031913*

02031916*

02031917*

02031955*

02031959*

02032100*

02032101*

02032110*

02032200*

02032201*

02032202*

02032211*

02032219*

02032900*

02032901*

02032902*

02032903*

02032904*

02032905*

02032907*

02032908*

02032911*

02032913*

02032916*

02032917*

02032955*

02032959*

02101100*

02101101*

02101109*

02101200*

02101900*

16024100*

16024200*

16024910*

16024990*

Kjøtt	Kjøtt	Kjøtt
<u>Sau/lam</u>	<u>Fjørfe</u>	<u>Vilt, diverse</u>
02041000*	16023900*	02089095*
02042100*		02089099*
02042200*	<u>Kanin, hare mv.</u>	
02042300*	02081000*	<u>Spiselige biprodukter (faktor 1,0)</u>
02043000*		02061000*
02044100*	<u>Froskelår</u>	02062100*
02044200*	02082000*	02062200*
02044300*	02089060*	02062900*
		02063000*
<u>Geit</u>	<u>Rein</u>	02064100*
02045000*	02089020*	02064900*
	02089021*	02068000*
<u>Hest/esel</u>	02089022*	02069000*
02050000*	02089029*	02090000*
		02091000*
<u>Fjørfe</u>	<u>Vilt, diverse</u>	02099000*
02071100*	02031109*	02071410*
02071200*	02031190*	02072710*
02071300*	02031209*	02073400*
02071490*	02031290*	02073610*
02072400*	02031909*	02074300*
02072500*	02031990*	02074510*
02072600*	02032109*	02075300*
02072790*	02032190*	02075510*
02073200*	02032209*	02089010*
02073300*	02032290*	02109100*
02073500*	02032909*	02109200*
02073501*	02032990*	02109300*
02073509*	02083000*	02109901*
02073690*	02084010*	02109902*
02074100*	02084090*	02109903*
02074200*	02084091*	02109904*
02074401*	02084099*	02109908*
02074409*	02085000*	02109909*
02074590*	02086000*	04100000*
02075100*	02089030*	04109000*
02075200*	02089041*	16021000*
02075400*	02089042*	16022001*
02075590*	02089043*	16022009*
02076010*	02089044*	16029000*
02076090*	02089045*	
02089094*	02089046*	<u>Spiselige biprodukter (faktor 0,8)</u>
16023101*	02089047*	16010000*
16023109*	02089048*	
16023200*	02089050*	

Vedlegg 15: Metode for beregning av selvforsyningsgrad i Tyskland

Tyskland har ikke på samme måte som Østerrike og Sveits en dokumentasjon av metoden for å beregne selvforsyningsgraden åpent tilgjengelig på nettet. Metoderapporten nedenfor omhandler kun dokumentasjonen av beregningsmetoden for kjøtt.

Teksten i dette vedlegget er en revidert versjon av en maskinbasert oversettelse av:

Dokumentasjon av beregningsmetoden for kjøttforsyningsbalansen. Beregningsmetoden ble tilpasset i 2022 og beregnet retrospektivt tilbake til 2010.

Internett: <https://www.bmel-statistik.de/ernaehrung/versorgungsbilanzen/fleisch/dokumentation-versorgungsbilanz-fleisch>, sist nedlastet 9.3.2026

1. Definisjoner

1.1. Forsyningsbalanser:

Forsyningsbalanser brukes for å illustrere tilbud og bruk av landbruksvarer. I tillegg til data om produksjon og forbruk, er handelsdata fra import og eksport også inkludert. Dette inkluderer informasjon om næringsmiddel- og industrisektorene som er underlagt landbruket. I denne sammenhengen gir balansene også informasjon om parametere som selvforsyningsgrad eller forbruk per innbygger, og, når det gjelder kjøttbalansen, det resulterende inntaket per innbygger. Tall fra offisiell landbruksstatistikk, utenrikshandelsstatistikk og andre datakilder brukes til å beregne forsyningsbalansene.

Beregningen av kjøttforsyningsbalansen er basert på antagelsen om hele dyret – inkludert biprodukter og innmat – og alle andre slaktekomponenter som brukes i tillegg til slaktet som henger på kroken. Dette betyr at mer enn bare den faktiske slaktevekten er inkludert i beregningen.

1.2. Slaktevekt

Svinekjøtt: Hos griser regnes inn alt, unntatt tunge, kjønnsorganer, ryggmarg, organer i bryst- og bukhulen, nyrer, mellomgulv og hjerne samt hos purker som har grisene minst én gang, unntatt melkekjertlene.

Storfe kjøtt og kalvekjøtt: Hos storfe som var minst åtte måneder gamle ved slakting, regnes inn alt unntatt skinn, hodet avskåret mellom bakbeinet og den første nakkevirvelen, lemmene avskåret ved håndledds- og tarsalleddene, organene i bryst- og bukhulen, nyrene, nyrefettvevet og bekkenfettvevet, reproduksjonsorganene og tilhørende muskler, skjørtekjøttet, nyrepluggen, halen avskåret i rett vinkel mot virvelen mellom det siste korsbenet og den første halevirvelen, ryggmargen, korsbenets fett, juret, jurfett, øvre lårfett, halsvene og fettvevet som fester seg til det,

Hos storfe som var yngre enn åtte måneder ved slakting, er følgende deler unntatt: huden, hodet som er avskåret mellom bakbeinet og den første nakkevirvelen, lemmene som er avskåret ved håndledds- og tarsalleddene, organer i bryst- og bukhulen, nyrer, nyrefettvev og bekkenfettvev, kjønnsorganene og tilhørende muskler, skjørtekjøttet, nyrestengene og jurfettet.

Fjørfekjøtt: Slaktet hos fjørfe refererer til den plukkede kroppen uten innvoller, hode, bein, hals, hjerte, lever og mage, ofte kalt «kylling 65 %» eller andre former for salg. Slaktevekten er ikke ensartet definert. I forsyningsbalansen tilordnes andelen spiselig innmat (fjørfeinnmat) til innmatlinjen. Abdominalt fett og underhudsfett er inkludert i fjørfeskrotten og dermed i slaktevekten.

Saue- og geitekjøtt: Hos sauer og geiter refererer dette til hele kroppen til et slaktet dyr etter at det er blitt blødd, tatt ut innvoller og flådd, tilberedt som følger: uten hode (avskåret i nivå med atlas-occipitalleddet), føtter (avskåret i nivå med karpalleddet, metakarpalleddet eller tarsometatarsalleddet), hale (avskåret mellom sjette og syvende halevirvel), uten organene i bryst- og bukhulen (unntatt nyrer og nyrefett), og uten jur og kjønnsorganer. Nyrer og nyrefett regnes som en del av slaktet.

Innmat: Beregnet størrelse basert på slaktevolum. I motsetning til de andre underpostene beregnes dette i enheter på 1000 tonn, ikke 1000 tonn slaktevekt.

1.3. Kjøtt

Definisjonen som brukes er basert på forordning (EF) nr. 853/2004 av 29. april 2004 om næringsmiddelhygiene. Denne definisjonen omfatter alle spiselige deler, inkludert blod, av dyreartene storfe, griser, sauer, geiter, fjørfe, haredyr og vilt.

I kjøttforsyningsbalansen er begrepet «kjøtt» delt inn i skjelettmuskulatur og innmat. Dette er basert på definisjonene i retningslinjene for kjøtt og kjøttprodukter:

Kjøtt (skjelettmuskulatur): «Kjøtt» refererer kun til skjelettmuskulatur med festet eller innebygd fett og bindevev, samt innebygde lymfeknuter, nerver, kar og spyttkjertler.

Slakteavfall: «Slakteavfall» til produksjon av kjøttprodukter omfatter lever, hjerte og tunge. I tillegg brukes også lunger, milt, nyrer, mager og formager fjernet fra slimhinnen, samt mage fra fjørfe. Blod klassifiseres som slakteavfall.

2. Beregningsmetode

Nettoproduksjon: Nyttbar produksjon (nettoproduksjon) er mengden kjøtt som ifølge helsemyndighetene er egnet til konsum. Dette kjøttet kommer fra alle dyr som slaktes i Tyskland, både innenlandske og utenlandske.

Svinekjøtt: Primærdata fra slakte- og slaktevektstatistikken til det føderale statistikkontoret. Slakte- og slaktevektstatistikk (kode: 41331-0001)

Storfekjøtt og kalvekjøtt: Primærdata fra slakte- og slaktevektstatistikken til det føderale statistikkontoret. Slakte- og slaktevektstatistikk (kode: 41331-0001)

Fjørfekjøtt: Primærdata fra fjørfestatistikken til det føderale statistikkontoret: Undersøkelse i fjørfeslakterier. Alle virksomheter som har en godkjenning i henhold til EUs hygienelovgivning er pålagt å gi informasjon til undersøkelsen i fjørfeslakterier. I henhold til § 93 avsnitt 2 nr. 1 i landbruksstatistikkloven er følgende pålagt å gi informasjon: Eier eller ledere av bedrifter og selskaper. Dette gjelder også små bedrifter. Ved registrering gjøres et estimat basert på estimerte verdier fra Market Information Eggs & Poultry (MEG).

Fjørfekjøtt tilsvarer i denne sammenhengen summen av kategoriene for tilberedningsmetodene «hele slakt uten innmat» og «oppdelte slakt». I kategorien «oppdelte slakt» trekkes andelen spiselig innmat fra ved hjelp av estimeringsfaktorer.

Fjørfestatistikk: Undersøkelse i fjørfeslakterier (kode: 41322-0003)

Saue- og geitekjøtt:

Primærdata fra slakte- og slaktevektstatistikken til det føderale statistikkontoret. For å ta hensyn til uregistrert hjemmeslakting (uten veterinærinvolvering) av sauer, forventes et estimat fra det føderale statistikkontoret. Slakte- og slaktevektstatistikk (kode: 41331-0001)

Hestekjøtt: Primærdata fra slakte- og slaktevektstatistikken til det føderale statistikkontoret. Slakte- og slaktevektstatistikk (kode: 41331-0001)

Annet kjøtt: Offisiell statistikk brukes for oppdrettsvilt og harer. Informasjon om vilt kommer fra det tyske jegerforbundet.

Kjøttkontrollstatistikken fra det føderale statistikkontoret brukes for kaniner, dåhjort/sikahjort, kronhjort, rådyr og innhegningsvillsvin som er vurdert som egnet til konsum. Den beregnede viltbestanden bestemmes basert på data om årlig jaktfangst og viltutbytte fra det tyske jegerforbundet. En mal fra det tyske jegerforbundets håndbok brukes til dette formålet. Følgende arter er registrert: kronhjort, dåhjort, sikahjort, villsvin, rådyr, gemse, muflon, hare, kaniner, fasaner, raphøns, skogsnepper, ville ender, skogduer og ville gjess. Statistikk over kjøttkontroll (kode: 49911-0010)

Innmat: Dette er et beregnet tall. $\text{Innmat} = 0,085 \times \text{netto storfe kjøttproduksjon} + 0,163 \times \text{netto kalve kjøttproduksjon} + 0,053 \times \text{netto svine kjøttproduksjon} + 0,044 \times \text{netto saue- og geite kjøttproduksjon} + 0,038 \times \text{netto hestekjøttproduksjon} + 0,056 \times \text{netto fjørfekjøttproduksjon} + 0,037 \times \text{Nettoproduksjon av annet kjøtt}$.

EU-faktorer: Storfe, kalver, griser, sauer og geiter, hester (tabell 4050500-0000 andel av Slaktefett og innmat (basert på slaktevekt). Estimerte faktorer: Fjørfe og andre dyr (fjørfeavfall utledet fra tabell 3 i Årbok for fjørfe næringen 2022). Andre dyr representerer en blandet faktor.

Import og eksport av levende dyr: Beregningen av import og eksport av levende dyr er basert på utenrikshandelsstatistikk. De 8-sifrede varekodene (HS-kodene) fra kapittel 1: Levende dyr brukes. Basert på balansevektingskoeffisientene konverterer vektenheten levende vekt til slaktevekt konvertert. Koeffisientene som brukes er oppført i tabell 4050050-0000 Konverteringskoeffisienter.

Oppført som levende vekt i slaktevekt. De foreløpige tallene inkluderer estimer fra Thünen-instituttet (TI), Agricultural Market Information Company (AMI) og Market Information Eggs & Poultry (MEG), slik de var på utarbeidelsestidspunktet.

Eksport av svinekjøtt: Det totale antallet griser registreres ved hjelp av EU-databasen TRACES. Dette består av en kombinasjon av slaktedyr, avlsdyr og grisunger. Prosentandelen av slaktede dyr bestemmes av slakte- og slaktevektstatistikk basert på antall slaktede dyr av utenlandsk opprinnelse bestemmes. Produktnavnene til tallene for utenrikshandel gjenspeiler andelen avlsdyr. Den gjenværende størrelsen er følgelig andelen grisunger.

Storfe kjøtt og kalve kjøtt: Det foreløpige anslaget for importert levende storfe tar hensyn til slakting og statistikk over slaktevekt fra det føderale statistikkontoret. Antall slaktede dyr: Slakt av utenlandsk opprinnelse omregnes til slaktevekt. Andelen av ulike storferaser er basert på et estimat av tidligere utvikling.

Innmat: Beregnet størrelse: $\text{Innmat} = 0,085 \times \text{import/eksport av levende dyr (storfekjøtt)} + 0,163 \times \text{import/eksport av levende dyr (kalvekjøtt)} + 0,053 \times \text{import/eksport av levende dyr (svinekjøtt)} + 0,044 \times \text{import/eksport av levende dyr (saue- og geitekjøtt)} + 0,038 \times \text{import/eksport av levende dyr} + 0,04 \times \text{import/eksport av levende dyr (fjorfe)} + 0,056 \times \text{Import/eksport av levende dyr (annet kjøtt)}$.

EU-faktorer: Storfe, kalver, griser, sauer og geiter, hester (tabell 4050500-0000 andel av slaktefett og innmat (basert på slaktevekt)

Estimerte faktorer: Fjørfe og andre dyr (fjørfeavfall utledet fra tabell 3 i Årbok for fjørfeæringen 2022. For andre dyr representerer dette en blandet faktor fra (Faktorer: gris, fjørfe, storfekjøtt og kalvekjøtt) Statistikk over utenrikshandel (kode: 51000-0013) 4050050-0000 Konverteringskoeffisienter fra levende vekt til slaktevekt

Brutto egenproduksjon:

Brutto innenlands kjøttproduksjon omfatter alle dyr produsert innenlands, uavhengig av slakting hjemme eller i utlandet. Beregnes ut fra innenlandsk, kommersiell slakting og hjemmeslakting minus importerte levende dyr og pluss eksporterte levende dyr.

Start- og sluttlagerbeholdning

Kun statlig subsidiert lagring er vurdert her. Åpningslageret for perioden refererer til ubrukte, men lagrede mengder produkter som eksisterte på den første dagen i referanseperioden, og som stammer fra forrige referanseperiode(r).

Sluttlageret for perioden angir de lagrede mengdene som var til stede på den siste dagen i referanseperioden. Varer som er lagt til eller fjernet i løpet av et år er ikke inkludert. Lagre fra subsidier til privat lagring av storfekjøtt, svinekjøtt, sau- og geitekjøtt vises.

Tilskudd til privat lagring

Import og eksport av kjøtt, kjøttprodukter og hermetikkvarer

Utenrikshandelsstatistikk brukes til å beregne tallene for kjøtt, kjøttprodukter og hermetikkvarer. De 8-sifrede varekodene fra følgende kapitler brukes:

02: Kjøtt og spiselig innmat

15: Animalske, vegetabilsk eller mikrobielle fettstoffer og oljer og produkter derav; spiselige bearbejdede fettstoffer; voks av animalsk eller vegetabilsk opprinnelse

16: Tilberedninger av kjøtt, fisk, krepsdyr, bløtdyr, andre virvelløse dyr som lever i vann eller insekter.

19: Næringsmidler laget av korn, mel, stivelse eller melk; bakevarer

21: Ulike matlagingsprodukter

23: Rester og avfall fra næringsmiddelindustrien; tilberedt fôr

Produktelementene tilordnes kjøtttypene. Produktvekten konverteres til slaktevekt ved hjelp av koeffisienter. Slakteavfall tilordnes kategorien kjøtt (skjelettmuskulatur).

Klassifiseringer fra det føderale statistikkontoret. Disse finnes under menypunktet «Vareklassifisering for utenrikshandelsstatistikk» med online søkefunksjon.

De foreløpige tallene inkluderer estimer fra Thünen-instituttet (TI), Agricultural Market Information Company (AMI) og Market Information Eggs & Poultry (MEG), ettersom ingen endelige utenrikshandelstall er tilgjengelige når forsyningsbalansen utarbeides (Foreign Trade Revision Calendar).

Forbruk

Forbruk er et beregnet tall og inkluderer både mengden kjøtt tilgjengelig for konsum og kjøtt brukt som dyrefôr eller til industrielle formål. Det inkluderer også tap som oppstår under produksjons- og bearbeidingsfasene eller på husholdningsnivå. Forbruket beregnes ved hjelp av følgende formel: Nettoproduksjon + Startlager - Sluttlager + Import av kjøtt, kjøttprodukter og hermetikk - eksport av kjøtt, kjøttprodukter og hermetikk.

Forbruk per innbygger: Beregningen av forbruk per innbygger er basert på befolkningsstatistikk i offisiell statistikk. 30. juni brukes som datointervall. Befolkningsoppdatering (kode: 12411-0020)

Menneskelig konsum: I kjøttforsyningsbalansen, med utgangspunkt i forbruket, brukes koeffisienter til å beregne beininnhold, husholdningstap og mengdene som gis til kjæledyr. Disse beregnede mengdene trekkes deretter fra forbruket og rapporteres som «konsum». I 2022 inkluderte prosjektet «Omberegning av koeffisienter fra forsyningsbalansen for kjøtt for svinekjøtt, storfekjøtt og fjørfe» en gjennomgang av den daværende beregningsmetoden og en oppdatering av koeffisientene for å omregne kjøttforbruk til kjøttinntak. Studien fokuserte på å bestemme tilbudssiden. I motsetning til den opprinnelige tilnærmingen er estimatet basert på en massestrømsanalyse. Det inkluderte en undersøkelse på slakterinivå og antagelser om tap og svinn i fem forskjellige stadier av verdikjeden.

Svinekjøtt: 0,803 (tidligere: 0,72)

Storfekjøtt og kalvekjøtt: 0,843 (tidligere: 0,69)

Fjørfe: 0,609 (tidligere: 0,60)

Saue- og geitekjøtt: 0,843 (= koeffisient for storfe- og kalvekjøtt) (tidligere: 0,67)

Hestekjøtt: 0,843 (koeffisient for storfe- og kalvekjøtt) tidligere: 0,67

Annet kjøtt: 0,752 (blandet faktor fra koeffisientene for storfe- og kalvekjøtt, svinekjøtt og fjørfe.) tidligere: 0,68

Innmat: 0,26 (vedlikeholdsfaktor)

Menneskelig forbruk per innbygger: Beregningen av forbruk per innbygger er basert på befolkningsstatistikk i offisiell statistikk. 30. juni brukes som datointervall. Befolkningsoppdatering (kode: 12411-0020)

Selvforsyningsgrad: Selvforsyningsgraden angir i hvilken grad innenlandsk produksjon er i stand til å dekke alle behov eller innenlandsk anvendelse (totalt bruk for mennesker, dyr og industri). Selvforsyningsgraden er en beregnet verdi: $\text{Selvforsyningsgrad} = \frac{\text{Brutto egenproduksjon}}{\text{Forbruk}} \times 100$.

En verdi under 100 betyr at landets forsyning ikke kan garantere gjennom innenlandsk produksjon, en verdi over 100 indikerer mengder som overstiger innenlandsk etterspørsel og derfor enten kan lagres eller eksporteres. Måleenheten må tas i betraktning. Etterspørselen

etter individuelle stykninger (f.eks. førsteklasses stykninger) samsvarer ikke nødvendigvis med selvforsyningsgraden for hele slakt.

3. Oppdatering av beregningsmetoden

Prosjektet «Omregning av koeffisienter fra forsyningsbalansen for svinekjøtt, storfekjøtt og fjørfe» førte til en gjennomgang av beregningsmetoden og bestemte videre oppdaterte koeffisienter for å konvertere kjøttforbruk til kjøttinntak. Til dette formålet ble data fra slakteriindustrien brukt, samt ulike studier og spørreundersøkelser for å bestemme tapsrater langs verdikjeden. I motsetning til den opprinnelige hypotesen om en overvurdering av det faktiske kjøttforbruket, som oppsto som følge av avviket med resultatene fra den nasjonale ernæringsundersøkelsen II, ga det oppdaterte estimatet også et nåværende kjøttforbruk på 65 kg per innbygger. Sensitivitetsanalyser reduserte feilmarginen for dette tallet betydelig. Rapporten presiserer videre at slakt og stykninger ikke er homogene varer i markedsføringskjeden, men snarere et resultat av en rekke stadig skiftende stykninger. Kombinert med det store antallet markedsaktører skaper dette et svært komplekst system som bare kan representeres realistisk på en rudimentær måte. På denne bakgrunnen virker en utveksling på internasjonalt nivå om regnskapsmetoder og dataene som brukes ønskelig for å identifisere eksisterende forskjeller og dermed muliggjøre en meningsfull sammenligning.

Basert på denne studien gjennomgikk det føderale kontoret for landbruk og mat sine beregninger av utenrikshandel. Som et resultat, og som anbefalt i denne rapporten, ble bare de HS-kodene som eksplisitt nevner slakteavfall beholdt i slakteavfallsbalansen. Alle andre HS-koder ble omfordelt til de tilsvarende kategoriene storfekjøtt, svin og fjørfe kjøtt. Videre ble det gjort ytterligere justeringer under denne revisjonen:

Produktvarer som inneholder en andel kjøtt har nylig blitt inkludert i utenrikshandelen med kjøtt. I internasjonal handel spesifiseres varer etter produktvekt. For å beregne kjøttbalansen er det nødvendig å konvertere disse vektspesifikasjonene til slaktevekt. Denne konverteringsprosessen er oppdatert, noe som har resultert i justeringer av noen konverteringskoeffisienter.

Vedlegg 16: Metode for beregning av selvforsyningsgrad i Sveits

Teksten i dette vedlegget er en revidert versjon av en maskinbasert oversettelse av:

Agristat. 2025. Statistische Erhebungen und Schätzungen über Landwirtschaft und Ernährung. Kapitel 7. Nahrungsmittelbilanz.

Internett: <https://www.sbv-usp.ch/de/services/agristat-statistik-der-schweizer-landwirtschaft/statistische-erhebungen-und-schaetzungen-ses/nahrungsmittelbilanz>, nedlastet sist 9.3.2026.

Statistikken over matforsyning er basert på innenlandsk produksjon, utenrikshandel og endringer i lagerbeholdninger, i henhold til følgende formel: «forbruk = innenlandsk produksjon – eksport + import – lagerendring». Det statistiske forbruket tilsvarer imidlertid ikke det faktiske inntaket, men tilbudet som er tilgjengelig på nivået for utenrikshandel eller første bearbeidingsledd. Det er også viktig å definere om det dreier seg om et «forbruk» målt i energi eller i mengde. Vektangivelser kan være særlig nyttige ved analyser innenfor én matvaregruppe. For mer omfattende analyser er informasjon om energiinnholdet og innholdet av hovednæringsstoffer (protein, fett og karbohydrater) som regel mer egnet.

De organiske stoffene i maten gir menneskekroppen den nødvendige energien for å opprettholde kroppens funksjoner, for alle typer aktiviteter, for vekst i ungdomsårene og under graviditet. Etter at maten er inntatt, oppstår det ulike energitap under omsetningen av energien som finnes i maten. I human ernæring er det derfor vanlig ikke å bruke matvarenes bruttoenergi (brennverdi) som målestokk, men den såkalte utnyttbare energien. Den utnyttbare energien tilsvarer matvarenes bruttoenergi minus energitapene i avføring og urin. Bruttoenergi er lite egnet som målestokk fordi andelen utnyttbar energi av bruttoenergien kan variere betydelig mellom ulike matvarer.

Protein, fett og karbohydrater deler den organiske substansen – det vil si matvarene minus mineralstoffer og vann – inn i tre hovedgrupper. Mens fett og karbohydrater hovedsakelig tjener til energiforsyning, brukes protein i tillegg av kroppen som byggemateriale. Avgrensningen av de tre hovedgruppene kan defineres slik: protein tilsvarer den nitrogenholdige substansen, mens fett hovedsakelig består av fettløselige triglyserider. Karbohydrater defineres ofte på ulike måter. I denne publikasjonen tilsvarer de omtrent den gjenværende organiske substansen etter at protein og fett er trukket fra. Dette er for det meste karbohydrater i snever forstand (som sukker og stivelse), men også for eksempel organiske syrer. Før revisjonen i 2008 ble også alkoholer i stor grad regnet til karbohydratene. Med den nye metoden vises alkoholer separat.

Metoden for å balansere matvarer ble grunnleggende revidert i 2008. Målet var å ta hensyn til utviklingen i matsektoren de siste 30 årene ved å gjennomgå og tilpasse næringsverdier, omregningsfaktorer, matvaresammensetninger og beregningsmetoden generelt. Nye analysemuligheter gjør det nå mulig å registrere datastrømmer tydelig og enhetlig strukturert i et datavarehus. Dermed kan også flere innholdsstoffer (for eksempel alkohol, vitaminer osv.) kvantifiseres. Den reviderte metoden – nå kalt matvarebalansen (NMB08) – ble brukt for første gang for året 2008. Siden beregninger for årene 2008–2010 allerede var gjort med den tidligere metoden, kunne dataene beregnes parallelt i tre år og dermed sammenlignes.

I den reviderte metoden beregnes to balanser: Energibalansen har som mål å registrere alle matvarer som er tilgjengelige for menneskelig ernæring og, ved hjelp av deres innhold, beregne næringsstoffmengder samt total energi (utnyttbar energi i joule). For næringsverdier finnes både nasjonale og internasjonale databaser som dekker praktisk talt alle matvarer. I prinsippet brukes alle matvarer som potensielt er tilgjengelige for den sveitsiske befolkningen fra grossistnivå. Om disse

matvarene faktisk blir konsumert eller blir kastet på grunn av matsvinn, ødeleggelse eller annen bruk, fastslås ikke i matvarebalansen.

Som potensielt tilgjengelige regnes de spiselige delene av ubearbeidede produkter (for eksempel rensede grønnsaker og frukt, nøtter uten skall, ost uten skorpe, kjøtt uten bein osv.) samt hele bearbeidede produkter. Det tas også hensyn til den formen en matvare hovedsakelig konsumeres i. Det vil si at brødkorn omregnes til mel ved hjelp av en melutbyttefaktor, oljevekster registreres som olje osv. Matvarer som teoretisk kunne blitt spist, men som på grunn av våre mat- og matlagingsvaner blir kastet (for eksempel frittyrolje), regnes også som potensielt tilgjengelige og registreres derfor i matvarebalansen. Det faktiske forbruket av matvarer i befolkningen er derfor sannsynligvis betydelig lavere enn det beregnede.

Mengdebalansen brukes til å måle produksjon og anvendelse av matvarer etter mengdemessig vekt. Til dette formålet blir bearbeidede matvarer regnet tilbake til deres opprinnelige tilstand (f.eks. korn, nøtter med skall, rå grønnsaker) ved hjelp av en faktor.

Alle matvarer fra innenlandsk produksjon, handel og lager omfattes av balansene og blir, ved hjelp av en faktor, omregnet til et produkt som kan konsumeres (f.eks. nøtter uten skall). Ved beregning av energibalansen blir disse produktene ganget med deres næringsinnhold. Ved beregning av mengdebalansen blir disse produktene regnet tilbake til deres opprinnelige tilstand (f.eks. nøtter med skall).

Produksjonsmengdene for de fleste produkter registreres eller estimeres av Agristat. Noen data kommer fra føderale kontorer, foredlingsbedrifter eller bransjeorganisasjoner. Matvarer produsert innenlands består hovedsakelig av råvarer eller ubearbeidede produkter, og den spiselige andelen må derfor beregnes for matvarebalansen. Lagerendringen beregnes som forskjellen mellom varebeholdningen ved slutten av året og ved begynnelsen av året. Den kan derfor være både positiv og negativ. For matvarebalansen registreres lagre av innenlandske og utenlandske varer separat. For innenlandske varer skilles det dessuten mellom lagerendringer på gårdsnivå og på industrielt eller kommersielt nivå (beredskapslagre og innsamlingssteder). Lagre hos grossister, detaljister eller forbrukere er ikke registrert i matvarebalansen.

Mengdene av produkter i utenrikshandelen overføres direkte fra utenrikshandelsdatabasen til matvarebalansen. Problemet i utenrikshandelen er at produkter som importeres eller eksporteres, både kan brukes til ulike formål og kan ha svært forskjellige bearbeidingsnivåer. For eksempel kan myk hvete brukes til fôr, tekniske formål eller mat, i form av korn, mel eller kjeks, og forekomme under ulike tollposisjoner. For matvarebalansen blir tolltariffnumrene derfor først tilordnet én eller flere bruksområder. I et andre trinn blir de numrene som er bestemt for mat, delt opp i sine komponenter. De prosentvise andelene av de enkelte produktene estimeres ved hjelp av en faktor. Dette flertrinns faktorsystemet gjør det mulig å registrere alle produkter med høy detalgrad og på alle bearbeidingsnivåer. Varestrømmer kan dermed spores og etterprøves helt ned til produktnivå og bearbeidingsnivå.

Tallene for innenlandsk produksjon, utenrikshandel og lagerendringer er ikke bare grunnlaget for beregningen av totalforbruket, men brukes også til å beregne andre nøkkeltall. For eksempel beregnes også forbruk per innbygger (i kJ per dag eller kg per år). Dette gjøres ved å dividere totalforbruket med den estimerte gjennomsnittlige befolkningen som er til stede i landet. Denne baseres på tallene for gjennomsnittlig bosatt befolkning fra det føderale statistikkontoret (BFS), med korreksjoner for turister, ikke-registrerte korttidsopphold og grensependlere. I tillegg beregnes innenlandsk produksjon i forhold til forbruk, noe som gir en viss innsikt i forsyningssituasjonen – riktignok bare for matvarer. For også å ta hensyn til den økende importen av fôr beregnes den såkalte netto selvforsyningsgraden. Her reduseres de animalske matvarene med den andelen av innenlandsk produksjon som er produsert ved hjelp av importert fôr.

Gjennom systematisk registrering av alle matvarer i et komplekst databasesystem oppfyller matvarebalansen ulike krav og kan til en viss grad ta hensyn til de raske endringene i spisevaner og handelsforhold. Siden det på mange områder er nødvendig med estimer og antakelser i beregningen av balansen, finnes det imidlertid en viss variasjonsmargin i resultatene som må tas i betraktning ved tolkning av dataene. Ofte oppgis også detaljer som forbruket av en spesifikk matvare (for eksempel palmeolje), selv om dette bare er et omtrentlig anslag. Palmeolje finnes i mange ferdigprodukter, hvor den – deklart som «vegetabilsk fett» – passerer toll. I matvarebalansen plasseres slike udefinerte fettstoffer bevisst i samleposten «vegetabilsk fett», selv om det også kan være palmeolje. I slike tilfeller kan det derfor bare gjøres vurderinger på nivået for hele matvaregrupper, for eksempel «vegetabiliske fettstoffer».

Vedlegg 17: Metode for beregning av selvforsyningsgrad i Østerrike

Teksten i dette vedlegget er en revidert versjon av en maskinbasert oversettelse av:

Statistik Austria. 2023. Standard-Dokumentation Metainformationen zu Versorgungsbilanzen für den pflanzlichen und tierischen Sektor.

Internett:

https://www.statistik.at/fileadmin/shared/QM/Standarddokumentationen/RW/std_r_versorgungsbilanzen.pdf, nedlastet sist 9.3.2026.

Forsyningsbalanser er basert på prinsippet om at tilgangen på et produkt eller en produktgruppe må samsvare med bruken. Dette prinsippet muliggjør en syntese av kvantitativ og kvalitativ informasjon om landbruk og den tilhørende matsektoren. Ved å inkludere utenrikshandel og lagerendringer kan man dermed skape et meningsfullt uttrykk av et produkt eller en sektor for et land.

Balansene gir også informasjon om indikatorer som selvforsyningsgrad eller forbruk per innbygger. For å fange opp den totale tilgangen og anvendelsen av et produkt, inkluderer balansen også de viktigste bearbejdede produktene. Disse inngår også i utenrikshandelen og konverteres til råvaremengde ved hjelp av koeffisienter for å inkludere dem i regnskapet på et sammenlignbart nivå. Forsyningsbalanser vurderer dermed anvendelser i en helhetlig kontekst som ikke bare inkluderer forbruk som mat og fôr, men også industriell bearbejding av landbruksprodukter. På grunn av det konseptuelle rammeverket for forsyningsbalanser kan aspekter som matsvinn ikke inkludere verken på forbrukernivå eller på nivået av matindustrien. Med EU-medlemskapet ble et nytt system for registrering av utenrikshandel innført, og EUs metodikk for utarbejding av matbalanser ble tatt i bruk. Dette metodiske bruddet resulterer i begrensninger når det gjelder sammenlignbarhet med balansedata fra før 1995. Matbalansene som var utarbejdet frem til det tidspunktet, hadde som mål å vise matforsyningen, blant annet ved å beregne tilgjengelige kalorier for befolkningen. Forsyningsbalansene gjenspeiler derimot anvendelsen av matvarer i sin helhet. For tiden publiseres 12 forsyningsbalanser for plantesektoren og seks for dyresektoren, som igjen er aggregert fra over 100 produktbalanser. Alle forsyningsbalanser fra 1995 og utover er tilgjengelige i statistikkdatabasen STATcube.

Datakilder:

- Statistikk over landbruksproduksjon
- Statistikk over utenrikshandel
- Konjunkturstatistikk
- Befolkningsstatistikk
- Matforedlingsbedrifter og dyrefôrindustrien
- Data og beregninger fra andre institusjoner (f.eks. AMA)
- Andre datakilder (f.eks. litteratur)

Referanseperiode:

- Fra 1. juli inneværende år til 30. juni året etter for plantesektoren (Vin: 1. august inneværende år til 31. juli året etter; Sukker: 1. oktober inneværende år til 30. september påfølgende år)
- 1. januar til 31. desember inneværende år for dyresektoren

Lovverk:

- Nasjonal: Avtale med det føderale departementet for landbruk og skogbruk Skogbruk, regioner og vannforvaltning (BML)
- EU:

- o Forsyningsbalanse for vin, regulert i forordning (EF) 2017/1185
- o Forsyningsbalanser for korn og oljefrø, regulert i Forordning (EF) 2022/2379 (Statistikk over landbruksinnsatsfaktorer og landbruksproduksjon)

Rapporteringstidspunkt:

- Plantesektoren: foreløpig t + 5 måneder og t + 10 måneder
- Husdyrsektoren: t + 8 måneder

Forsyningsbalanser representerer en syntese av kvantitativ og kvalitativ informasjon om landbruk og en del av matsektoren. For å fange opp helheten av et produkt tar forsyningsbalansen for et primært landbruksprodukt (f.eks. hvete) hensyn til dette ved å inkludere også de viktigste bearbeidede produktene (f.eks. hvetemel eller hvetestivelse), forutsatt at disse ikke er underlagt separate balanser. Bare på denne måten er det mulig å få en fullstendig oversikt over utenrikshandelen og forsyningen av et produkt. Forsyningsbalanser beregnes for de viktigste mat- og fôrproduktene, ved å hensyn til nasjonale forhold (f.eks. produksjons- og markedsføringsstrukturer i landbruket og næringsmiddelsektoren, differensiert datasituasjon og tilgjengelighet, bestemmelse og anvendelse av tekniske koeffisienter, hensyn til utenrikshandelsbehov osv.).

Forsyningsbalanser for plantesektoren består av 12 balanser, som igjen består av en rekke produktbalanser. De bruker, med unntak av vin og sukker, som bruker referanseperioden fra 1. juli til 30. juni året etter (regnskapsåret). For vin går regnskapsåret fra 1. august til 31. juli året etter, og for sukker går det fra regnskapsåret 2007/08 fra 1. oktober til 30. september året etter. Frem til regnskapsåret 2006/07 ble sukker også regnskapsført i regnskapsåret fra 1. juli til 30. juni året etter. Denne endringen ble også implementert i andre EU-medlemsland.

Forsyningsbalanser for dyresektoren består av seks balanser, som igjen består av en rekke produktbalanser. De refererer til referanseperioden fra 1. januar til 31. desember (kalenderår).

Beregningene av forsyningsbalansene baserer seg på de kvantitative verdiene fra plante- og husdyrproduksjon i landbrukssektoren. I prinsippet brukes produksjonsmengdene som er tilgjengelige i den respektive statistikken. Denne statistikken utarbeides av Statistikk Østerrike enten gjennom egne primære statistiske undersøkelser eller gjennom sekundære statistiske analyser. Statistisk analyse av administrative data utføres. Dersom tilsvarende mengder ikke er tilgjengelige for individuelle produkter, utledes disse for planteprodukter fra arealdata ved bruk av gjennomsnittlige avlinger, mens for animalske produkter utledes produksjonsmengden fra tilgjengelige husdyrdata og gjennomsnittlige slaktevekter eller eggutbytte. I tillegg til landbruksstatistikken fra Statistikk Østerrike er også data fra andre institusjoner, som AMA, BML og den østerrikske kvalitetsfjorforeningen inkludert i forsyningsbalansene (QGV). Siden det imidlertid ikke finnes offisiell statistikk for alle produkter som er inkludert i forsyningsbalansen innhentes det også tilleggsinformasjon fra eksperter fra produsentgrupper, landbruksmyndigheter, bransjeforeninger, industribedrifter osv. for utarbeidelse av balansen. Selv ikke-landbruksstatistikk, som utenrikshandel, konjunkturstatistikk og befolkningsstatistikk brukes til ulike beregninger under utarbeidelsen av balansene.

Avlingsundersøkelsen tjener til å registrere planteproduksjonen i Østerrike. Dette gjøres delvis ved bruk av administrative data og sekundærstatistikk, og delvis gjennom regelmessige undersøkelser. Den totale avlingen beregnes vanligvis basert på hektaravlinger ved å multiplisere med tilsvarende arealenheter, tatt hensyn til avlingstap (f.eks. på grunn av uvær, skadedyr osv.). Resultatene representerer bruttoproduksjonen minus åkertap. De totale produksjonsmengdene som bestemmes fra avlingsundersøkelsen overføres til balanseposten «Produksjon» for alle tilgjengelige produkter. For produkter som ikke er inkludert i avlingsstatistikken, men som er relevante for forsyningsbalansen (f.eks. ris) brukes eksisterende administrative data og den resulterende produksjonsmengden overføres til balanseposten «Produksjon».

Undersøkelsen av grønnsaksproduksjon gjennomføres årlig og omfatter både hagebruks- og åkervekster. Dataene er basert på avlingsrapporter fra rådgiverne for grønnsaksproduksjon hos landbruksmyndighetene og produsentorganisasjonene (EO), samt arealdata (inkludert flerbruk) i henhold til den siste undersøkelsen blant hagebruks- og frilandsgrønnsakdyrkere, som oppdateres kontinuerlig inntil nye undersøkelsesresultater er tilgjengelige (i samarbeid med rådgiverne hos landbruksmyndighetene). Innledende avlingsprognoser publiseres så tidlig som i juli, de endelige resultatene er vanligvis tilgjengelige i desember inneværende år. Totale produksjonsmengder er inkludert i balanseposten «Produksjon». I den forbindelse grupperes individuelle produkter noen ganger i produktgrupper. Årsaken til dette ligger i systemet for utenrikshandel, der produktgrupper er definert av den kombinerte nomenklaturen (KN). For eksempel grupperes en produktgruppe som «kål, kinakål osv.» sammen i forsyningsbalansen, fordi det i utenrikshandelen ikke finnes differensierte posisjoner som forskjellige kål-produkter kan tilordnes for å beregne individuelle produktbalanser, f.eks. for kål og kinakål hver for seg. For produkter som ikke er oppført i grønnsaksproduksjonsundersøkelsen, men som spiller en rolle i forsyningsbalansen (f.eks. urter), bestemmes de respektive områdene ut fra eksisterende administrative data. Dataene evalueres og vurderes ved hjelp av et gjennomsnittlig utbytte. Den resulterende produksjonsmengden inkluderes deretter i produksjonslinjeposten i balansen. For andre relevante produkter (f.eks. sopp) bestemmes omtrentlige produksjonsmengder med eksperter fra bransjen og inkluderes i balanseposten «produksjon». Produksjonsvolumet for grønnsaker fra hjemme- og parsellhager bestemmes av et prosentvis tillegg relativt til den totale mengden fordi ingen undersøkelsesdata for disse produktene er tilgjengelige.

Fruktproduksjonen kartlegges årlig og omfatter både kommersiell og ekstensiv fruktdyrking. Produksjonsdata fra kommersielle frukthager er basert på avlingsrapporter fra fruktekspertene i Landbrukskamrene og på arealdata (produktivt areal) i henhold til den siste undersøkelsen av kommersielle frukthager, som kontinuerlig oppdateres inntil nye undersøkelsesresultater er tilgjengelige. Ekstensiv fruktproduksjon beregnes basert på avlingsdata fra de frivillige fruktrådgiverne i kommunene og antall frukttrær (estimert basert på den siste landbruksstrukturundersøkelsen). Innledende avlingsprognoser vil bli publisert så tidlig som i juni; de endelige resultatene vil være tilgjengelige senere, som regel i november i inneværende år. Resultatene fra fruktproduksjonsundersøkelsen brukes til å overføre de totale produksjonsmengdene som er bestemt for alle tilgjengelige produkter til balanseposten «Produksjon».

Resultatene av vinhøsten og vininventeringen (sekundærstatistikk) er basert på den årlige vinhøsting- og vinlagerrapporter fra vinprodusenter og vinhandlere, som sendes inn til BML. Det totale produksjonsvolumet som bestemmes ut fra resultatene av vinhøstundersøkelsen, brukes i balanseposten «Produksjon». Saldoen mellom mengden ved utgangen av regnskapsåret og mengden ved begynnelsen av neste regnskapsår, utledet fra vinlagerundersøkelsen, overføres til posten «Lagerendring».

Slaktestatistikk gir informasjon om antall husdyr (innenlandsk og utenlandsk opprinnelse) som slaktes innenlands, og den resulterende mengden kjøtt fra storfe, griser, sauer, geiter, hester og fjørfe som er egnet til konsum. Disse dataene er samlet inn per dyr. Tall og gjennomsnittlig slaktevekt for individuelle dyrekategorier er samlet inn fra tilgjengelige kilder, som den offisielle ante-mortem og post mortem-kontrollen (VIS), den østerrikske kjøttkontrollen (ÖFK) eller den østerrikske sau- og geitebørsen. Videre tas det også hensyn til estimater for griser, sauer og geiter for slakt som ikke er underlagt obligatorisk inspeksjon. Resultatene fra slaktestatistikken brukes til å bestemme antall slaktede dyr og tilsvarende slaktevekter for alle tilgjengelige dyrearter. Tallene blir overført til balanseposten «Netto egenproduksjon».

Den årlig utarbeidede melkestatistikken bestemmer den innenlandske råmelkproduksjonen for det siste kalenderåret og dens primære bruk (f.eks. til mat eller dyrefôr). Beregningene er basert på administrative data, data fra den østerrikske føderale foreningen for sau og geit, data om direkte

markedsføring, melkemengder levert til meierier og foredlingsanlegg av AMA, samt estimater fra relevante eksperter fra de statlige landbruksmyndighetene og relevante bransjeforeninger. Resultatene fra melkestatistikken er tilgjengelige for ku-, saue- og geitemelk og inkludert i balanseposten «Produksjon».

For utarbeidelsen av den landsdekkende jaktstatistikken innhentes regionale data om uttak og tap av vilt (funnet dødt) av individuelle pels- og fjærviltarter, samlet inn årlig av distriktsforvaltningsmyndighetene eller statlige jaktforeninger, via de ansvarlige statlige etatene. I tillegg samles inn generelle kjennetegn ved jakt, som strukturell informasjon, med lengre intervaller. Det ble etterspurt informasjon om jaktområder eller detaljer om grupper av mennesker tilknyttet jakt, for eksempel antall utstedte jaktlisenser. Resultatene fra jaktstatistikken er kombinert for de tilgjengelige viltartene i balanseposten netto egenproduksjon i produktbalansen for annet kjøtt.

Akvakulturundersøkelsen har blitt gjennomført årlig som en fullstendig telling siden produksjonsåret 2011. Akvakultur refererer til oppdrett av akvatiske dyr (fisk, krepsdyr, reker osv.) med sikte på å øke produksjonen, ved bruk av passende teknikker, utover det som er mulig under naturlige forhold. De aktuelle akvatiske dyrene forblir i fangenskap gjennom hele oppdrettsprosessen, inkludert høsting. Akvakulturproduksjon refererer til mengden fisk, krepsdyr, reker osv. produsert under de nevnte omstendighetene som ble solgt eller levert som levende, rå eller bearbeidet. Mengder til personlig forbruk, umiddelbar handel (kjøpt og umiddelbart videresolgt) og privat fiske (inkludert fritids-/sportsfiske) regnes ikke som akvakulturproduksjon og er derfor unntatt fra forskriftene. Ved utarbeidelse av forsyningsbalansen for fisk brukes en ekspertbasert tilnærming. Resultatene fra akvakulturundersøkelsen innarbeides i produksjonsbalansen.

Østerrikes månedlige utenrikshandelsstatistikk (ITGS – International Trade in Goods Statistics) omfatter import og eksport av varer, inkludert elektrisitet. Den er basert på dataene fra undersøkelsen med de to systemene INTRASTAT (grenseoverskridende varetransaksjoner innenfor EU) og EXTRASTAT (grenseoverskridende varetransaksjoner med tredjeland). INTRASTAT-systemet trådte i kraft i Østerrike 1. januar 1995, ved tiltredelsen til EU. Det er en primær statistisk undersøkelse. Grunnlaget er en nær kobling til merverdiavgiftssystemet for EU-handel innen EU. Data om handel med tredjeland (EXTRASTAT) samles inn utelukkende av tollvesenet. Tollmyndighetene registrerer dataene basert på tolldeklarasjoner og overfører dem direkte til Statistikk Østerrike.

For å verifisere, avklare og korrekt vurdere årsakssammenhenger, krever produktbalanser tilleggsinformasjon for grundige beregninger av balanseposter, som går utover dataene som er tilgjengelige i basisstatistikken. Denne tilleggsinformasjonen etterspørres fra eksperter, selskaper eller institusjoner og gjøres tilgjengelig av dem på frivillig basis.

Tollområdet omfatter en medlemsstats territorium og anvendes ikke på dens regionale enheter. Følgelig utarbeides forsyningsbalanser for Østerrike, og det er ingen beregning for delstatene. Fra et teknisk perspektiv ville en beregning på delstatsnivå også være feil fordi det ville kreve at man antar tollgrenser mellom delstatene for å måle og representere handelen innen Østerrike.

Den grunnleggende strukturen av balanseposten er at forsyning er lik anvendelse. Forsyning er definert som produksjon + import + lager ved referanseperiodens start. Anvendelse er definert som innenlandsk forbruk + eksport + lager ved referanseperiodens slutt. I noen tilfeller er bare endringen i varelager kjent.

Produksjon inkluderer blant annet: (•) den høstede mengden intensivt og ekstensivt dyrket frukt og grønnsaker (inkludert private hager), (•) den høstede mengden poteter, korn, belgfrukter og oljefrø, (•) landbruks-, kommersiell og industriell produksjon av vegetabiliske fettstoffer og oljer, (•) industriell produksjon av potetstivelse, (•) industriell produksjon av øl, (•) produksjon av vin og druemost, (•) industriell produksjon av sukker fra sukkerroer, (•) produksjonen av kjøtt, (•) mengden animalsk fett som produseres under slakting, (•) melk fra kyr, sauer og geiter, (•) landbruks-, kommersiell og

industriell produksjon av meieriprodukter, (•) produksjon av hønseegg til klekking og matformål, (•) jakt på ville dyr, (•) produksjon i akvakulturanlegg og fangst fra kommersielt og fritidsfiske.

Statistikk over utenrikshandel utarbeides i samsvar med fellesskapsregelverket om statistikk over varebevegelser (Europaparlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2019/2152 av 27. september 2019), basert på bestemmelsene i tollkoden (Europaparlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 av 9. oktober 2013). For tiden er omtrent 3500 landbruksprodukter fra utenrikshandelen inkludert i forsyningsbalansene. Kilden er offisiell utenrikshandelsstatistikk, nærmere bestemt varene som er oppført i kapittel 1 til 24 og 35 i den kombinerte nomenklaturen, som kommer inn i EU (utenrikshandel med tredjeland – EXTRASTAT) eller fra en medlemsstat (EUs internhandel – INTRASTAT).

Startlageret i en balanse omfatter mengdene produkter som er lagret på den første dagen i referanseperioden. Dette lageret tilsvarer samtidig sluttlageret fra forrige referanseperiode. Det er ikke mulig å skille om mengdene produkter på lager ble produsert innenlands eller importert fra utlandet. Lagerbeholdninger i industrielle prosesseringsanlegg er ikke inkludert i forsyningsbalansen.

Sluttlageret i en balanse omfatter mengdene produkter som var på lager på den siste dagen i referanseperioden. Denne beholdningen er startbeholdningen for den påfølgende referanseperioden. Det er ikke mulig å skille mellom mengder produkter produsert innenlands og de som importeres fra utlandet. Varelager i industrielle prosesseringsanlegg er ikke inkludert i forsyningsbalansen.

Endringen i lagerbeholdningen tilsvarer utviklingen av lagerbeholdningen i referanseperioden (sluttbeholdning minus startbeholdning). Registrering av lagernivåer ved begynnelsen og slutten av en balanseperiode varierer avhengig av produkt og lagertype. For noen produkter finnes det offisielle data (f.eks. i henhold til forordning (EF) 1185/2017 om vinbalanser) eller data basert på administrative registre. Statistikk (f.eks. om statlige intervensjonslagre for kjøtt og korn, eller om lagerbeholdninger av meieriprodukter rapportert til AMA i henhold til melkerapporteringsforordningen). For andre varer må lagrene estimeres i samråd med eksperter. Detaljert informasjon fra utenrikshandel og økonomiske data kan brukes som indikatorer. Gjennom en analyse av de rapporterte månedlige mengdene i overgangen fra en referanseperiode basert på tidsrammen fra én balanse til den neste, kan det trekkes konklusjoner om eksisterende lagernivåer.

Innenlandsk anvendelse omfatter mengdene som forbrukes til ulike formål i landet. Det kan representeres på to forskjellige måter: (1) produksjon + import – eksport -endring i lagerbeholdning (= sluttlager – startlager) eller (2) frø eller kleekegg + tap + fôr + bearbeiding + industriell utnyttelse + menneskelig matforbruk. Dersom et bearbeidet produkt av et primærprodukt brukes på forskjellige måter, allokeres mengden av primærproduktet som brukes til dette formålet også til forskjellige balanseposter. Eksempel: Glukose produsert fra mais brukes til både industrielle og private formål. Maisen brukes til menneskelig konsum. De tilsvarende mengdene er derfor allokert til balansepostene «industriell utnyttelse» og «menneskelig matforbruk». Fordelingen av disse mengdene utføres av eksperter fra de respektive sektorene.

- Frø eller rugeegg: Dette refererer til mengden av det opprinnelige produktet som kreves for den påfølgende produksjonssyklusen.
- Tap: Dette inkluderer både tap innenfor landbruksdriften og tap i markedet. Tap tas med i betraktningen. Tap oppstår i forbindelse med lagring, transport, emballasje og sortering. Beregningen av tap varierer avhengig av produktet: for det første som en beregning ved bruk av koeffisienter basert på et ekspertanslag, og for det andre som en differanse til de andre brukstypene. Denne posisjonen omfatter ikke tap som oppstår i stadier og prosesser for videre bearbeiding til mat eller fôr, eller ved bruk av industriprodukter. Denne posisjonen inkluderer ikke matsvinn og matavfall. Balanseposten inkluderer derfor uunngåelige tap, men ikke unngåelige.
- Fôr: Både mengdene som gis direkte, men også de som tilsettes fôret. Her tas det hensyn til forsyninger til kraftfôrindustrien.

- **Foredling:** Denne balanseposten viser mengden av et primærprodukt som brukes til foredling. Produksjon av bearbeidede produkter, som det noen ganger utarbeides separate balanser for (f.eks. meieriprodukter, potetstivelse). Disse balansene inneholder informasjon som ikke kan representeres i balansen til det opprinnelige produktet, f.eks. meierivarer, potetstivelse, fruktsaft og vineddik.

- **Industriell bruk:** Mengdene som ble brukt av industrien i referanseperioden Landbruksprodukter er inkludert i denne balanseposten i den grad de er mengder som verken er beregnet til konsum eller dyrefôr. Mengdene som brukes i næringsmiddelindustrien er inkludert i balanseposten «Matforbruk». Mengdene som brukes av fôrindustrien vises i balanseposten «Fôr». Slik blir korn (eller stivelse) som bearbeides av næringsmiddelindustrien for å lage mat registrert under matforbruk, mens korn (eller stivelse) brukt til industrielle formål vises under industriell bruk. Primærproduktene (f.eks. bygg) eller de videre bearbeidede produktene (f.eks. malt), som brukes til alkohol- og ølproduksjon, finnes også i Industriell bruk. Ytterligere eksempler på industriell bruk av landbruksprodukter er etanol og sitronsyre, som produseres av korn. Disse tilskrives deretter en annen økonomisk sektor. Forsyningsbalanser viser mengdene av primærprodukter (f.eks. korn) som brukes i industrielle applikasjoner. Et annet eksempel er produksjon av stivelse fra korn eller poteter. På grunn av sine varierte bruksområder i næringsmiddelindustrien brukes stivelse i mange produkter. Det brukes derfor ikke bare i næringsmiddelindustrien, men også i teknisk og kjemisk industri. Siden mange selskaper i denne sektoren er svært eksportorienterte, er dette i praksis en indirekte eksport av stivelse i form av bearbeidede matvarer. Det er ofte vanskelig eller umulig å bestemme mengdene som er tilgjengelige for innenlandsk forbruk. Dette skyldes begrensninger pålagt av utenrikshandelsstatistikk, som tilordner produkter med svært varierende oppskrifter til spesifikke tolltariffnumre (HS-koder). For å sikre at mengdene fordeles så nøyaktig som mulig til deres respektive bruk, innhentes relevant informasjon fra bransjeksperter.

- **Matforbruk:** Alle mengder mat som er tilgjengelig for befolkningen til konsum i løpet av referanseperioden. Tilgjengelige data for referanseperioden vil bli registrert under denne posten. Dette refererer til mengdene som kommer på markedet i sin opprinnelige og bearbeidede tilstand, dvs. også mengdene som brukes av næringsmiddelindustrien til matproduksjon. Mengder som konsumeres direkte av produsenter er også inkludert. På grunn av det høye innovasjonsnivået i matsektoren og en sterk eksportorientering, er det en spesiell utfordring å innhente relevante data.

Forbruk per innbygger beregnes ved å dele mengden produkt som er tilgjengelig for matforbruk på antall innbyggere. Forbruk per innbygger representerer gjennomsnittet av ressursene som er tilgjengelige for matforbruk. Dette tallet representerer mengden produkt som konsumeres per innbygger og sier ingenting om det faktiske matforbruket til en bestemt person. Forskjeller i forbruk på grunn av alder, kjønn, inntektsnivå, forbruksvaner eller årstid er like vanskelige å fange opp som den spesifikke påvirkningen fra turistnæringen. Derfor, som i andre EU-land, tas ikke disse faktorene med i betraktning. Befolkningstallet er basert på referansedatodataene for den bosatte befolkningen ved begynnelsen av hvert kvartal, hentet fra befolkningsstatistikken. Fra dette beregnes et gjennomsnitt for det respektive regnskaps- eller kalenderåret. Turismens innvirkning på forbruk per innbygger evalueres kontinuerlig ved hjelp av data fra turismestatistikk. Antall overnattinger av utlendinger i Østerrike konverteres til bosatte ekvivalenter. Tilsvarende beregnes også antall overnattinger av østerrikske statsborgere. Antall besøkende i utlandet omregnes til tilsvarende omtrent 100 000 innbyggere. For de siste årene, unntatt pandemiår, tyder turismedata på ytterligere 100 000 innbyggere i tillegg til den innenlandske bosatte befolkningen. Med en befolkning på rundt 9 millioner er imidlertid den samlede effekten av turisme på forbruk per innbygger ubetydelig. Denne beregningsmetoden brukes i alle EU-land.

Forbruk refererer til mengden matvarer som er tilgjengelige for menneskers behov. Den faktiske mengden tilgjengelig mat betyr imidlertid ikke at denne beregnede mengden faktisk konsumeres, dvs. spises eller drikkes. Forsyningsbalanser har en klar begrensning når det gjelder å representere konkrete forbruksmønstre og også med hensyn til problemet med matsvinn, for å vurdere unngåelige

og uunngåelige tap i utarbeidelsen av forsyningsbalansene og for å bidra til å sikre kvaliteten på forsyningsbalansene. I nesten alle balanser likestilles forbruk med inntak ved å anta at mengdene som er fastsatt for matkonsum, er også tilgjengelige for konsum.

Unntak er balanseregnskapene for korn og kjøtt. I forsyningsbalansen for korn uttrykkes menneskelig forbruk per innbygger i melekvaliteter. Regnskapsføringen for de enkelte balanseposter er basert på korn som enhet for å ha en sammenlignbar og additiv enhet på tvers av alle balanseposter. Visse utenrikshandelsvarer, hvis mengder eksisterer som bearbeidede produkter (f.eks. mel), konverteres til kornekvivalenter ved hjelp av tekniske koeffisienter for å gi en sammenlignbar og additiv enhet for balanseberegninger. Forbruksbalanseposten uttrykkes deretter i kornekvivalenter. Mel utvunnet fra korn er imidlertid viktig for menneskelig ernæring. Som nevnt tidligere uttrykkes menneskelig konsum i melekvaliteter. Omregningen fra forbruk som korn til forbruk som melekvaliteter er basert på ekstraksjonsrater (også kalt ekstraksjonsprosent eller utbytte), som bestemmer den spiselige delen av kornet. Utbyttekoeffisientene er utledet fra informasjon fra mølleindustrien og fra eksperter og angir hvor mange kilo mel som kan produseres fra 100 kg korn. I kjøttforsyningsbalansen refererer menneskelig forbruk per innbygger til kjøttandelen av et slakt. Regnskapsføringen for de enkelte balanseposter, startende med brutto eller netto egenproduksjon, er basert på slaktet, for å ha en sammenlignbar og additiv enhet på tvers av alle balanseposter. For visse utenrikshandelsvarer, hvis mengder for eksempel allerede er utbenet kjøtt, bestemmes de respektive mengdene ved hjelp av tekniske koeffisienter. Ved hjelp av koeffisienter bestemmes den delen av slaktkroppen som enten er uspiselig eller uegnet til konsum, går tapt eller brukes til dyrefôr. Spesifikt er disse: (•) bein- og senekomponenter, (•) dyrefôr, (•) industriell utnyttelse, (•) tap på veien til forbrukerne, (•) uunngåelige tap i husholdninger (matlagingstap). Mengdene av slaktet som bestemmes ut fra disse punktene, og som derfor ikke er tilgjengelige for konsum, trekkes fra det totale forbruket. Differansen er da den delen som betegnes som konsum. I den generelle debatten om kjøtt brukes vanligvis begrepene forbruk og forbruk per innbygger.

Selvforsyningsgraden viser i hvilken grad innenlandsk produksjon er i stand til å dekke anvendelsen i landet. Selvforsyningsgraden beregnes som kvotienten av innenlandsk produksjon og innenlandsk anvendelse. Hvis verdien er under 100, betyr dette at landets forsyning ikke kan garanteres fra egen produksjon i en normalsituasjon. En verdi over 100 indikerer mengder som overstiger innenlandsk etterspørsel og derfor enten kan lagres eller eksporteres.

Vanligvis er nasjonale forsyningsbalanser basert på felles konsepter. EU utarbeider disse i samarbeid med Det europeiske statistikkontoret (Eurostat), utarbeidet av medlemsstatene innenfor rammen av arbeidsgrupper i direktørgruppen for landbruksstatistikk (DGAS), og gjort tilgjengelig for medlemsstatene i form av balansehåndbøker. Når det gjelder import og eksport, skal utarbeidelsen av balansene utføres i samsvar med den kombinerte nomenklaturen for utenrikshandel og statistikk (CNRS). Den er knyttet til handelsstatistikk. Videre brukes ingen spesifikke klassifiseringer innenfor rammen av forsyningsbalansen. Beregningen av de østerrikske forsyningsbalansene er basert på EU-håndbøkene samt på basert på FAOs prinsipper, med hensyn til nasjonale forhold og krav. På samme måte streber de andre medlemsstatene først og fremst etter å ta hensyn til sine nasjonale behov i sine beregninger. Dette betyr at det så langt bare er oppnådd en viss konvergens av metodologiske tilnærminger på tvers av EU. Den planlagte integreringen i det europeiske statistikksystemet gjennom vedtakelsen av forordning (EU) 2022/2379 (SAIO) tar sikte på å harmonisere saldoene for korn og oljeholdige frø på europeisk nivå.

Produksjonen og den tiltenkte anvendelsen av landbruksvarer påvirkes av både landbrukspolitikken og er også sterkt påvirket av økonomiske forhold. Følgelig er regnskapet gjenstand for en kontinuerlig oppdateringsprosess, som gjennomføres i samarbeid med nasjonale eksperter og under hensyntagen til EU-forskrifter. Som en del av omformingen av det juridiske grunnlaget for landbruksstatistikk fra Europakommisjonen, vil forsyningsbalanser for korn og oljevekster bli en del av forordning (EU) 2022/2379. Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 44/2006 av 23. november 2002 om statistikk

over landbruksinnsatsfaktorer og landbruksproduksjon (SAIO). Dette vil gi balansene for korn og oljefrø et rettslig grunnlag på europeisk og deretter også nasjonalt nivå. Fra et produksjonsteknisk perspektiv foregår det kontinuerlig utvikling for å forbedre dataflyt mellom datainnehavere og Statistikk Østerrike gjennom utvikling og utvidelse av datagrensesnitt. Dette bidrar til forbedret, sikker dataoverføring og raskere tilgjengelighet i ensartede og definerte formater for den respektive basisstatistikken. Det er viktig å opprettholde en kontinuerlig utveksling mellom vitenskap på den ene siden og praksis på den andre. Det er viktig for at fremtidige trender og utviklinger kan identifiseres tidlig, analyseres og om nødvendig integreres i balansen. For å opprettholde kvaliteten på balansen er det nødvendig med solide data. I tillegg til å sikre nødvendig grunnleggende statistikk, bør det ansvarlige departementet opprette en arbeidsgruppe av eksperter som for eksempel ikke bare regelmessig reviderer faktorer og koeffisienter, men også tar for seg den potensielle videreutviklingen av balansen. Når det gjelder publiseringsteknologi, gjøres det kontinuerlig arbeid for å møte brukernes behov, samtidig som arbeidsflyten for å lage publikasjoner gjøres så effektiv som mulig. Datatilgjengeligheten via STATcube utvides stadig og skal forbedres ytterligere i fremtiden. Det sees etter muligheter for å gjøre den enda mer brukervennlig.

NIBIO skal være nasjonalt ledende for utvikling av kunnskap om bioøkonomi.

Gjennom forskning og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til matsikkerhet, bærekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innenfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til anvendelse i nasjonal beredskap, forvaltning, næringsliv og samfunnet for øvrig.

NIBIO er underlagt Landbruks- og matdepartementet som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter og eget styre. Hovedkontoret er på Ås. Instituttet har flere regionale enheter.